DECEMBER
12

Gens Nostra

Maandblad van de Nederlandse Genealogische Vereniging | Jaargang 71 | 2016

Een ontmoeting met voorouders

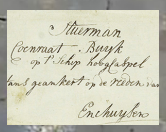

Enkhuizen VOC-stad,
een blik in het dagelijks leven

De kwartieren van
mr. Arent Jacobsz van der Graeff

INHOUD

Gens Nostra

december 2016 - nummer 12

475 Van de redactie
475 Uitnodiging om artikelen in te sturen
476 Ron van Arkel: Een ontmoeting met voorouders
488 Emmy Reijngoud-Posthuma: Enkhuizen VOC-stad, een blik in het dagelijks leven omstreeks het jaar 1780
493 H.K. Nagtegaal: De kwartieren van mr. Arent Jacobsz van der Graeff
499 In memoriam Wim van de Westeringh
500 Portret van Jacobus Johannes Prudon en Johanna Josepha Cuypers
503 Tijdschriften
518 Aanvullingen en verbeteringen
519 Colofon

Bij de voorplaat:
Een molen aan een poldervaart, bekend als 'In de maand juli', in 1888 geschilderd door Paul Gabriël. Rijksmuseum.
Fragmentgenealogie

I. Joseph Gabriël, geboren Luik omstreeks 1750, beeldhouwer, trouwt (1) ondertrouw Amsterdam 15 december 1775 Barbe Pailliet (bij zijn tweede huwelijk wordt zij genoemd Anna Maria Painlet), geboren Namen 1755, trouwt (2) ondertrouw Amsterdam 19 juni 1783 Marie Catrin Poulus, geboren Luik omstreeks 1759, dochter van Jean Poulus.

II. Paulus Joseph Gabriël, gedoopt Amsterdam (Franse kapel) 11 juli 1784 (als Paulus Josephus), overleden Amsterdam, 1 januari 1834, trouwt Amsterdam 2 november 1820 Trijntje Peters, geboren Amsterdam 11 augustus 1797, dochter van Dirk Peters en Jannetje Bismeijer.

Hoewel zijn vader beeldhouwer was, legde Gabriël zich aanvankelijk toe op het schilderen van portretten. Na een verblijf in Parijs (1805-1807) ging hij beeldhouwen. Hij won de zilveren medaille van de Prix de Rome in Parijs en werd in de gelegenheid gesteld in Italië stage te lopen. Hij raakte hier onder andere bevriend met Jan David Zocher en de schilder Wouter Mol. Ook leerde hij de classicistisch beeldhouwer Antonio Canova kennen, van wiens werk hij onder de indruk was. Terug in Amsterdam (1813) werd hij hofschilder van koning Willem I en een jaar later benoemd als stadsbeeldhouwer in Amsterdam. Vanaf 1820 was hij professor aan de Koninklijke Academie voor Beeldende Kunsten.

Uit dit huwelijk:

1. Maria Catharina Selestina Gabriël, geboren Amsterdam 21 januari 1821, trouwt Amsterdam 2 maart 1854 Hendrik Gerrit ten Cate, geboren Amsterdam 29 mei 1827, overleden Amsterdam 6 maart 1856, zoon van Hendrik Gerrit ten Cate (kunstschilder) en Jansje Marcus.
2. Elisabeth Lamberdina Gabriël, geboren Amsterdam 6 januari 1826.
3. Maria Clara Gabriël, geboren Amsterdam 6 januari 1826, gouvernante en huishoudster.
4. Paul Joseph Constantin Gabriël, volgt III.
5. Maria Barbe Rosalie Gabriël, geboren Amsterdam 25 mei 1831.
6. Paulus Josephus Alexander Gabriël, geboren Amsterdam 17 juli 1834, fabrieksdirecteur en architect, overleden Den Haag 14 december 1910, trouwt Amsterdam 23 april 1874 Johanna Holkamp, geboren Nijmegen 4 februari 1835, overleden Voorburg 1 januari 1906, dochter van Wolter Holkamp (muzikant bij de 8ste afdeling infanterie, muziekmeester) en Petronella van Rents.

III. Paul Joseph Constantin (Constan(t)) Gabriël, geboren Amsterdam 5 juli 1828, overleden Den Haag, 23 augustus 1903.

Hij was een kunstschilder, tekenaar, aquarellist en etser, die behoorde tot de Haagse school.
Gabriël werd van 1840–1843 opgeleid aan de Rijksakademie van beeldende kunsten te Amsterdam. Hij was een leerling van Barend Cornelis Koekkoek, Cornelis Lieste, Anton Mauve, Willem Roelofs en L.P. Zocher. Gabriël begon zijn werkzaamheden in 1853 te Haarlem. Daarna werkte hij in het Nederlandse Barbizon, Oosterbeek (Renkum) (1854–1856). Hier richtte hij zich op het landschapschilderen. Hij werkte er samen met Anton Mauve en Gerard Bilders. Verder werkte hij in Amsterdam (1856–1859), Brussel (1860–1883) en Scheveningen (Den Haag) (1884–1903). Hij was lid van de Hollandsche Teekenmaatschappij in Den Haag. Gabriël schilderde landschappen, portretten, stillevens, dieren en stadsgezichten. Hij maakte genrekunst. Gabriël signeerde 'Gabriël', 'Gabriël' of 'P.J.C. Gabriël'. Hij stond bekend onder de naam Paul Gabriël, maar werd feitelijk Constan(t) Gabriël genoemd. In 1875 werd hij in België benoemd tot Ridder in de Leopoldsorde. Gabriël werd bekend door zijn lichte palet en opgewekt kleurgebruik. Vaak gebruikte hij felle kleuren.

Bronnen: Wikipedia, Stadsarchief Amsterdam en www.wiewaswie.

Van de redactie

We beginnen deze uitgave met een artikel van Ron van Arkel waarin hij de genealogie beschrijft van de familie Van der Sluis/Van Arkel afkomstig uit het Land van Arkel. Dit artikel is gebaseerd op langdurig onderzoek, dat nog niet voltooid is. Gelukkig heeft de auteur niet gewacht tot hij alles uitgezocht had maar ons de resultaten van zijn arbeid nu al gestuurd, onder de titel 'Een ontmoeting met voorouders'. Aanpak, interpretatie en het bronnenmateriaal zijn hopelijk een inspiratiebron voor anderen om hun arbeid op schrift te stellen en ons toe te sturen.
De oma van de auteur Emmy Reijngoud-Posthuma heette Antje de Leur en woonde in Enkhuizen. De naam de Leur kwam voor in Boek III van de vijf die zijn uitgebracht door de Koninklijke Bibliotheek in de reeks *Sailing Letters Journaal* of *Brieven als Buit*. Daar zijn brieven bij van de Enkhuizerse Meymerigje Kleynhens, die twaalf brieven schreef aan haar man Coenraad Buyk, onderstuurman aan boord van het VOC-schip *Hoogkarspel*. Uit deze brieven komen we meer te weten over het dagelijkse leven en de reizen van deze personen als ook over de Vierde Engelse oorlog, waarin de VOC betrokken was.
Hans Nagtegaal neemt ons weer mee naar de wereld van Heraldische kwartierstaten van Delftse magistraten. Dit keer gaat zijn bijdrage over 'De kwartieren van mr. Arent Jacobsz van der Graeff'. De achtergrond, vorm en kleur van de familiewapens worden verklaard en ook de vele familierelaties met andere magistratenfamilies in Delft worden aangestipt.
De redactie wenst de lezers veel plezier met de uitgave die voor u ligt.

Frits van Oostvoorn

Uitnodiging om artikelen in te sturen

Gens Nostra is het blad voor de leden van de NGV, maar ook het blad geschreven door de leden van de NGV. Zo nu en dan een stukje van het hoofdbestuur of van de redactie, maar het grootste deel van ieder nummer van Gens Nostra bestaat uit artikelen van de leden en dat willen wij graag zo houden.
Wij nodigen u dan ook graag uit de resultaten van uw genealogisch onderzoek in te sturen. Het onderzoek hoeft niet persé af te zijn, tussentijdse rapportages zijn welkom en kunnen anderen op weg helpen. Wij ontvangen graag de genealogie van uw familie of uw kwartierstaat, zo mogelijk voorzien van een stukje familiegeschiedenis of een opmerkelijk verhaal over een markante voorouder of familielid.

Hieronder een paar suggesties voor specifieke onderwerpen: opmerkelijke voorouders of verwantschappen; dode punten: waar die optreden en hoe die eventueel overwonnen zijn; migratie: veel van onze voorouders zijn ooit als immigrant naar Nederland gekomen; beroepen: vaak werd in een familie generaties lang het zelfde beroep uitgeoefend; DNA: uw ervaringen met DNA-onderzoek; bronnen: beschouwingen betreffende genealogisch bronnenmateriaal, digitaal en niet-digitaal; vrouwen: 'Sterke vrouwen als voorouders' hebben de laatste jaren veel belangstelling gekregen, zoals bijvoorbeeld blijkt uit de vele bijdragen die ingestuurd zijn voor het Jubileumboek. De redactie geeft u graag de gelegenheid alsnog korte of langere bijdragen over vrouwelijke voorouders in te sturen.

Wellicht heeft u al het één en ander op papier of op uw PC staan. Maar raadpleeg vóór het schrijven of insturen van uw bijdrage de 'Richtlijnen voor publicatie in Gens Nostra'; deze kunt u vinden op de webstek van Gens Nostra (www.ngv.nl). Stuur uw bijdrage naar: Redactie Gens Nostra, Postbus 26, 1380 AA Weesp, of naar GNredactie@ngv.nl. Na ontvangst van uw bijdrage krijgt u binnen drie weken een bevestiging van ontvangst en zo spoedig mogelijk daarna (maar dat kan helaas wel eens drie maanden duren) informatie over acceptatie, eventuele aanpassingen en plaatsing.
Maar al te vaak wordt gedegen genealogisch onderzoek niet afgerond met een publicatie. De onderzoeker heeft er plezier aan beleefd, maar andere geïnteresseerden kunnen er geen gebruik van maken en moeten opnieuw beginnen.
Via de dienst bestellingen krijgt de NGV geregeld aanvragen voor kopieën van artikelen, die lang geleden verschenen zijn. Dat kan in de toekomst ook om uw artikel gaan: WIE SCHRIJFT, DIE BLIJFT.

RON VAN ARKEL

Een ontmoeting met voorouders

1. De kerk van Arkel met knekelhuis, ets door A. Rademaker, 18e eeuw. Uit: Nederlandsche Outheden en Gezigten.

Onder mijn voorouders vond ik een hele reeks schippers. Het was voorouder Paulus Cornelis van der Sluijs, j.m. van Arckel, gehuwd met Theuntje Claesdr van Oostrum, j.d. van de Vaert, die zich aan het einde van de zeventiende eeuw definitief in Vreeswijk vestigde. Hij werd in Vreeswijk lid van het rijnschuitenschippersgilde en voer op een rijnschuit, wat op dat moment het voornaamste middel van vervoer was. We volgen de genealogie van de uit het Land van Arkel afkomstige familie Van der Sluijs / Van Arkel. Over de betrouwbaarheid van het onderzoek kan worden gezegd dat alle gegevens zijn ontleend aan de met name genoemde archieven en andere bewaarplaatsen, evenzo geldt dit voor de bijbehorende akten en documenten.

Desondanks blijft het natuurlijk mensenwerk en zijn aanvullingen en verbeteringen altijd welkom. Het verhaal over dit geslacht is met deze genealogie uiteraard niet af. De vraag is of dat ooit het geval zal kunnen zijn. Vooral de eerste generatie laat nog veel vragen open. En er wacht nog veel onbestudeerd materiaal. De hierna beschreven familie Van der Sluijs / Van Arkel is hoofdzakelijk nederduits gereformeerd, tenzij anders aangegeven.

Genealogie

I. Pauwels Goverts, overleden voor 1633[1], trouwt Gorinchem 11 september 1594 Peterken Pieters, overleden voor 1633.

Er komt geen Pauwels (Goverts) voor in het oudste gedeelte van de lidmatenlijst van de Gereformeerde kerk van Arkel, ook niet in het Kohier hoofdgeldenregister van Arkel uit 1622. In het rechterlijk archief van Gorinchem en het Land van Arkel bevindt zich een akte van 25 juni 1570, waarin alle gebruikers van land te Arkel genoemd worden die meebetaalden aan de bouw van een nieuwe toren. Zij betaalden per morgen een karolusgulden in vier termijnen van een jaar. Hierin wordt een Pauwels Goverts vermeld en wellicht ook nog andere familieleden van hem waaronder: Jan Goverts en Gielis Goverts. In het trouwboek van Gorinchem komen we het huwelijk van deze Pauwels Goverts uit Arkel tegen. Gorinchem: *Op den 11e november 1594 huwt Pauwels Goverts, j.m. van Erkel met Peterken Pieters, van die Langestraat*. Op grond van de naam, afkomst en datering komt deze Pauwels Goverts in aanmerking als stamvader. Bij kleinzoon Hendrick Cornelisz (IIIa) zien we de naam Govert terugkomen.
Een andere claim op de oudste generatie komen we tegen in het tijdschrift 'Ons Erfgoed' en wel in de kwartierstaat Van Houten-De Leeuw[2]. Deze publicatie heb ik met genoegen gelezen en is van de hand van mevrouw J.Ch. Jansen-van der Waals. Zij heeft haar werk m.b.t. de oudste generaties gebaseerd op de reconstructie van ir. A.l. Grabowsky[3]. In deze kwartierstaat worden Paulus de Molenaer en Geertje Cornelisdr beiden als ouders aangemerkt van Neeltje Pauwels van der Sluijs. Helaas wordt deze verwantschap niet bewezen of onderbouwd. Blijkbaar heeft Grabowsky het hoofgeldenregister van Nieuwland uit 1622 als uitgangspunt genomen om op Paulus de Molenaer[4] uit te komen. Hij heeft vermoedelijk Geertje Cornelis, die genoemd wordt als doopgetuige (samen met Jasper Claes) bij de doop van Cornelia Cornelis (II2) op Hemelvaartsdag 1633 te Arkel, gekoppeld aan Paulus de Molenaer. Gelet op de gewoonteregels van de vernoeming zou dit kunnen, alleen geeft deze aanname ons beslist geen zekerheid. Het zou namelijk heel goed kunnen dat Geertje Cornelisdr een zuster was van Willemke Cornelisdr, de eerste vrouw van Cornelis Pauwels (II).
Wie Jasper Claes en Geertje Cornelis dan wel precies waren valt af te leiden uit de lidmatenlijst van de nederlands-hervormde kerk te Arkel. Daarin lezen we het volgende: *Hier toe sijn op nieu van D. Entenius in den tijt sijner bedieninge tot de Gemeente aengenomen: Jan Bastiaaense in Arckel, gestorven den 25e april 1648 en Grietje* [Geertje] *Cornelis sijn huijsvrou, gestorven.* Bij de vermelding van Jasper Claessen valt de toevoeging *Schoolmeester* op, hij is vertrokken uit Arkel.

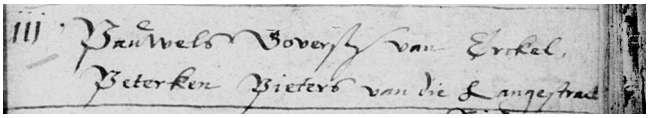

2. Trouwboek Gorinchem 1594, Pauwels Goverts, van Erkel en Peterken Pieters, van die Langestraat

Bij navraag bleek dat mevrouw Jansen-van der Waals zelf de achternaam 'van der Sluijs' in de boven genoemde kwartierstaat heeft toegevoegd. Mijn conclusie is dat Neeltje alleen vermeld mag worden met het patroniem Pauwels. Overigens is het wel zo dat haar broer Cornelis Pauwels (II) in 1636 een huis bouwt op een stuk grond gelegen in de buurtschap Rietveld onder Arkel, *aldaer naest de Sluijs* en dat zijn beide zonen Hendrik (IIIa) en Paulus (IIIb) de eersten zijn die de naam 'van der Sluijs' gaan voeren.

Uit dit huwelijk, volgorde onbekend:

1. Neeltje Pauwels, overleden Arkel 19 mei 1669[5], trouwt[6,7] Theunis Ariens de Groot, overleden Arkel voor 6 december 1660.

30 september 1655 Gorinchem: Arent vander Colck out borgemeester deser stede heeft gecedeert, opgedragen ende getransporteert aen ende ten behoeve van Teunis Ariens woonende aende Parick een huijsinge ende het erf metten boomgaert ende aencleven vandien staende ende gelegen aende voors Parick.[8]
1 september 1656 Gorinchem: Compareerde Teunis Ariens woonende aende Parick ende bekende wel ende deuchdelijck schuldich te wesen aen ende ten behoeve van d'heer Henrick vander Ameijde outschepen deser stede de somme van ses en sestich car: gulden over deuchdelijk geleende ende heden ten dancke aengetelde gelden. Onderpand: sijn huijsen ende erven metten boomgaert gelegen aenden Parick.[9]
6 december 1660 Gorinchem: Cornelis Drom, borger deser stad, ende heeft gecedeert op ende overgedragen en in vrije eijgendom getransporteert aen ende ten behoeve van Neeltje Pauwels weduwe van Teunis Ariens de Groot, een hoffken, gelegen aende Parick.[10] Neeltje Pauwelsdr treedt later nog als getuige op bij de doop van Anneke, de dochter van haar broer Cornelis.

2. Cornelis Pauwels, volgt II.

II. Cornelis Pauwels, overleden Rietveld onder Arkel 16 januari 1677, trouwt (1) Willemke Cornelisdr, weduwe van Jan [Hendrickse], overleden Rietveld onder Arkel in 1660[11], trouwt (2) Jenneke Hendricks, overleden Rietveld onder Arkel 17 maart 1678[12].

11 juni 1636 Gorinchem: de voorschreven comparanten droegen noch op in qualiteit als voirschreven, aen ende ten behoeve van Cornelis Pauwels woonende op Rietvelt een plechken lants daer hij Cornelis Pauwels een huysken op [gebouwd]

heeft, gelegen op Rietvelt, aldaer naest de sluijs dat hij tegenwoordich op woont mettet geene aerdt ende naegelvast op is, oostwaerts Willem Willemse cum suis, ende westwaerts de Rietveltsche sluijs.[13] De genoemde sluis heeft waarschijnlijk een belangrijke rol gespeeld in het leven van Cornelis en zijn nakomelingen. Naast dat zij de naam 'van der Sluijs' gaan voeren, is het niet onwaarschijnlijk dat Cornelis de sluiswachter van de Rietveldsesluis was. Dit was de keersluis voor de polder Rietveld. Men spreekt van een keersluis als het voornaamste doel van de sluis het keren van hoogwater is. De windbemaling van de polder werd in 1915 opgeheven. Deze bestond tot dat moment uit een gang van twee hoog malende schepradmolens. De ondermolen stond ongeveer 550 m ten noorden van de dijk aan de Zandwetering en was met een circa 750 m lange tussenboezem verbonden met de bovenmolen die buitendijks, direct aan de Linge was geplaatst. Ter plaatse waar de tussenboezem de Lingedijk kruist, ligt de keersluis, tussen de huizen Rietveld 11 en 12. De tussenboezem en molenwerf van de bovenmolen zijn nog duidelijk herkenbaar aanwezig.

Willemke Cornelisdr op Rietveldt de eerste vrouw van Cornelis Pauwels, was eerder getrouwd met een zekere Jan. Zij wordt vermeld als een van de ledematen die ds. Nicolaus Entenius als predikant te Arckel heeft aangetroffen op 1 april 1633. In het oudste deel van deze lidmatenlijst wordt Jan Hendrickse (gestorven), genoemd.

Uit haar huwelijk met Jan werd zoon Jan Jansz geboren. Jan Jansz was getrouwd met Maeijke Martensdr, dochter van Maarten Jans en Claartje Ariens.[14] Zij bezaten een huis 'omtrent de schotdeuren'. Uit dit huwelijk werd een dochter Jans geboren, gedoopt in Arkel op 8 januari 1634.

24 oktober 1622 Gorinchem: Gerrit Willemss, wonende op Blokland oud ca. 23 jaren, verklaart op verzoek van Meerten Janss wonende te Arkel dat hij en Arien Mertenss zijnde de zoon van voorn Meerten Janss als knecht tesamen voor het leger met hun trekpaarden gereden hebben in de buurt van Neerelten en dat hun paarden gestolen zijn geworden (bij Emmerick).[15]

Op 26 augustus 1624 verklaart Marten Janss wonende te Arkel op de Dam ontvangen te hebben van Peter Burgherss wonende te Gorkum, 100 kargul die comparants oom Willem Adriaenss zaliger vroeger wonende op de Donck te Arkel hem achtergelaten had.[16]

16 oktober 1645: Merten Janss wonende te Arkel aan de Dam x Claerke Adriaens zaliger te eenre en Jan Janss mede won te Arkel aan de Schotdeuren x Maeijke Mertensdr voor zichzelf en als behuwdoom en voogd van de drie nagelaten kinderen van Ariaen Mertenss za en Marijke Aertsdr x Tomas Mertenss zaliger geassisteerd met Gerit Hendricks waarsman [man die het vee op uiterwaarden bewaakt] van Arkel en Rietvelt voor haarzelf en als moeder en voogdesse van de 5 nagelaten kinderen aan haar door Tomas Mertenss zaliger verwekt, te andere, deling.[17]

17 april 1651: Meerten Janss won te Arkel aan de Dam testeert als volgt: Maeijke Aerts x zijn zoon Thomas Maertenss zaliger 1/3 deel, Maeijke Maertens x Jan Janss wonende te Arkel 1/3 deel en de kinderen van Adriaen Maertenss za 1/3 deel.[18]

13 november 1657: Jan Jans x Maeijke Martensdr, wonende aan de Schotdeuren, Maeijke Ariensdr weduwe van Thomas Martens, als voogdesse van haar minderjarige kinderen, Cornelis en Gerit Ariens als kinderen en erfgenaname van Adriaen Martens, allen kinderen en kindskinderen van zaliger Marten Jans in zijn leven timmerman te Arkel. Scheiding[19].

Gorinchem 16 juni 1642: Jan Jans wonende omtrent de schotdeuren (zijn moeder Willemke Cornelis, halve susters Neeltje en Cornelia Cornelis), getrouwd met Maijke Martens dochter van Marten Jans, ziek te bedde liggend, testeert.[20]

Bijna een jaar later laat zijn moeder Willemke Cornelisdr een langstlevende testament opmaken, haar man Cornelis Pauwels en haar voor- en nakinderen zouden een kindsdeel van haar goederen erven.[21]

25 maart 1643 Gorinchem: Cornelis Pauwels wonende op Rietvelt, en Willemke Cornelisdr testeren. Erfgenamen zijn de eventuele nakinderen en haar voorkinderen.[22] Helaas gebeurde het onvermijdelijke, want voor 19 december 1658 was zoon Jan al overleden. Naast zijn moeder en vrouw, waren Willem van Aelst, die gehuwd was met Neeltge Cornelisdr, en Jan Willems van Rietvelt, die gehuwd was met Cornelia Cornelisdr, mede erfgenamen. Cornelis Pauwels erft 3½ morgen land 'op Cort-Nuland'.[23] Maijke Maertens huwt daarna met Jan Cornelis. Want op 7 februari 1661 lezen we in het notarieel archief: Jan Cornelis wonende op Schotdeuren x Maijke Maertens en Gerrit Ariens wonende aan de Claeswaelse sluis mede erfgenamen van Maerten Jans zaliger in zijn leven gewoond hebbende te Arkel, en testeren aan Cornelis Ariens wonende op de Schotdeuren zijnde hun mede-erfgenaam ¾ part van een rentebrief groot 400 gulden.[24]

Op 20 december 1658 had Cornelis Pauwels geld geleend van de burgemeester 'deser stad'. Het ging om een bedrag van 260 karolus guldens. Als onderpand stelde hij 3½ morgen land 'op Cort Nieulant, streckende van de Nieulantsche wech af'.[25] Meteen daarna droeg Cornelis Pauwels zijn land van 3½ morgen over aan zijn beide schoonzoons.[26] Twee jaar later overleed zijn vrouw Willemke Cornelisdr en moest Cornelis Pauwels de kerkmeesters Mathijs Adriaens en Adriaen Stevenss, grafgeld betalen.

Gorinchem 14 september 1661: Cornelis Pauwels wonende te Rietvelt x Willemke Cornelisdr zaliger en Willem van Aelst x Neeltge Cornelisdr en Jan Willemse x Cornelia Cornelisdr zijnde kinderen en erfgenamen van de voornoemden, scheiding.[27] Na het overlijden van zijn vrouw Willemke liet Cornelis Pauwels een verdeling van de gemeenschappelijke boedel opmaken die werd ondertekend op 19 september 1661[28] in het bijzijn van Willem van Aelst, getrouwd met Neeltge Cornelisdr 'zijnde kind en erfgenaam van de voornoemde' en op 19 september 1661 nog een boedelscheiding: Cornelis Pauwels wonende op Rietvelt x Willemke Cornelisdr zaliger, en Jan Willemse x Cornelia Cornelisdr zijnde kind en erfgenaam van de voornoemden.[29]

Uit het eerste huwelijk:

1. Neeltge Cornelisdr, geboren ca. 1631, j.d. van Rietveld onder Arkel, trouwt Gorinchem 10 januari 1649 Willem Wil-

lems van Aelst, j.m. van en wonend onder Arkel. Uit dit huwelijk vier kinderen bekend gedoopt te Amsterdam.

Gorinchem 28 februari 1662: Willem van Aelst als man ende voochd van Neelken Cornelis, Jan Willems Rietvelt als getrout hebbende Cornelia Cornelis, ende hebben gecedeert ende overgedragen, ende in vrijen eijgendom getransporteert, aen ende ten behoeve van Adriaen Stevens woonende tot Arckel dardalf mergen lants, gelegen tot Cort Nieulant, streckende vande Nieulantsche wech aff achter totte halve weteringe toe, belast met 260 gld. dewelcke aen de heer borgemeester Aert van Herwaerden daer op heeft. Is verkocht voor de somme van 270 gld.[30]

2. Cornelia Cornelisdr, gedoopt te Arkel Hemelvaartsdag 1633 (doopgetuigen Jasper Claesz, Geertje Cornelisdr), trouwt Jan Willems van Rietvelt. Uit dit huwelijk twee kinderen, de ouders woonden bij de doop van het eerste kind te Rietvelt en bij de tweede te Nulant.

Gorinchem 20 december 1658: Cornelis Pauwels, als man ende voocht van Willemken Cornelis, echteluijden beijde woonende op Rietvelt, hebben gecedeert op ende overgedragen, ende in vrijen eijgendom getransporteert aen ende ten behoeve van Willem van Aelst, als man ende momboir van Neeltgen Cornelis, ende Jan Willems van Rietvelt als getrout hebbende Cornelia Cornelis tesamen, dardalf mergen lants, gelegen op Cort Nieulant, streckende voor van de Nieulantsche wech af.[31]
5 december 1689: Teunis Jans Rietvelt te Giessen Nieuwkerk of Giessen Oudkerk, Jacob Jans de Graeff x Megeltje Jans Rietvelt en Abram Jans de Graeff x Maijke Jans Rietvelt, erven 2 morgen en 3 hont op Cort Nuland van Jan Goverts, overleden, in leven wonende te Nieuwland.

Uit het tweede huwelijk:

3. Anneke, gedoopt Arkel 18 december 1661.
4. Hendrick, gedoopt Arkel 22 juli 1663, volgt IIIa.
5. Grietje, gedoopt Arkel 5 juli 1665.
6. Paulus, gedoopt Arkel 6 februari 1667, volgt IIIb.
7. Clara, gedoopt Arkel15 september 1669.
8. Willem, gedoopt Arkel 29 november 1676.

IIIa. Hendrick Cornelis van der Sluijs, gedoopt Arkel 22 juli 1663, trouwt Teuntje Gijsberts. Hendrik ging zich bij het dopen van zijn dochters Maijke en Cornelia, 'van der Sluijs' noemen. Verdere nakomelingen van Hendrik handhaven de naam van der Sluijs.

De leedemaeten dewelcke wederom ten overstaen van den regerende ouderlingh Wouter Gerrits de Groodt op nieuws sijn aengenoomen sijn dese naevolgende, den 23 dec. 1688: Teuntie Gijsberts. Bij de doop van dochters Jenneke en Jannetje wordt Teuntje met de achternaam Gijsberts vermeld. Bij de latere dopen wordt zij ook met de achternaam Hendriks vermeld.
Gorinchem 20 juli 1721: Henrik Cornelisse vanden Sluijs woonende op Rietvelt, bekende schuldig te wesen aen ende ten behoeve van Arien Teunisse de Jong, woonende in Nouw-

3. Schematisch overzicht Van der Sluijs, Van Arkel

lant, de somma van 100 carolus gulden ter zake van geleende penningen. Onderpand: zeekere huijs ende schuur met eenen halven mergen kennip lant en 3 hond griendinge, staande gelegen op Rietvelt aenden Wiel. In kantlijn: afgelost met rente 1 juli 1737.[32]

Uit dit huwelijk:

1. Jenneke Hendrix van der Sluijs, gedoopt Arkel 12 juli 1693, ondertrouwt/trouwt(1) Arkel 3/26 april 1716 Arien Leenderse de Swart, j.m. van Spijk, overleden voor 1731, ondertrouwt/trouwt (2) Arkel 10/29 juli 1731 Pieter Cornelis Kleijn, gedoopt Arkel 25 december 1695, zoon van Cornelis Ariens Klein en Maaike Pieters van Groot. (Hij trouwt (1) Arkel 30 april 1719 Dirkje Jans Verhaar, gedoopt Kedichem 23 juli 1690, dochter van Johannes Jans Verhaar en Maaike Dirks).
2. Jannetje, gedoopt Arkel 27 februari 1695, begraven Arkel 4 april 1695.
3. Cnelis, gedoopt Arkel 22 juli 1696.
4. Maijke, gedoopt Arkel 13 juni 1700.
5. Cornelis, gedoopt Arkel 5 februari 1702.
6. Cornelia, gedoopt Arkel 3 mei 1705.
7. Govert, gedoopt Arkel 12 juli 1711, volgt IVa.

IVa. Govert Hendrikse van der Sluijs, gedoopt Arkel 12 juli 1711, overleden Arkel 28 april 1785, ondertrouwt/trouwt Arkel 21 augustus/13 september 1733 Aantie Dirkse de Graaf, j.d. van Nieuwland, dochter van Dirk Arijense de Graeff en Claertie Willems Esseboom.

2 juni 1698: Dirck Ariens de Graef x Claertie Willems Esseboom, wonende Nieuwland wijzen elkaar als erfgenamen aan. Hij stelt als voogd over zijn voorkinderen verwekt aan Gerrigje Teunis Paartkoper, Jan Teunis Paartkoper (zijn zwager).
21 december 1699: Arien Hendriks Bloos, wonende Noordeloos als mede erfgenamen van Aart Hendriks Bloos zijn overleden broeder, transporteren aan Dirk Ariens de Greef, wonende te Noulant een rietplek en hennipwerfke, noordwest, Arie Willems van Lexmond, zuidwest, Arend van Lexmond.

Uit dit huwelijk:

1. Hendrik, gedoopt Arkel 18 juli 1734, volgt Va.
2. Dirkje, gedoopt Arkel 2 oktober 1735, trouwt Arkel 20 mei 1764 Hermen Pieters Kooij, gedoopt Hoornaar 1 januari 1735, zoon van Pieter Hermens Kooij en Maria Gerrits Ham [Stam].
3. Cornelis, gedoopt Arkel 16 september 1736, volgt Vb.
4. Teuntie, gedoopt Arkel 13 oktober 1737.
5. Mayke, gedoopt Arkel 19 oktober 1738.
6. Jenneke, gedoopt Arkel 8 januari 1741.
7. Dirk, gedoopt Arkel 17 februari 1743, overleden Arkel voor 1745.
8. Dirk, geboren/gedoopt Arkel 10/14 maart 1745.

Va. Hendrik van der Sluijs, gedoopt Arkel 18 juli 1734, ondertrouwt/trouwt Arkel 6/22 mei 1768 Mayke van Dalen, gedoopt Brakel 2 augustus 1738, dochter van Arien Leendertse van Dalen en Maria Janse de Groot.

Op den 19e april 1774 Compareerde te Gorinchem: Den Wel.Ed. Gestrouwt Heer M. Nicolaas Ouwens regeerend Burgermeester deeser stad en verklaarden bij deeze in eeuwigduurend erfpacht te hebben uitgegeven, zoals bij Heer comp. doed bij deezen aan Hendrik van der Sluijs die hier meede compareerde en in erfpagt voor hem en zijne nakomelinge accepteerde zeekere twee hond zeven en twintig roeden boomgaart geleegen op Rietvelt belent ten oosten Juffrouw Eva van Meerten en ten westen de Heer eerste comp … Beloovden den tweede comp. Hendrik van der Sluis voor hem en zijne nakomelingen aan den Heer eerste comp. En zijne regt krijgende jaarlijks te vereekenen van den eersten maart 1774 af, te zullen betalen een erfpagt van twaalf guldens.[33]

Uit dit huwelijk:

1. Aantje, geboren/gedoopt Arkel 18/19 maart 1769, overleden Arkel 20 september 1847, ondertrouwt/trouwt Arkel 13/28 februari 1791 Gijsbert Kuil, gedoopt Meerkerk 18 september 1763, zoon van Reyer Gijsbertse Kuil en Lijsbeth Gijsbertse de Jong, overleden Arkel 27 oktober 1824.
2. Maria, geboren/gedoopt Arkel 1/8 december 1771, overleden voor 1777.
3. Govert, geboren Arkel 30 juli 1774, volgt VI.
4. Maria, geboren/gedoopt Arkel 11/18 mei 1777, trouwt in of voor 1800 Johannis Evertsen.

VI. Govert van der Sluijs, geboren Rietveld/gedoopt Arkel 30/31 juli 1774, daggelder, overleden Leiden 3 november 1825, gewoond hebbend aldaar in de Scheistraat, wijk 5, trouwt Arkel 26 oktober 1794 Barbera (Barbe) van der Penne, gedoopt Tilburg 26 november 1775 (getuige: Woutrina Meijers, vader Rooms)[34], overleden Gorinchem 12 augustus 1826, dochter van Paulus Jacob van der Penne en Willemijntje Leendertje Mik.

Gorinchem 26 februari 1805: Marta van Nieuwland Burger en Inwoonende deezer stad, en verklaarende te transporteeren in vollen en vrijen eigendom op en over te dragen ten behoeve van Govert van der Sluis; mede binnen deeze stad woonachtig; een huis en erve staande en gelegen aan de westzijde van den Kortendijk binnen deeze stad, belend ten noorden Nicolaas Spruit, en ten zuiden David de Bruin … bekennende hij comparant de koop penningen deezes geheel voldaan te zijn met eene somma van twee hondert en twintig guldens.

Uit dit huwelijk:

1. Maijke, geboren/gedoopt Arkel 12/17 januari 1796, overleden voor 1800.
2. Peter van der Sluijs, geboren/gedoopt Arkel 5/7 december 1797, volgt VII.
3. Maijke, geboren/gedoopt Gorinchem 14/20 april 1800, overleden Gorinchem 26 mei 1861, trouwt Gorinchem 24 april 1828 Jacob van der Schilt, geboren/gedoopt Gorinchem 16/23 maart 1800, overleden Gorinchem 17 januari 1879, zoon van Johannis van der Schilt en Geertruij de Kraij.
4. Willemijntje, geboren/gedoopt Gorinchem 27 november/1 december 1802.
5. Hendrika, geboren/gedoopt Gorinchem 20 oktober/3 november 1805, trouwt (1) Gorinchem 29 maart 1839 Aalbert van der Sloot, weduwnaar van Charlotte Pierresdr Janssen, geboren/gedoopt Gorinchem 15/17 februari 1807, arbeider, sjouwer, overleden Leeuwarden 30 september 1842, zoon van Jacob van der Sloot en Johanna Fiek, trouwt (2) Gorinchem 7 mei 1845 Elias Kop, weduwnaar van Gerrigje Visser, geboren Sliedrecht 20 december 1790, schipper, zoon van Arie Kop en Annigje van de Donk.
6. Govert, geboren/gedoopt Gorinchem 20/27 oktober 1811, overleden Gorinchem 13 april 1813.

VII. Peter (Pieter) van der Sluijs, geboren/gedoopt Arkel 5/7 december 1797, arbeider, overleden Gorinchem 10 augustus 1849, trouwt Gorinchem 19 mei 1825 Goverdina Sleuwenhoek, geboren/gedoopt Arkel 27 augustus/2 september 1798, overleden Gorinchem 10 juni 1849, dochter van Adrianus Sleuwenhoek en Anneke Brand.

Uit dit huwelijk:

1. Govert, geboren Gorinchem 5 maart 1826, volgt VIIIa.
2. Adrianus, geboren Gorinchem 5 december 1828.
3. Barend, geboren Gorinchem 17 augustus 1831, overleden Gorinchem 3 februari 1832.
4. Johannes, geboren Gorinchem 2 mei 1833, bediende, arbeider, overleden Groningen 7 november 1881, trouwt Groningen 13 juli 1879 Anna Struik, geboren Groningen 19 juli 1841, overleden Groningen 24 juni 1886 (als partner van Christiaan Noordberger), dochter van Geert Hindriks Struik en Geesien Tjalkens.
   Uit dit huwelijk: Petrus, geboren Groningen 11 oktober 1881, overleden Groningen 12 november 1881.
5. Barbera, geboren Gorinchem 23 januari 1839, overleden Rotterdam 10 augustus 1868, trouwt Rotterdam 2 augustus 1865 Alexander Johannes Basomoine, geboren Rotterdam 24 oktober 1840, overleden Rotterdam 24 mei 1880,zoon van Jan Basomoine en Geertruij Kaufled (Koreveld).

VIII. Govert van der Sluijs, geboren Gorinchem 5 maart 1826, schoenmaker te Sliedrecht, overleden Ridderkerk 22 juni 1872, trouwt (1) Ridderkerk 11 maart 1857 Huibertje Steehouwer, geboren Ridderkerk 10 december 1820, overleden voor 18 april 1865, dochter van Gijsbert Steehouwer en Cornelia Bakker, trouwt (2) Ridderkerk 20 juni 1865, Pietertje Huizer, weduwe Job Sparreboom, geboren Ridderkerk 7 februari 1825, overleden 14 februari 1870, dochter van Arie Huizer en Belgje Leeuwenburg, trouwt (3) Ridderkerk 14 oktober 1870 Willemina Pieternella Brakelé, geboren Vlissingen 4 april 1827, overleden Ridderkerk 3 november 1898, dochter van Willem Arnoldus Brakelé en Maatje Provoost.
Stiefkind:

1. Aart Steehouwer, geboren Ridderkerk 16 augustus 1850.

Uit het eerste huwelijk:

2. Peter (Pieter), geboren Ridderkerk 27 september 1857, overleden Ridderkerk 25 maart 1862.
3. Cornelia Goverdina, geboren Ridderkerk 24 mei 1859, overleden Ridderkerk 8 november 1859.

Uit het tweede huwelijk:

4. Goverdina, geboren Ridderkerk 18 april 1865 (als Goverdina Huizer, gewettigd bij huwelijk ouders), overleden Rotterdam 3 oktober 1915.
5. Pietertje, geboren Ridderkerk 23 oktober 1866, overleden Ridderkerk 14 januari 1867.
6. Barbara, geboren Ridderkerk 31 augustus 1868, overleden Ridderkerk 30 oktober 1868.
7. Arie, geboren Ridderkerk 1 december 1869, overleden Ridderkerk 23 februari 1870.

Vb. Cornelis van der Sluijs, gedoopt Arkel 16 september 1736, begraven Arkel 10 juli 1799, ondertrouwt/trouwt (1) Arkel 29 april/15 mei 1768 Marigje Pieters Muijlwijk, gedoopt Arkel 28 juni 1739, overleden voor 1778, dochter van Pieter Ariense Muijlwijk en Marigie Ariense de Swaert, trouwt (2) Marigje Drinkwaard, gedoopt Hoogblokland 10 mei 1739, dochter van Pieter Ockers en Adriaantje Dirks Dekker.

Op den 18e oktober 1784 Compareerde Cornelis den Besten, wonende onder Leerdam en verklaarende bij deze te transportteeren en in vollen eigendom op en over te dragen aan en ten behoeven van Cornelis van der Sluijs wonende te Arkel, een huis en erf met omtrent twintig roeden dijk en dijkaveling, staande en gelegen tusschen de Arkelschendam en Schotdeuren, belent ten zuiden de wed. Muijlwijk en ten noorden Jan den Besten, belast met hypotheekbrief groot in capitaal twee hondert gulden ten behoeven van den diaconie armen van Arkel, die den getransporteerde ten zijne lasten neemt gepasseert voor Heeren Schepenen dezer stad den 10 augustus 1767 voorts vrij van capitalen, renten. En bekende hij comparanten dat de kooppenning bedragende boven de voorsbelasting eenhonderd guldens geheel voldaan te zijn.[35]

Uit het eerste huwelijk:

1. Aantje, geboren Arkel 27 december 1768, gedoopt Arkel 1 januari 1769.

Uit het tweede huwelijk:

2. Arjaantje, geboren/gedoopt Arkel 20/22 februari 1778.
3. Dirkje, geboren/gedoopt Arkel 15/21 november 1779, overleden Sliedrecht 27 april 1855, trouwt Papendrecht 12 juni 1818 Cornelis Broekman, gedoopt Rotterdam 25 april 1777, overleden Sliedrecht 24 november 1833, zoon van Johannes Broekman en Marta van Runt.
   Dirkje heeft een zoon Krijn. Het doopboek van Arkel vermeldt: 'in onecht geteeld' geboren Arkel 23 november 1808, 'door haar zelven ten doop gehouden' op 21 december 1808.

IIIb. Paulus Cornelisz van der Sluijs/van Arkel, gedoopt Arkel 6 februari 1667[36], rijnschuijtschipper, overleden voor 30 oktober 1726, ondertrouwt/trouwt Hagestein 2/21 november 1694 Theuntje van Oostrum, gedoopt Vreeswijk 1 maart 1668, overleden voor 30 oktober 1726, dochter van Claes Hendricks van Oostrum en Weijntjen Jans.

Paulus voert nog de familienaam 'van Sluijs' tijdens zijn ondertrouw en huwelijk in Hagestein. Hij en zijn vrouw Theuntje woonden in 1694 te Hagestein. Bij de doop van hun zoon Cornelis in 1699 te Vreeswijk komen we voor het eerst de achternaam 'van Arkel' tegen. De latere nakomelingen van Paulus blijven de naam van Arkel houden.

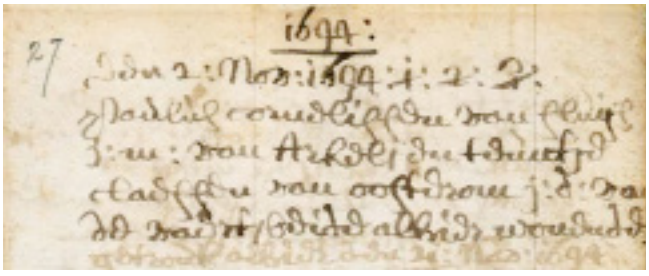

4. Huwelijksinschrijving Paulus Cornelisse van Sluijs j.m. van Arkel en Theuntje Claesse van Oostrom j.d. van de Vaert, Hagestein

Paulus van Arkel en Theuntje Claesdr van Oostrum hadden in de 'Hoge Heerlijkheyt Vreeswijk, anders genaamd De Vaart', een huis in bezit wat zeker tot 10 november 1759 in de familie is gebleven. Zoals blijkt uit een rekening die werd vastgesteld voor de betaling van de 20e penning voor de goederen van Paulus van Arkel werd 100 gulden betaald voor de helft van een 'huys en erve'.[37] Paulus wordt vermeld op de ledenlijst van het Rijnschuitveergilde van Vreeswijk (De Vaart), in de periode 1734-1745.

Schoonvader Claes Hendriks van Oostrum woonde te Vreeswijk op het Zandveld, was rijnschuitschipper van De Vaart op Utrecht en gildebroeder van het rijnschuitenschippersgilde te Vreeswijk. Hij was de zoon van Hendrik Jansz van Oostrum, overleden Vreeswijk 26 april 1652 en Tuentien Claesze de Voornen, geboren circa 1598 te Vreeswijk (dochter van Claes de Voornen, secretaris te Vreeswijk).

Hendrik Jansz van Oostrum was schepen te Vreeswijk en leenman van het Sticht.[38] Hij bezat omtrent zes d'halve mergen zoo bouw als weijland genaamd 't Zandveld, so groot ende cleijn als t selve van ouds gelegen is in den gerechte van de Vaart anders genaamt Vreeswijk, streckende uijt de Sandveldsche Weteringh, tot over den hogen dijk toe, daar boven naast geland legt Gerrit Dircksz ende beneden Joost van Schroeijestein.[39]

Meer informatie vinden we in het testament van de kinderloze Geertje Claesdr van Oostrum, een jongere zus van Teuntje. Geertje is geboren in 1726 te Vreeswijk en overleden voor 1741. Haar eerste huwelijk was op 12 december 1700 te Hagestein met Jan Fransen van Straten, weduwnaar van Geertje Rijcken van Veen. In 1707 woonde zij in Hagestein waar zij op 20 februari van dat jaar voor de tweede maal huwde met Cornelis Blo(e)m weduwnaar van Annigje Abrahams. Cornelis had tot dat moment gewoond in Jutphaas, alhier aan den laatsten stee. De ondertrouw had kort daavoor plaats gehad te Jutphaas op 29 januari 1707 en proclamatie op 13 februari 1707. Cornelis was een zoon van Abraham Cornelisz Blom, schepen van Breudyck omtrent Harmelen (1691-1694) en Catharina Pieters Kemp.

Utrecht 30 oktober 1726: Op huijden compareerde voor mij Thomas Vosch van Avesaet notaris, Geertje Claes van Oostrum weduwe van Cornelis Blom woonende tot Vreeswijk anders genaemt de Vaert, mij notaris bekent, gesontz van lichaem met ons gaende ende staende, en haer verstant ende memorie wel machtich, als ons uijtwendigh bleeck. Ende verclaarde de comparante in crachte van octroij van den 19 augustus 1703 van welgemelten hove gepresenteert door eerst te revoceren doot ende teniet te doen alle voorgaende testamenten ende codicillen voor desen gepasseert niet willende dat de selven sullen worden achtervolght of eenig effect sorteren, ende opnieuw disposerende soo verclaerde de comparante tot haer eenige ende universele erfgenamen te nomineren ende te instituëren in crachte deses de naevolgende hare broeders ende hun wijfs en susters kinderen alste Henrick Clasen van Oostrum, Jan Clasen van Oostrum, Franck van Oostrum, Cornelis van Oostrum, Anneken van Oostrum weduwe van Pieter Huijgen van der Lee. Ende bij overlijden van een of meer van de selven de kinderen bij representatie met eene hand in plaets van hare ouders. Noch verclaerde de comparante tot mede erfgenamen te instituëren de kinderen van Neeltje van Oostrum in haer leven huijsvrouw van Dirck Jansz uijt Nedereijnd met eene hand Ende dan nogh de kinderen van Teuntje van Oostrum in haer leven weduwe van Paulus Cornelisz van Arckel oock met eene hand, omme alle tgeene de comparante sal comen nae te laten in seven portien te verdelen, te hebben en de te genieten, all twelck de comparante verclaerde te wesen hare testamenten laetste ende uijtterste willen, begerende dat het selven naer haer doot sal worden achtervolght soo als eenige dispositie bestaensrechten van bestaen alwaer alle sevreteijten die nootsaeckelijk sijn ende sij niet verhaelt, versoekende hiervan acte de desers, aldus gedaen ende gepasseert tUtrecht ten huijse mijns notaris ter presentie van Abraham van Straten, Jous Diedenhoven, Jan Boon als getuijgen op den 3e october 1726 des middags omtrent twaelff uren.[40]

Op 15 april 1741 vindt een openbare verkoping plaats inzake de erven van Geertje Claas van Oostrum, in leven weduwe Cornelis Blom. Naast de 'Conditiën en Voorwaarden' staat beschreven dat Klaes van Arckel en Willem Anthony van Bohell, procureur voor den Ed. Achtb: Geregte Stadt Utrecht, als gemachtigden optreden voor Albertus Groeneman en Weintje van Arckel, Egtelieden. De vermogens procuratie is op de 9e februarij 1741 voor de notaris Jan Popeleus en getuijgen tot Leijden gepasseerd. Klaes van Arckel en Weintje van Arckel zijn op dat moment de enige nagelaten kinderen van Paulus Cornelis van Arckel en Theuntje van Oostrum en de enige universele erfgenamen van Geertje Claas van Oostrum. 'Verkoopen sullen een obligatie van een duijsent guldens capitaal, ten laste van 't Graafschap, stadt en landen van Cuijlenborgh gedatteert den eersten junij 1725 geregistreert no. 632. Rentende tegen 3 procento jaarlijks.[41]

Uit dit huwelijk:

1. Cornelis, gedoopt Vreeswijk 10 december 1699, overleden voor 15 april 1741.
2. Willem, gedoopt Vreeswijk 11 september 1701, overleden voor 15 april 1741.
3. Weintje van Arkel, gedoopt Vreeswijk 19 april 1705, huishoudster, overleden/begraven Den Haag 23/29 januari 1751, ondertrouwt/trouwt (1) Utrecht 13 april/7 mei 1727 Nicolaas Geldsliecker, gedoopt Utrecht (Cruijs Gasthuis) 29 juli 1692, overleden Wateringen voor 1 augustus 1730, zoon van Johannes Geldsliecker en Anna van Zuylen, ondertrouwt/trouwt (2) Utrecht 3 juni/24 juli 1731 Johannes Albertus Hendrikus Groneman[42], geboren Hamm (Westfalen) 1711, Luthers, componist/musicus, begraven Den Haag 1 juni 1778.

Weintje treffen we in 1730 aan in Wateringen. Zij blijkt weduwe te zijn en als huishoudster werkzaam bij Jacob Janz Sennepart. Nicolaas Geldslieker was in Wateringen overleden en daar als tuinman bij Sennepart in dienst geweest. Aangezien, zoals hierna zal blijken, het indirect aan de goedgeefsheid van Jacob Sennepart te danken is dat Albertus Groneman het Regiment van de Heer Pallant vaarwel kon zeggen en zich als zelfstandig

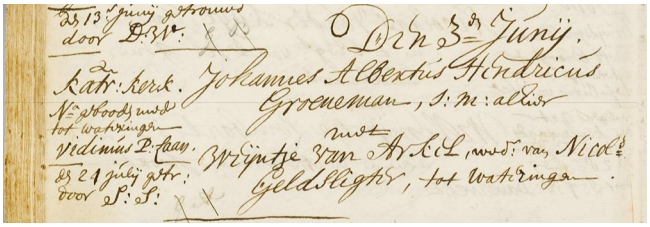

5. Trouwinschrijving Johannes Albertus Hendricus Groeneman en Weijntje van Arkel, Utrecht 1731

musicus kon vestigen, wordt hier kort op diens persoon en rol nader ingegaan. Jacob Sennepart was in 1683 geboren als zoon van Jan Sennepart en Elisabeth van Zuylen, en stamde zowel van vaders- als van moederszijde uit vermogende Amsterdamse families van zijdeververs en –handelaren. Jacob Sennepart was enige tijd burgemeester van Vollenhove en trok zich daarna terug in Wateringen. Hij had daar in 1722 de buitenplaats Bijdorp gekocht en leefde verder van zijn vermogen. Op 23 september 1730 overleed Jacob en volgens een testament van 1 augustus 1730 dat hij liet opmaken in Den Haag door notaris Jacobus Evermans, kreeg zijn huishoudster Weintje van Arkel, wegens haar getrouwe diensten en op voorwaarde dat ze op het moment van zijn overlijden nog bij hem zou zijn, een legaat van fl. 4.000 uitgekeerd. Behalve dit zeer hoge geldbedrag (plus dubbel rouwgeld) kreeg Weintje nog de 74 vellen rood goudleer behang met grijze motieven de in Jacobs huis in Wateringen en elders hingen, en de portretten van zijn grootouders, Pieter van Zuylen en Anna de Vrij. Dit laatste is merkwaardig, want er waren nog genoeg afstammelingen van die grootouders.

Op 24 januari 1735 lieten Albertus en Weintje, die toen op de Haarlemmerstraat woonden, een testament op de langstlevende opmaken bij de Leidse notaris Albertus Kleynenbergh. Ze verklaarden daarbij minder dan fl. 4.000 gegoed te zijn. Kennelijk waren ze net verhuisd, want in de Recensierollen staat als hun adres nog Breetstraat vermeld. Ze waren inmiddels Monsieur Johannis Albertus Groneman en Juffrouw Weintje van Arkel, en beide kloek ende gsondt van lighaamen. Ze benoemde elkaar tot enige en algehele erfgenaam, waarbij de langstlevende wel de verplichting had de kinderen naar de staat van de boedel op te voeden tot ze 25 jaar waren of tot hun eerdere huwelijksdag, maar het aan die langstlevende partner zelf werd overgelaten hoeveel die kinderen daarna nog als erfdeel van de eerst gestorvene meekregen. Ook benoemden ze elkaar tot voogd. Indien Albertus voor Weintje zou overlijden en er geen kinderen uit het huwelijk waren, kreeg zijn vader de legitieme portie, maar alleen als die nog in leven was. Toch was de carrière van Groneman, ondanks alle succes en glans, slechts van korte duur. De eerste slag die het noodlot toebracht viel op 23 januari 1751, toen Weintje van Arkel overleed. Op de 28e werd fl 15 impost voor het begraven betaald, tarief tweede klasse en op de 29e werd zij begraven in de Grote Kerk: 1751 January Den 29 dito gegraaven in het Nieuwe Graft op het Choor wijle juffrouw Wendalina van Arkel, huisvrouw van de Heer Groeneman, komt voor het Graft sonder luyen f19.14.-.

4. Klaes, volgt IVb.

IVb. Klaes van Arkel, gedoopt Vreeswijk geseijt 'De Vaert' 18 november 1708, rijnschuijtschipper, klepper, vuylnisman, begraven Vreeswijk 26 juli 1773, trouwt (1) Vreeswijk 14 november 1732 Huijbertje van Oostrum, gedoopt Vreeswijk 1 oktober 1711, dochter van Frank van Oostrum en Jannigje Dircks van Vollenvelde, begraven Vreeswijk 1 mei 1758, ondertrouwt/trouwt (2) Vreeswijk 8/24 juni 1759 Annigje Jorisdr Schackel, gedoopt Zijderveld 7 september 1727, begraven Vreeswijk 25 mei 1804, dochter van Joris Minikesse Schackel en Grietje Petersen.

Klaes werd klepperman. Hij was waarschijnlijk net achttien toen hij op dit baantje solliciteerde. De dorpsfunctionaris, die des nachts waakte over het dorp en bij onraad of onheil alarm moest slaan, was de 'klepperman', voorzien van een ratel, lantaarnstok en hond. In verband met de 'nootsaeckelijckheyt dat des nachts een klepper omgaet' trad Jan Holl in 1722 in dienst onder beding, dat hij zou zorg dragen voor de wekelijkse uitkering aan de vroegere klepper Aert Aertsen Poth. In 1725 kwam er een tweede klepper bij en verwierf Klaes van Arkel het baantje. Voor 18 gulden per jaar moest Klaes tevens zorgen voor de 'vaalt of vullis' en voor het onderhoud van enige dijkgedeelten. Het dorpsbestuur verstrekte hem een 'overrock' en een 'kruywagen om daer mede de messe te brengen op een hoop ter plaetse die hem aengewesen sal worden', welke taak hij wel niet 's nachts uitgevoerd zal hebben. Een regelmatig besproken onderwerp in de rechtsvergaderingen is geweest het schoonhouden van de straten. De kritiek daalde in de regel het felst neer op de nachtwaker, de huisbewoners werden zelf in mindere mate aangezien als de ontsierders van het dorp, getuige de volgende publicatie. 'Op de klaghte van verscheyde opgesethenen deses gerechts, dat de vuylnis of modder voor de huysen op de straten en over het geheele dorp weecken aen den anderen blijft leggen en versuymt wordt dagelyx door den klepper weg te haalen: is eenparig goet gevonden en verstaen, den klepper en vuylnisman 'Klaes van Arkel' te lasten, dat hij alle dagen self sonder nalatigheyt en geen noodhulp daertoe gebruykende, de assche aan alle huysen des voormiddags moet komen afhaalen. En soo geen aspotten voor de respective huyse moghte staan, aen te kloppen of bellen om de lieden te waerschouwen: en dat verders den voorn, 'Klaes van Arkel' geordonneert wort om in persoon alle uur des nachts om te gaen met de klep en goede opsicht hebben op paene ingevalle den selven in gebreecken blijft sulx strictelijk nae te komen, te verbeuren een week klepgelt, en voor de tweede maal daer voor nae exigentie voor saake door den Here Drossaert, Schout en Gerechte te worden gecorrigeert' (Vreeswijk 1742).[43]

Klaes Pauluszn van Arkel, woonde te Vreeswijk in een huisje tegenover de brug naast het kerkhof op de grond van het huis De Wiers. Zijn schoonvader Frank van Oostrum was houtvlotter en deken van het rijnschuitenschippersgilde, gildebroeder en diaken. Klaes trad in de voetsporen van zijn vader en schoonvader en werd Rijnschuitschipper, 'aan de Vaart' Hij kocht een 'seeckere rijnschuijt met sijn toebehoren'

Groneman, Albertus, voluit Johann Albert Heinrich Groenemann), van Duitse afkomst, was componist, violist, klokkenist en organist. Hij werd in 1711 geboren in Hamm, Westfalen. Zijn vader Jodocus Hermanus Groneman was daar lid van de legerkapel en het stedelijk orkest (de 'Rats Kapelle'). Van zijn vader leerde hij het bespelen van een aantal instrumenten, zingen, compositie, harmonieleer, en improvisatietechniek. Het was een degelijke veelzijdige opleiding, die een goede voorbereiding vormde voor het onzekere muzikantenbestaan en het is vrijwel zeker dat de jonge Groneman tijdens deze vormende fase van zijn leven al in contact kwam met vioolspel van het allerhoogste niveau. Het is niet duidelijk wanneer en waarom Groneman van Duitsland naar de Verenigde Provinciën kwam, maar in 1729 had hij zich in Utrecht gevestigd. Hij speelde hobo bij een legerregiment, dat betekende dat hij als houtblazer aan openluchtconcerten deelnam en wellicht ook aan kamermuziekuitvoeringen. Zo trad hij dus in de voetsporen van zijn vader, maar die bescheiden levensstijl zou niet van lange duur zijn. In 1731 trouwde Groneman de jonge bemiddelde weduwe Weintje van Arkel. Het aantekenen voor de Utrechtse schepenen had plaatsgevonden op 1 juni. Omdat Albertus nog minderjarig was, heeft hij hierbij toestemming van zijn ouders moeten overleggen. Binnen een half jaar verhuisde hij met zijn vrouw naar Leiden. Op 15 februari 1732 liet hij zich inschrijven als student aan de universiteit te Leiden. Al vroeg maakte hij naam als violist. Hij kocht een Stradivarius en een door Ruckers gebouwde klavecimbel. Al spoedig verkeerde Groneman in de hoogste sociale kringen van de beroemde universiteitsstad. Hij mocht zich verheugen in de vriendschap en klandizie van patriciërs en professoren en de peetouders van zijn kinderen waren rijke kooplieden en beroemde musici. De virtuoze viool- en fluitmuziek die hij schreef bleek ondertussen populair genoeg om in diverse edities in Londen en Parijs te worden uitgebracht. In 1736 werkte hij mee aan de feestviering ter herdenking van het 100-jarig bestaan van de universiteit van Utrecht; drie jaar later (1739) is hij nog te Leiden bekend als een zeer bekwaam violist, wiens spel gelijkwaardig is aan dat van Locatelli. Na optredens door heel Nederland verhuisde hij in 1736 van Leiden naar Den Haag, waar hij in 1741 benoemd werd tot klokkenist en in 1743 tot organist van de Grote Kerk, een zeer goed betaalde positie waarvoor hij veel concurrentie moest overwinnen. In de zomer van 1749 was hij muziekdirecteur van de publieke concerten die gegeven werden in de nieuwe Vauxhall, een lusthof naar Londens voorbeeld aan de Scheveningscheweg. Hier schijnt hij hoog in aanzien te hebben gestaan.

Op 12 februari 1756 werd Groneman vanwege een droevige kranksinnigheyd tijdelijk opgenomen in het Haagse Dolhuis en werden zijn bezittingen geveild om zijn schulden te betalen. 'Een catalogus van een fraaye collectie musiek boeken, als mede een beroemde clavecimbal … toebehoorende den organist Albertus Groneman. 't Welk verkogt zal worden op donderdag namiddag den 29 april 1756, door C. Boucquet en M. Gaillard'.[54] Het betreft hier het beroemde clavecimbel van Johannes Rukkers en een partij moderne muziek van hem afkomstig. In 1758 was Groneman weer van zijn inzinking hersteld; in dat jaar trad hij namelijk, voor de tweede maal in het huwelijk met Lamberta Michelet.

In het centrum van Den Haag staat 'de Haagse toren', zoals de Grote of Sint Jacobskerk ook wel wordt genoemd. Uit een archiefstuk uit 1566 blijkt dat het carillon al eeuwenlang wordt bespeeld op de Haagse marktdagen: maandag en vrijdag. Tussen de luidzolder en de spits staat het klavier waarmee het carillon met de hand bespeeld kan worden. Sinds de zestiende eeuw heeft het carillon in de Haagse toren maar liefst 20 beiaardiers gehad. Van Albertus Groneman weten we dat hij in de Haagse toren speelde tussen 1774 en 1778. In Den Haag is een aantal straten vernoemd naar organisten en klokkenisten van de Grote Kerk. In de muziekwijk in Waldeck (stadsdeel Loosduinen) liggen nu straten die vernoemd zijn naar oud-beiaardiers Pieter de Vois, Stephanus Cousijns, Albertus Freese, Albertus Groneman en Aeneas Veltkamp.

van Hendrik Paerdenvoet 'tot Utrecht'. Hiervan was Frank van Oostrum getuigen en tevens verklaarde laatstgenoemde zich 'borg te stellen als principael', voor zijn schoonzoon Klaes. De Rijnschuit werd gekocht voor de somma van 'twee hondert carolij guldens tot 20 stuijvers het stuk'. Waarvan akte is opgemaakt en gepasseerd 'aen de Vaart den 28 julij 1733'. De akte werd getekend met een 'cruijs X waer omschreven stont, dit merk is gestelt door Klaes Pauluszn van Arkel'. In de kantlijn: 'Het capitaal in dele geroerenis is aen mij ondergetekende met de rente van dien voldaen' en uitbetaald de 1e mei 1735.[44]

In het waterrijke gebied van Vreeswijk was de trekschuit het belangrijkste middel van vervoer. Tot ver in de vorige eeuw hebben de beurtschepen stand weten te houden. De veerschipperij op Utrecht was in handen van meerdere schippers met een eigen schuit. Wie twee paarden en een schuit bezat kon solliciteren bij het dorpsbestuur naar het baantje van 'Rijnschipper', want zo werden de Veerschippers op Utrecht genoemd. In 1588 was het 'Rijnschuitenveergilde' opgericht, dat de beurtvaart tussen Vreeswijk en Utrecht regelde. Het Gilde hield officieel op te bestaan in 1798, maar de beurtvaart hield aan tot 1864, toen de dienst door stoomboten werd overgenomen. Een vaste dienstregeling bestond in de beginperiode van de beurtvaart Utrecht-Vreeswijk nog niet, wel was er een zomer- en een winterdienstregeling. Deze liep respectievelijk van 15 maart tot 15 september en vervolgens weer tot 15 maart.

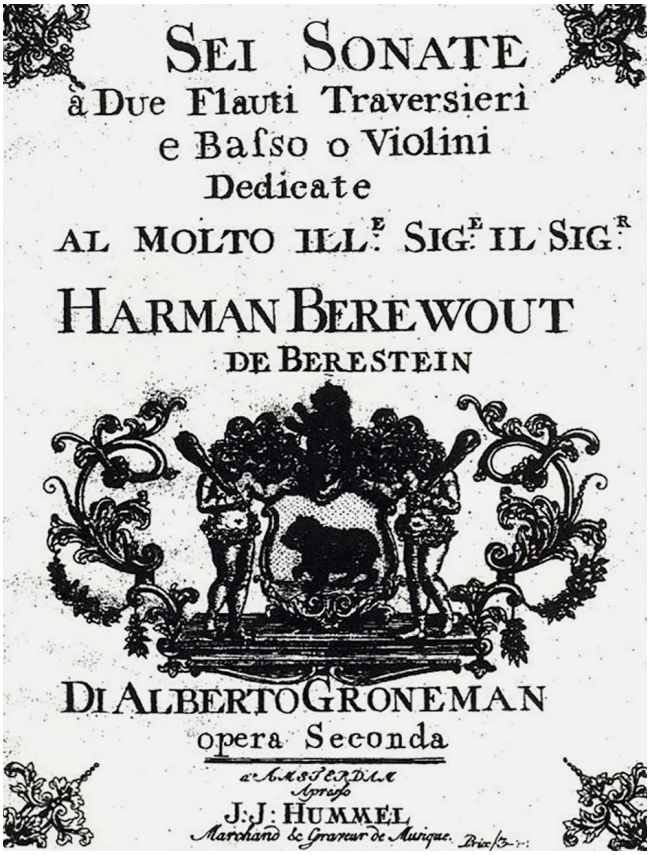

6. Titelblad van de bundel met zes triosonates opus 2. Verzameling Muziek-bibliotheek Haags Gemeentemuseum.

Op de 14de november 1755 verhuurt Baatje van Waaij, weduwe van Frans van Everdingen, wonende onder de Gerechte van Jutphaas ten behoeven van Nicolaas Paulussen van Erkel, wonende onder de Gerechte 'van de Vaart', 5 morgen land, gelegen aan 2 percelen 'soo hooij als weijland, gelegen onder de Gerechte van 'de Vaart', voor de tijd van zes achtereenvolgende jaren die haren ingang nemen zullen met p[ri]mo janu[ari] des jaars 1756 en expireren ultimo des december 1761. Jaarlijks en ieder jaar de somma van acht en vijftig guldens eens geld. Verder werd bepaald dat de huurder het 'weijland behoorlijk zal moeten beweijden, het hooijland op zijn tijd zal moeten laten maijen mitgars (bloten) van distels ontdoen en sloten'.[45]

Op de 23e augustus 1762 verhuurt Baatje van Waay, weduwe van Frans van Everdingen, ten behoeve van Nicolaas Paulus van Arkel wonende aan de Vaart, '5 morgen in 2 parceelen hooy- en wyland, gelegen onder de Gerechte van 'de Vaart'.[46]

Op de 13e november 1762 verhuurt dijkmeester Gijsbert van der Ven 'aan de Vaart' ten behoeve van Klaes Pauluszn van Arkel een 'huyzinge en 5 mergen wey- en boomgaardtland'. Het onroerend goed was gelegen in de polder 'Zandveld' te Vreeswijk anders genaamt de Vaart. Waarvan de akte is gepasseerd op 27 november 1762.[47]

Op de 19de maart 1765 compareerden te Utrecht Helena Brandon, weduwe van Arend van Oostrum, en haar twee onmondige kinderen. Klaes van Arkel treedt dan als voogd op voor de kinderen van zijn schoonzus. Het te verkopen onroerend goed betrof een 'huysinge, erve en grond', gelegen aan de westzijde van de 'Vegt, omtrent de Steenebrug', in het Gerecht Bemuurde Weerd.[48] Idem een 'huysinge, erve en grond, vanouds een herberge, genaamd het Fortuin', gelegen aan de 'westhoek van de Stadsingel'. Idem een 'camere off wooninge', gelegen aan de 'Cingel'.[49]

Uit het eerste huwelijk:

1. Teuntje van Arkel, gedoopt Vreeswijk 24 mei 1733, overleden Vreeswijk 31 december 1809, ondertrouwt/trouwt Vreeswijk 22 oktober/7 november 1762 Jacob Spinhoven, gedoopt Lakerveld (Lexmond) 8 mei 1735, melkverkoper, begraven Vreeswijk 30 augustus 1810 (1809?), zoon van Nicolaas Jacobse Spinhoven en Maagje Jans Heikop.
2. Frank, gedoopt Vreeswijk 28 november 1734, overleden Vreeswijk 12 augustus 1740.
3. Jannigje van Arkel, gedoopt Vreeswijk 22 november 1736, begraven Vreeswijk 8 januari 1805, ondertrouwt/trouwt Vreeswijk 1/24 april 1763 Gerrit van Jaarsveld, weduwnaar van Dirkje Pot, gedoopt IJsselstein 27 september 1739, schipper, begraven Vreeswijk 6 februari 1798, zoon van Arie Gerritse van Jaarsveld en Petertje Willemse van der Linden.
4. Paulus van Arkel, gedoopt Vreeswijk 30 november 1738, begraven Utrecht 30 juni 1809, rijnschuitenschipper, ondertrouwt/trouwt (1) Vreeswijk 3/19 december 1762 Annigje van Diemen, gedoopt Utrecht 30 oktober 1737, overleden Utrecht 12 augustus 1763, dochter van Jan van Diemen en Maria van den Berg, ondertrouwt/trouwt (2) Utrecht 12 april/5 mei 1767 Geertruijt de Jong, gedoopt Utrecht 11 april 1733, overleden Utrecht 27 december 1790, dochter van Antonie de Jong en Caatje Overdam, ondertrouwt/trouwt (3) Utrecht 1025 april 1791 Petronella van Bemmel, gedoopt r.-k. Wijk bij Duurstede 5 juli 1742, begraven Utrecht 15 mei 1804, dochter van Geradus van Bemmel en Petronilla Westrink, ondertrouwt/trouwt (4) Utrecht 31maart/15 april 1805 Berendina Siemens, gedoopt Rekken 9 september 1753, overleden Utrecht 6 april 1829, dochter van Harmen Siemens en Jenneken Jordens.

Op 'den 23 April 17c Een en Negentig' sloot Paulus van Arkel, weduwnaar van Geertuid de Jong, 'Bruidegom ter eenre', samen met Pieternella van Bemmel, wonende de comparanten alhier 'te Utrecht', een testament af op de langstlevende. De 'langstleevende' werd verplicht om binnen de tijd van zes weken 'aan des overleeden na te melden kinderen te meeten in als de Bruidegom de eerststervende zijn mogt', aan zijn broer Frank van Erkel, idem aan 'zijne zusters' Teuntje van Erkel, huisvrouw van Jacob Spinhoven, en aan Jannigje van Erkel, huisvrouw van Gerrit Jaarsveld of bij vooroverlijden van een of meer van hun kinderen. Akte is ondertekend door: Paulus van Erkel en Pieternella van Bemmel.[50] Pieternella werd na haar overlijden bijgezet in de Geertekerk, nalatend man, geen kinderen.

Op 8 april 1805 sloot Paulus van Arkel, weduwnaar van Pieternella van Bemmel, wonende buiten de Tolsteegpoort, huwelijk-

se voorwaarden af voor notaris W. van der Well in Utrecht. 'Na overlyden langstlevende erven voor de ene helft: Teuntje van Arkel gehuwd met Jacob Spinhoven, de kinderen van Jannigje van Arkel en Gerrit Jaarsveld en Franc van Arkel, en voor de andere helft de naaste verwanten van de bruid'.[51] Berendina is weduwe van Gysbertus de Jong en wonende te Utrecht.

5. Claasje, gedoopt Vreeswijk 12 februari 1741, 8 november 1774 overleden in het kraambed, begraven Vreeswijk 15 november ondertrouwt/trouwt Vreeswijk 15 april/1 mei 1774 Nicolaas de Vries, gedoopt Vreeswijk 11 juni 1741, overleden Vreeswijk 3 april 1812, zoon van Jan de Vries en Jannigje Kat.
6. Frank van Arkel, gedoopt Vreeswijk 31 maart 1743, overleden/begraven Jutphaas 12/16 juli 1812, rijnschuitschipper, ondertrouwt Jutphaas 27 mei/trouwt Tienhoven (U) 10 juli 1770 Jacoba Pietertje de Waal, gedoopt Tienhoven (U) 20 oktober 1748, dochter van Pieter de Waal en Lijsje Gijsberthe Heus, overleden Jutphaas 28 april 1828.
   Uit dit huwelijk een zoon Jan.

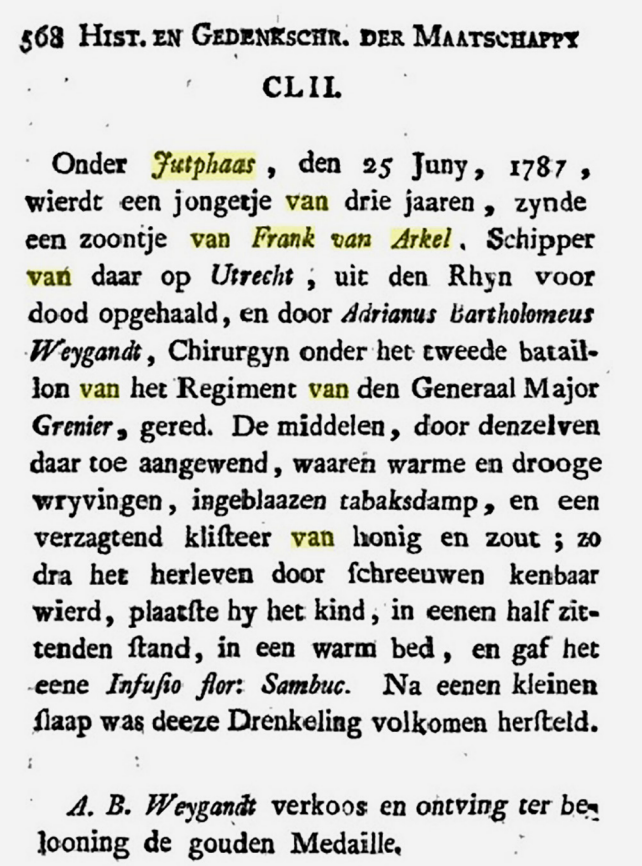

568 HIST. EN GEDENKSCHR. DER MAATSCHAPPY

CLII.

Onder *Jutphaas*, den 25 Juny, 1787, wierdt een jongetje van drie jaaren, zynde een zoontje van *Frank van Arkel*, Schipper van daar op *Utrecht*; uit den Rhyn voor dood opgehaald, en door *Adrianus Bartholomeus Weygandt*, Chirurgyn onder het tweede bataillon van het Regiment van den Generaal Major *Grenier*, gered. De middelen, door denzelven daar toe aangewend, waaren warme en drooge wryvingen, ingeblaazen tabaksdamp, en een verzagtend klisteer van honig en zout; zo dra het herleven door schreeuwen kenbaar wierd, plaatste hy het kind, in eenen half zittenden stand, in een warm bed, en gaf het eene *Infusio flor: Sambuc.* Na eenen kleinen slaap was deeze Drenkeling volkomen hersteld.

A. B. Weygandt verkoos en ontving ter belooning de gouden Medaille.

7. Genoemd zoontje is Jan Frankzn van Arkel, voorvader van de auteur[52]

7. Adriana van Arkel, gedoopt Vreeswijk 31 januari 1745, overleden voor 25 februari 1779, ondertrouwt Vreeswijk 13 mei (met att. van Leiden 14 mei) 1774/trouwt Willige Langerak 15 november 1774 Sebastianus Klerks, gedoopt r.-k. Schoonhoven 16 januari 1748, korporaal, begraven Schoonhoven 30 juni 1802, zoon van Joachim Klerks en Catharina van Denemarken. Hij trouwt (2) Schoonhoven 1780 Jannigje Gallart, overleden Schoonhoven 11 januari 1824, dochter van Simon Gallart en Maria Bonhomme.
8. Mechtelena, gedoopt Vreeswijk 8 oktober 1747, overleden Vreeswijk 24 oktober 1747.
9. Cornelis van Arkel, gedoopt Vreeswijk 26 januari 1749, overleden voor 1791, ondertrouwt/trouwt Utrecht 12/31 juli 1777 Jannigje van Oostrum, gedoopt Vreeswijk 26 december 1749, schoonmaakster, dochter van Arent van Oostrum en Lena Brandom.
10. Mechtelje, gedoopt Vreeswijk 18 juli 1751, overleden Vreeswijk 4 februari 1752.
11. Dirk van Arkel, gedoopt Vreeswijk 21 januari 1753, setschippersknegt op de Utrechtse en Amsterdamse volkschuyt, begraven Amsterdam 9 oktober 1789 (Heiligeweg/Leidse kerkhof), trouwt Amsterdam 24 april 1777 Elisabeth de Koning, gedoopt Amsterdam 15 december 1748, dochter van Jacobus de Koning en Helena Hubeks.

Uit het tweede huwelijk:

12. Wijnanda (Weintje) van Arkel, gedoopt Vreeswijk 16 december 1759, overleden Utrecht 20 januari 1839, ondertrouwt Utrecht 11/trouwt Vreeswijk 27 november 1792 Johannes Heep, geboren Utrecht 1757, overleden voor 1839.
13. Grietje van Arkel, gedoopt Vreeswijk 20 mei 1762, trouwt Utrecht 5 juni 1796 Willem van Jongeneel, geboren Mijdrecht 1760, militair in het garnizoen, zoon van Arie Jongeneel en Antje Vlot.
14. Willemijntje van Arkel, gedoopt Vreeswijk 4 november 1764, overleden Vianen 11 juli 1854, trouwt Vreeswijk 22 februari 1788 Jan van den Boom, gedoopt Ameide 9 november 1760, overleden/begraven Vreeswijk 26/26 januari 1801, zoon van Gijsbert Lamberts van den Boom en Annigje Corssen van der Pijl.
15. Klaas van Arkel, geboren Lopik, gedoopt Vreeswijk 15 november 1767, rijnveerschipper, overleden Vreeswijk 11 augustus 1832, ondertrouwt/trouwt (1) Vreeswijk 24 oktober/november 1788 Jannigje de Bruijn[53], gedoopt Lopik 25 december 1768, overleden/begraven Vreeswijk 25/25 januari 1798, dochter van Jacobus Ariens de Bruijn en Barbara Jans Pion, ondertrouwt/trouwt (2) Utrecht 11 mei/2 juni 1800 Maria van den Berg, geboren/gedoopt Utrecht 19/21 december 1777, overleden Vreeswijk 23 september 1822, dochter van Hendrik van den Berg en Geertruij van den Boom. <<

Dankwoord
Met dank aan de heer drs. H.T.M. (Henk) de Raad, Gouda voor zijn hulp bij het onderzoek van de oudste generaties en het transcriberen van het oud schrift, de heer R.F. (René) van Dijk, Gemeentearchief Gorinchem, voor zijn aanvullingen en correcties en met dank aan mevrouw drs. J. (Anneke) Bos-Bliek, Boskoop, voor haar biografie en aanvullingen van het verhaal over de achttiende-eeuwse musicus Albertus Groneman.

Afkortingen

GA	Gemeente Archief
ONA	Oud Notarieel Archief
ORA	Oud Rechterlijk Archief

Noten

1. Lidmatenlijst van de Gereformeerde Kerk van Arkel: Ledemaeten die D. Nicolaus Entenius als predicant tot Arckel heeft gevonden den 1 april 1633. Geen Pauwels Goverts en Peterken Pieters, dus waarschijnlijk overleden voor 1633.
2. Ons Erfgoed, jg. 10 (2002), nr. 2, p. 76.
3. Ons Voorgeslacht 1990, p. 78.
4. GA Gorinchem: hoofdgeldenregister 1622 Nieuwland: Paulus de Molenaer met vrouw en 2 kinderen. De namen van vrouw en kinderen worden verder niet vermeld.
5. Lidmatenlijst van de Gereformeerde Kerk van Arkel: Neeltje Pauwels aen de Kerck, gestorven den 19 maij Ao 1669.
6. In de lidmatenlijst te Arkel (tussen 1633 en 1642) worden Neeltje Pauwels en haar man Teunis Ariense respectievelijk vermeld onder nummer 10 en nummer 52. Gelet op de rangorde moet het huwelijk van Neeltje met Theunis eind jaren 30 hebben plaatsgevonden.
7. Uit dit huwelijk zijn de volgende kinderen bekend: (1) Hendrick, gedoopt Arkel 13-06-1639, (2) Geertje, geboren ca. 1640 trouwt Werkendam 10-06-1663, Stoffel Cuijdertse de Gront, weduwnaar van Anneke Teunis, j.m. van Werkendam. [NA Gorinchem 4080, 30-09-1675: Cornelis Goossens Schriek en Stoffel Cuijnen wonende Werkendam machtigen Mr. Lambertus Vijffhuijsen te procederen tegen de Heer Henrick van Nispen, baljuw van Woudrichem en Arien Cornelisse en Jacob Tijsen wonende te Hardinxvelt; NA Gorinchem 4031, 03-04-1690: Christoffel Cuijndertse de Gront, te eenre en Geerit Pieterss Hollander gehuwd met Anneke Stoffels de Gront, mitsgaders Claes Aertse de Geus gehuwd met Pietertie Stoffels de Gront, te andere, eerste comparant had in lijftocht de goederen van zijn broer za. Jan Kuijndertse de Gront, die echter nu over gaan op Anneke, Pietertie, Arien, Kuijndert en Neeltje Stoffels, allen broers en zusters (betreft de helft van 2 morgen in de Wercken in Canterhoeff)], (3) Abraham, gedoopt Arkel 04-10-1643, (4) Metje, geboren ca.1645, trouwt Gorinchem 23-04-1664 Jacob van der Klust, woonde te Gorinchem, (5) Neeltje, geboren ca. 1646, trouwt Gorinchem 01-03-1665 Daniël Bastiaanz Kuijke, woonde te Werkendam.
8. ORA Gorinchem, inv. nr. 465, fol. 94-95.
9. ORA Gorinchem, inv. nr. 466, fol. 129v.-130.
10. ORA Gorinchem, inv. nr. 470, fol. 100-100v.
11. Arkel en Rietveld (deel 2966-2993): archief stadsbestuur, inv. nr. 2966, p.13, Kerkmeesters Mathijs Adriaens en Adriaen Stevenss, ontvangen grafgeld van: Cornelis Pauwels op Rietvelt voor zijn vrouw.
12. Lidmatenlijst van de Kerk van Arkel 1633-1692: Tot dese sijn op nieus tot de gemeente aengenomen door Ds. Jacobus Cuperus als predicant to Arckel 't sedert den 1 october jaers 1659: Cornelis Pauwelsen op Rietvelt, gestorven den 16 januari 1677, Jenneke Hendrix sijn huijsvrou, gestorven den 17 maart 1678.
13. ORA Gorinchem, inv. nr. 448, folio. 117.
14. ONA Gorinchem 3990 d.d. 13-11-1657. Maeijke was een dochter van Marten Jansz in zijn leven timmerman te Arkel, overleden voor 13-11-1657. Kinderen: Maeijke Martensdr. x Jan Jans, Thomas Martens x Maeijke Ariensdr, Adriaen Martens x n.n.
15. ORA Gorinchem, fol. 294 d.d. 24-10-1622.
16. ORA Gorinchem, fol. 311 d.d. 26-8-1624.
17. ONA Gorinchem, nr. 87 d.d. 16-10-1645.
18. ONA Gorinchem, nr. 42 d.d. 17-4-1651.
19. ONA Gorinchem, 13-11-1657.
20. ONA Gorinchem, 3978, fol. 57 d.d. 16-6-1642. Zie ook ONA Gorinchem, 3978 d.d. 6-11-1648. ONA Gorinchem 3990 d.d. 13-11-1657: idem testeren, hij leeft nog.
21. ONA Gorinchem, 3977, map 82-Grabwosky 25-3-1643.
22. ONA Gorinchem, 3977, map 82–Grabowsky idem.
23. ORA Gorinchem, inv. nr. 701, akte 74.
24. ONA Gorinchem, fol. 10v, d.d. 7-2-1661.
25. ORA Gorinchem, inv. nr. 468, fol. 116v.
26. ORA Gorinchem, inv. nr. 468, fol. 117v.
27. ORA Gorinchem, inv. nr. 573, fol. 177.
28. ORA Gorinchem, inv. nr. 163, fol. 177.
29. ORA Gorinchem, inv. nr. 163, fol. 178.
30. ORA Gorinchem, inv. nr. 472, fol. 19-19v.
31. ORA Gorinchem, inv. nr. 468, fol. 117v.
32. ORA Gorinchem, inv. nr. 528, fol. 44.
33. Transportregisters kopers van onroerende goederen R.A. Gorinchem jaar inv. nr. 581, folio 36v.
34. GA Tilburg, inv.nr. 014: doopboek Tilburg en Goirle 1734-1810 (Nederduits-Gereformeerde Gemeente), p. 48. Paulus Jacob van der Penne ('Pauli'), geboren te Knegsel? rond 1725, overleden rond 1783, zoon van Jacob van der Penne en Anneken Vervoort.
35. ORA Gorinchem, inv. nr. 591, fol. 77.
36. Gens Nostra, jg. 51 (1996), p. 453.
37. Het Utrechts Archief, Dorpsgerecht Vreeswijk, Toegang 49, Inventaris 2148, 10 november 1759.
38. Utrechtse Parentelen vóór 1650, deel 1, M.S.F. Kemp, B. Kemp, T. Oskam, K. van Schaik, (Ons Voorgeslacht, 2010).
39. Het Utrechts Archief, Repertorium op de Stichtse lenen nr. 1872, fol. 64, 518, 31-5-1628.
40. ONA Utrecht inv. nr. U118a6, aktenr. 64, d.d. 30-10-1726: Testament, Notaris T. Vosch van Avezaat.
41. ONA Utrecht inv. nr.U190a1, aktenr. 136, d.d. 15-4-1741: Openbare verkoping, Notaris M. Lagerwey.
42. Documenteel of authentiek is van hem bekend: XII Sonate a violino solo e basso opera prima (Amst. G.F. Witvogel); Sei sonate à due flauti traversieri e basso o violini opera seconda (Amst. J.J. Hummel). Zie: Bouwsteenen, reg.; Mendel, Musikalisches Conversations-Lexikon IV (1880) 389; van Riemsdijk, Het Stadsmuziekcollegie te Utrecht 60; Eitner, Quellen-Lexikon IV (1901) 382; Alg. Nederl. Familieblad XII (1895) 38; Tijdschr. muziekgesch. VII (1904) 281 vlg.; VIII (1908) 152; Cat. der muziekbibliotheek van D.F. Scheurleer III, 135; Scheurleer, Het muziekleven 54 vlg. Enschedé; Sollicitaties in Delft en Den Haag, 18, 19 en 20 juli 1741, door Laura Meilink-Hoedemaker, augustus 2005; Bibliografie W.H. Thijsse, Albertus Groneman: Een bijdrage tot de kennis van de Nederlandsche Muziekgeschiedenis, in Jaarboek Die Haghe, 1949; Albertus Groneman in Mens en Melodie, jg. 5 blz. 53, 1950. Anneke Bos-Bliek en Jed Wentz. Tekst van de cd Virtuoso Rococo Flute Music (NM Classics 92061, c 1996). Bibliografie Anneke Bos-Bliek en Jed Wentz., De trompet en het rad; de lotgevallen van de 18e eeuwse musicus Albertus Groneman, in Jaarboek Die Haghe, 1997, blz. 77, 153.
43. Het Utrechts Archief, Dorpsgerecht Vreeswijk toegang 49 inventaris 19.
44. Het Utrechts Archief, Dorpsgerecht Vreeswijk toegang 49 inventaris 2127 folio 48, 49.
45. ONA Utrecht inv. nr. U225a3, aktenr. 65, d.d. 14-11-1755: Huur en verhuur, Notaris J. Kelffkens.
46. ONA Utrecht inv. nr. U225a006, aktenr. 51, d.d. 23-8-1762: Huur en verhuur, Notaris J. Kelffkens.
47. ONA Utrecht inv.nr. U243a1, aktenr. 99, d.d. 13-11-1762: Huur en verhuur, Notaris W. Geerling.
48. ONA Utrecht inv. nr. U217a9, aktenr. 35, d.d. 19-3-1765: Koop en verkoop, Notaris W. van Vloten.
49. ONA Utrecht inv. nr. U217a9, aktenr. 154-1, d.d. 19-10-1765, inv. nr. U217a9, aktenr. 154-2, d.d. 19-10-1765, inv. nr. U217a9, aktenr. 154-3, d.d. 19-10-1765, nv. nr. U217a9, aktenr. 154-4, d.d. 19-10-1765: Openbare verkoping, Notaris W. van Vloten.
50. ONA Utrecht inv. nr. U236a16, aktenr. 31, d.d. 23-4-1791: Huwelijkse voorwaarden, Notaris J. Klemme, Bijzonderheden: erfstelling op langstlevende indien geen kinderen worden nagelaten, lijftocht langstlevende indien kinderen worden nagelaten, met benoeming van de langstlevende tot voogd.
51. ONA Utrecht inv. nr. U263a008, aktenr. 60, d.d. 8-4-1805: Huwelijkse voorwaarden Paulus van Arkel x Berendina Siemens, Notaris W. van der Well.
52. Historie en gedenkschriften van de Maatschappy tot Redding van Drenkelingen, opgericht binnen Amsterdam, MDCCLXVII, door Stichting Maatschappij tot Redding van Drenkelingen (Amsterdam). Uitgever: Amsterdam : Pieter Meijer, 1768-1822.
53. Voor het voorgeslacht van Jannigje de Bruijn zie: E.M. de Bruijn-ter Denge † en Dr. J.H. de Bruijn, Naar de andere zijde van de Lek (Vervolg genealogie van het geslacht De Bruijn (Ameide) vanaf 1686, in: De Nederlandsche Leeuw, jg. 1998, kol. 34 e.v., en Een eeuw lang in het stedelijk bestuur van Ameide, Genealogie van het geslacht De Bruijn 1579-1679, in: De Nederlandsche Leeuw, jg. 1993, kol. 81 e.v.
54. Advertenties in de Opregte Haarlemsche Courant 10 Maart, 22 April 1756.

EMMY REIJNGOUD-POSTHUMA

Enkhuizen VOC-stad, een blik in het dagelijks leven omstreeks het jaar 1780

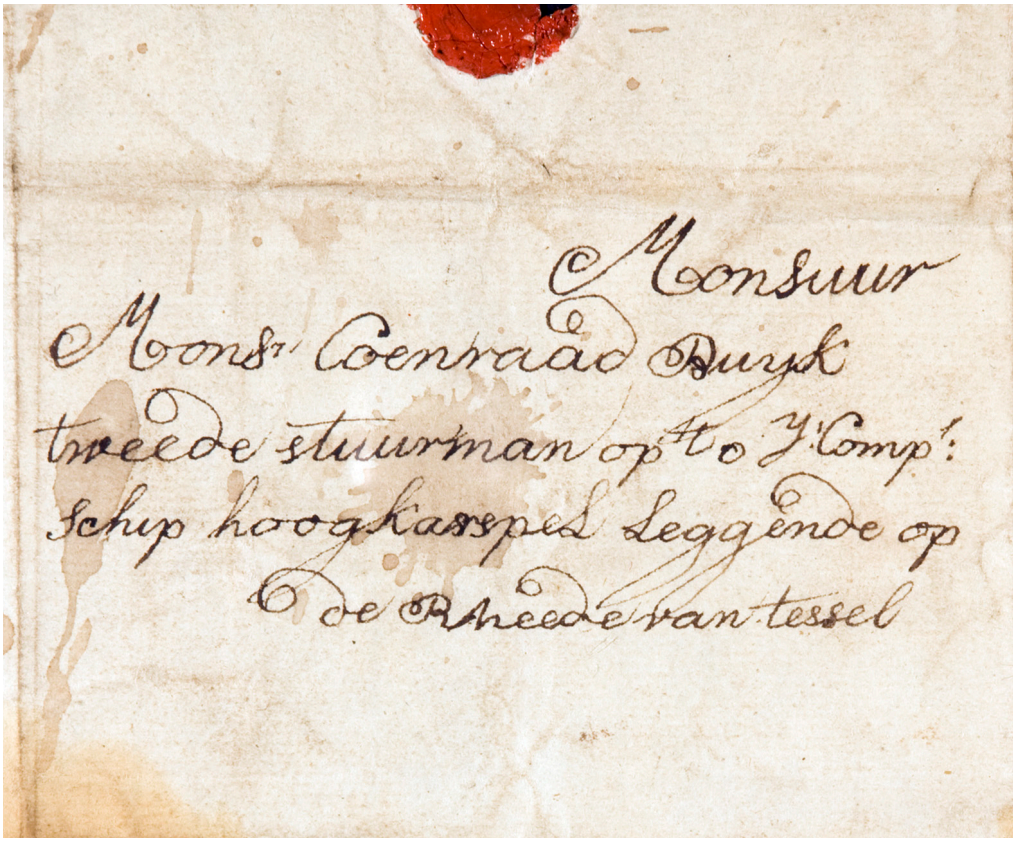

1. Adressering van de brief van 18 augustus 1779. Het schip ligt op de rede van Texel te wachten op een goede wind om uit te varen.

Kew-brieven

Soms krijg je zo maar iets aparts toegeschoven. Een vriend in de genealogie, genaamd Jos Kaldenbach, maakte zich verdienstelijk door Kew-brieven te transcriberen. Deze brieven liggen in *The National Archives* in Kew, een buitenwijk van de Engelse hoofdstad Londen. Ze zijn afkomstig van schepen die door de Engelsen gekaapt of veroverd zijn bij de kaapvaart of in zeeoorlogen. De inhoud van veroverde schepen werd te gelde gemaakt en het papierwerk opgeborgen in het archief. Het ligt daar al jaren, zelfs eeuwen, zonder dat iemand zich er ooit om bekommerd heeft. Nadat bekend werd dat dit archief bestond, hebben medewerkers van de Leidse Universiteit aangedrongen op ontsluiting, want je kan wel bedenken dat er heel veel brieven en papieren uit Hollandse schepen tussen zitten. Er is een project gestart. Er zijn brieven gedigitaliseerd en men heeft toestemming gekregen om ze te lezen en te transcriberen.

Medewerkers van de Koninklijke Bibliotheek hebben er vijf boeken uit samengesteld. Ze zijn een uitgave van de K.B. in de reeks *Sailing Letters Journaal* of *Brieven als Buit*. Boek nummer III heet *De voortvarende zeemansvrouw, openhartige brieven aan geliefden op zee*, van prof. dr. Marijke van der Wal. Het zijn brieven uit 1780 van de Amsterdamse Hendrikje ten Broek en haar Enkhuizerse lotgenote[1], Meymerigje Kleynhens, die twaalf brieven schreef aan haar man Coenraad Buyk, onderstuurman aan boord van het VOC-schip *Hoogkarspel*. Jos gaf mij dit boek en zei: 'Er staat een *Leur* in'. Mijn oma heette Antje de Leur en woonde in Enkhuizen. In de laatste brief van Meymerigje stond een mededeling[2]:
Post is van yuffrouw de Luer af

Er was in die tijd maar één juffrouw De Leur in Enkhuizen. Zij maakt deel uit van mijn familiegeschiedenis. Dus daar kreeg ik zo maar inzicht in een drama dat zich heeft afgespeeld in het leven van Maria de Leur.[3]

Juffrouw Maria de Leur

Maria de Leur was een dochter van Pieter de Leur[4] uit Rotterdam. Pieters ouders waren Arij de Leur en Maria Voogt. Ze woonden in Rotterdam op de Visserdijk. Pieter was de vierde zoon in een gezin waarin achtereenvolgens zes zonen en een dochter werden geboren. Pieter werd gedoopt op 26 augustus 1728 in Rotterdam. Getuigen waren (oom) Pieter Ooms en (tante) Clasina Voogt.
Ze vormden overigens een familie met zeebenen. Vier van de zes zonen hebben bij de VOC gewerkt. In 1744 voer Pieter de Leur weg voor de Kamer van Rotterdam. Hij was zestien jaar en kwam als hoploper[5] (ongeoefende matroos) aan boord van *De Ketel*.[6] Hij bouwde een carrière op en kwam na vier reizen in 1755 terug als opperstuurman. Zijn schip had op de terugweg een lading voor Enkhuizen, zo kwam hij in Enkhuizen terecht. Hij ontmoette er Geertje Claesdochter Dijkveld, gedoopt op 29 januari 1727 in Enkhuizen, dochter van Claes Reindertszoon en Pietertje Barends. Zij was weduwe van VOC-kapitein Hans Toft uit Denemarken. Pieter trouwde op 30 december 1758 in Enkhuizen met Geertje Dijkveld. Hij heeft daarna nog drie reizen gemaakt als schipper en stierf op 20 juli 1767 in Enkhuizen, drie weken nadat hij was terug gekomen van zijn zevende reis naar Indië. In de tussentijd waren er twee kinderen geboren. De eerste was Maria de Leur, gedoopt op 27 november 1759 in Enkhuizen. De tweede was Claas de Leur, gedoopt op 10 februari 1765 in Enkhuizen en getrouwd op 2 april 1786 in Enkhuizen met Geertje van Loosen. Maria de Leur trouwde op 13 mei 1781 in de Westerkerk in Enkhuizen met Harme Degelink, gedoopt op 23 september 1761 in Enkhuizen, deurwaarder bij de *Middelen te Land* en overleden op 16 juli 1813 in Enkhuizen, 51 jaar, zoon van Hendrik Degelink en Aleijda ten Dijk. Maar zoals uit het schrijven van Meymerigje Kleynhens is op te maken: Maria de Leur zou verkering hebben gehad of is verloofd geweest met een zekere Post.
De brief van Meymerigje is geschreven op 11 november 1780[7].

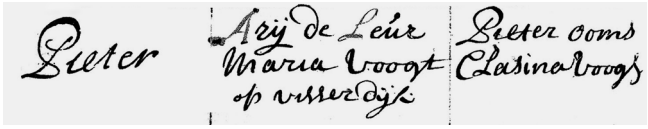

2. Doopinschrijving van Pieter de Leur in het doopboek van Rotterdam

Post, de gewezen verloofde van Maria de Leur was Tobias Post, gedoopt op 20 oktober 1755 in Enkhuizen, zoon van Cornelis Post en Cornelia Tobias. Hij trouwde als jongeman op 24 september 1780 in Enkhuizen met Sophia Medina van der Willige, *jongedochter*, gereformeerd. De oom van Sophia, over wie geschreven werd, was Abel van der Willige, die in 1780 bewindhebber[8] werd van de Verenigde Oost-Indische Compagnie voor de Kamer van Enkhuizen. Tobias en Sophia zijn op 24 september 1780 getrouwd, dus de verkering van Maria de Leur en Tobias Post is dan eind augustus of begin september van dat jaar uitgeraakt. Bijzonder om dat te zien. Omdat hij zo snel daarna is getrouwd, lijkt het er op dat hij zijn kans schoon zag en haar heeft ingeruild voor een betere partij. Je hebt voor je carrière meer aan een levende bewindhebber van de VOC

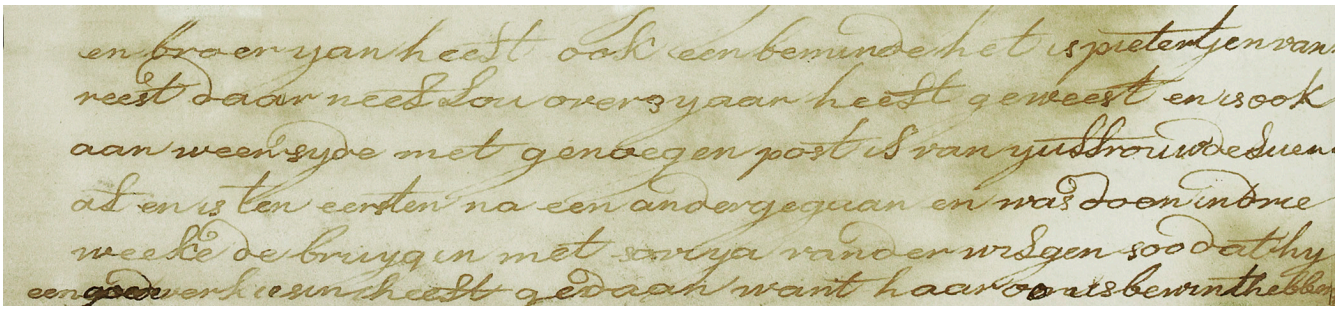

3. *en broer Jan heeft ook een beminde. Het is Pietertjes van Reest, daar neef Lou over 3 jaar* [drie jaar geleden] *heeft geweest, en is ook aan weersijde met genoegen. Post is van juffrouw de Luer af en is ten eersten* [onmiddellijk] *na een ander gegaan en was doen* [toen] *in drie weeke de bruigen* [bruidegom] *met Soviya van der Wilgen, soodat hij een goede verkiesin*[g] *heeft gedaan, want haar oom is bewindhebber*

dan aan een overleden VOC-kapitein. Hij heeft meer geredeneerd dan liefgehad. Niet leuk voor Maria. Zal zij verdrietig zijn geweest? Zij heeft niet lang daarna Harme aan de haak geslagen of andersom en is ruim acht maanden daarna met hem getrouwd. Tobias Post was een carrièreman; hij begon als matroos, maar bij zijn vijfde reis was hij kapitein in dienst van de VOC. Hij vertrok op 2 juli 1773 als 17-jarige matroos op het VOC-schip *Lam* vanaf Texel naar Indië en kwam twee jaar later met hetzelfde schip terug.
Hij is een jaar thuis geweest en heeft dit jaar gebruikt om te studeren.[9] Hij vertrok op 23 augustus 1776 als derde *waak*, dat is derde stuurman of derde verantwoordelijke voor de navigatie op zee en kwam twee jaar later terug in Enkhuizen met hetzelfde schip *De Hoogkarspel*. Een half jaar nadien, op 6 januari 1779 vertrok hij weer met het schip *Java*, ook als derde waak. Het is mogelijk dat hij in dat half jaar verkering heeft gekregen met Maria de Leur, zij was 20 jaar. Waarschijnlijk gingen de leerboeken mee. Na anderhalf jaar, in juli 1780 was hij terug. Deze keer bleef hij maar vier maanden thuis. In die tijd maakte hij zijn verkering uit met Maria de Leur en trouwde na drie weken met Sophia Medina van der Willige. Toen zijn huwelijk twee maanden oud was, vertrok hij op 30 november 1780 met het schip *Merenberg*, gepromoveerd tot tweede stuurman of onderstuurman.
Daarna speelde de Vierde Engelse oorlog[10] (1780 – 1784) hem parten. De oorlog verliep voor Nederland niet best. Engeland beheerste de zee. Aan de handel op Amerika en Indië werd grote schade toegebracht. Mogelijk heeft de bemanning van *De Merenberg* nog wel vanuit Indië rondgevaren in Azië en gehandeld met India en Japan, maar de schepen werden op weg naar Nederland zo vaak door Engeland gekaapt en veroverd, dat de VOC ze niet zonder bijvoorbeeld Franse escorte naar huis liet gaan. Tobias kwam pas vijf jaar later, in juli 1785 terug naar huis met *De Rozenburg*, een schip, dat voor de kamer van Delft voer. Ook *De Merenberg*, waarop Tobias was weggevaren, kwam pas in die tijd terug. Daarna was hij slechts vier maanden thuis. Onderweg heeft hij gestudeerd en thuis zijn bevoegdheid gehaald voor de hoogste functie aan boord, schipper of kapitein. Hij vertrok op 25 december 1785 als kapitein op het schip *Voorberg*, maar of het kwam door de nog onrustige naoorlogse situatie op zee, het weer tegen zat of dat het schip mankementen vertoonde, in januari 1786 lag hij in Dartmouth in Engeland. Hij is vandaar terug gevaren en was in juni 1786 op de rede van Texel. Een tweede poging volgde op 20 september 1786. Doch ook nu moest hij terugkeren en lag op 14 oktober 1786 weer bij Texel. Daarna is hij ziek geworden of heeft een ongeluk gehad. Hij stierf op 26 december 1786 aan boord, zonder nog thuis te zijn geweest. Meneer Handxverleeden van de VOC heeft in Den Helder zijn dood aangegeven[11] op 1 januari 1787. Hij is daar begraven, denk ik, want men geeft een klasse aan van f15,-. Dat zijn meestal begraafkosten. Bij de derde poging, op 12 januari 1787, met een ander, gehuurd schip, *De Goede Intentie* staat Tobias als kapitein genoemd, maar hij was natuurlijk afwezig bij de afvaart. De kapitein was daarna Pieter Kornelissen.
Sophia van de Willige heeft tijdens de zes jaar en drie maanden van haar huwelijk, haar man hoogstens zes maanden thuis gehad. De tijd dat hij op het schip zat om de reis voor te bereiden ging daar nog van af. Zij heeft dan ook met Tobias geen kinderen gekregen. Maria de Leur hoeft achteraf geen spijt te hebben. Maria had haar man steeds thuis, hij was deurwaarder. Ze zijn 32 jaar getrouwd geweest en hebben acht kinderen gekregen. Ze is weliswaar op 61-jarige leeftijd in het Diaconie Armenhuis gestorven, maar als zij van haar man gehouden heeft en daar gaan wij vanuit, is zij toch veel beter af geweest dan Sophia.

De andere brieven van Meymerigje Kleinhens

De brieven van Meymerigje waren voor Coenraad Buyk, onderstuurman aan boord van het VOC schip *De Hoogkarspel*, varend voor de Kamer van Enkhuizen. Het schip lag op 21 juni 1779, ongeveer twee maanden voor vertrek op de rede van Enkhuizen met de bemanning aan boord om de reis naar Indië voor te bereiden en het schip te bevoorraden. Coenraad en Meymerigje waren een half jaar eerder, op 31 januari 1779 in Enkhuizen getrouwd. In de maanden dat het schip op de rede lag, schreef Meymerigje acht brieven aan haar man.
Het schip lag op 18 augustus 1779 op de rede van *Tessel* of *Ou-*

Stuerman
Coenraat . Buyk
op 't Schip hoogkarspel
tans geankert op de reeden van
Enchuysen

4. Adressering van de brief van 21 juni 1779. Het schip ligt op de rede van Enkhuizen.

deschild, om daar goede wind- en weersomstandigheden af te wachten om te kunnen vertrekken. Het voer op 24 augustus 1779 weg. Meymerigje stuurde de vier brieven daarna, in duplo, soms in quatro naar Kaap de Goede Hoop en Batavia, daarmee had ze de meeste kans dat één van de brieven aan zou komen. En ze zijn aangekomen. Coenraad had ze gebundeld in zijn hut liggen.

De inhoud van de brieven

Als het schip nog op de rede van Enkhuizen ligt, vraagt Meymerigje steeds naar Coenraads gezondheid, ze beschrijft ook haar eigen gezondheid, ze is zwanger en zo gezond als

5.
De Heer Coenraad Buijk
Uytgevaren als de Tweede Stuurman p[e]r O[ost] I[ndische] Comp[agnie] Schip Hoogkarspel, capt[ein] Olke Andringa,
te bevragen bij de Heer J. Casper Loos,
per vrind
die God geleyde

Mijn Heer
vrijburger
op
Cabo de Goede Hoop

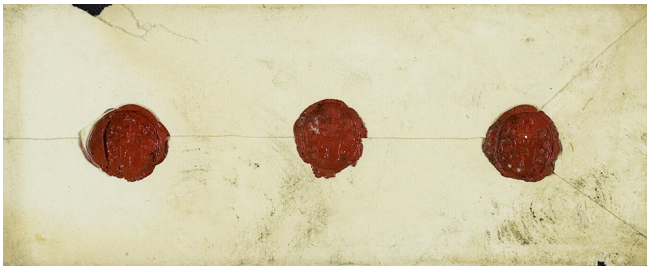

6. Goed verzegeld

ze *van de hemel kan wenschen*. Ze schrijft de brieven zelf, in een goed handschrift. Wij zouden nu zeggen dat ze soms fouten maakt, maar wat is goed en wat is fout in een tijd zonder vaste spellingregels. Soms merk je iets van het Enkhuizer dialect, oftewel het *Henkuzer* dialect, ze heeft het over een *alf huur* in plaats van een *half uur*. Ze vraagt steeds wat ze voor Coenraad moet regelen: *als uw wat ontbreek, schryft my dan ten eersten* [snel], *want ik sou wel een of andere stueren, maar ik weet niet wat my liefe man blieft te hebben*. Ze vraagt om de was. *Ik versoek dat my uw fuyl goed stu*[u]*r*[t], *want morgen wasse wy*. Zij heeft een hulp voor de was. Ze bakt koeken voor hem en stuurt peren en limoensap, naait slopen en kussens, ze stuurt ook *twee peypen lak en een boek pampier*, opdat hij brieven kan terug sturen.
Ze mag hem een bezoekje brengen, waarbij ze in een volgende brief laat weten haar *hoetjen en een te masten doek en een blawe doek* op het schip te zijn vergeten, of hij die bij *ockasie* [gelegenheid] terug wil sturen. Ze vertelt over haar familie en laat hem steeds weten dat ze veel van hem houdt. Ze wenst hem een behouden vaart … *ik uw, my*[n]] *liefe man, uyt grond van my*[n] *hert toewens een behouwen en vergenoegde reis en (ik) hoop en dat God ue sal bewaaren … Ik moet uw missen uyt my*[n] *ooggen maar dog niet uyt* [het] *hert, want daar syt* [gij] *noyt uyt*. Ze doet het in een iets formelere stijl dan wij gewend zijn, ze spreekt hem aan met *u, ue* of *uw*. Zij wenst hem steeds een goede nacht:
Meymerigje is niet eenzaam, *ik kan my met myn kleine hond wel vermaken*, ook haar vogel is goed gezelschap. Ze leest en herleest de brieven van haar man, maar ze maakt ook plezier: *Ik en Catryna gaanen alle avondde aan de swier*.

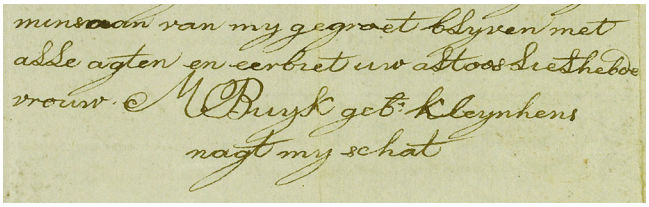

7. [wees] minsaam van my gegroet, [ver] blyven met alle agten en eerbiet, uw altoos liefhebde vrouw M. Buyk geb. Kleynhens, nagt my schat

Op 20 augustus schrijft ze dat *de laaste lootjes beginnen te weegen, Ik word zo dik dat ik haas*[t] *niet langer durf over de straat gaan*. Haar *schonne dikken vitte dogter* Jantje zal op 19 september 1779 geboren en op 22 september 1779 gedoopt worden. Zij vindt het erg dat ze de bevalling zonder man moet volbrengen maar gelukkig is Catryna bij haar. Een week later moet zij haar eerste kerkgang maken en ook daar mist zij haar man. Zij zal God danken voor de voorspoedige bevalling en haar herstel. De dominee noemt dat op de kansel; pas daarna zal zij zich weer in het gewone dagelijks leven kunnen begeven. Ze *vielesteert* haar man *hertelyk* met zijn dochter en hoopt dat *God geeven mag dat het liefe kint … mag opwassen tot vruegt van my, my liefe man en onse famielie, die alle veel met het kint ophebben*. Ze heeft goed contact met het echtpaar Meynoutje Pan en mr. Dirk Elias van Loosen, bewindhebber van de WIC en burgemeester. Mevrouw van Loosen is bij de bevalling geweest. Meneer Van Loosen zei: *'Ik kan wel sien wie vader van het kind is*. Meymerigje schrijft: *Het is een mo[o]iie meyd … Zij heeft een hooft vol swart haar me[e] te weerel[d] gebragt*. En … ze heeft haar handen vol aan haar dochter, want ze laat Coenraad weten: *Ue moet de vouten over het hoo(f)d sien, want ue dogter gunt my geen tyt*. Over haar gezondheid is ze te spreken, want ze zegt: *Ik sien daar uyt als een jong meyd*.
Dan keert het tij, Enkhuizen wordt getroffen door ziektes als *roode loop, galkoorts*, enzovoort. Er sterven veel mensen. In brieven naar Kaap de Goede Hoop beschrijft zij hoe het met familie en kennissen gaat. Ze heeft een groot sociaal netwerk, waarvan velen haar man laten groeten. In één van de brieven begint ze met al die wetenswaardigheden, maar dan spoort ze zichzelf aan te vertellen, hoewel ze het moeilijk vindt, *dat het de almagtigge God behaag[d] heeft, onse teedere gelie[f]de dogtertjen Jantjen Buyk op den 8 februarius 1780 in den ouderdom van 20 weeken en drie daagen, het tydelykke, soo wy hoopen, met eeuwigge te verwissel[d] te hebben*. Het is heel verdrietig en ze zegt dat zij zelfs haar vader *noyt nog soo veel traanen heb sien geeven*.
De nasleep is, dat zij drie zwellingen in haar borsten oploopt, waarvoor zij tien weken hulp van de vroedmeester nodig heeft. En omdat ook de bevalling het nodige heeft gekost zegt ze dat haar *liefe schat wel kan begrypen dat ik braave stuyver ben agteruyt gegaan en alles in droefheyt*. Ze heeft veel steun aan haar ouders, ze mag komen eten wanneer zij wil: *ik kan het niet goedkoper krygen, want dat wint my veel uyt*. Mevrouw van Loosen zorgt er voor dat ze niet zonder werk zit, ze mag

voor haar en voor haar familie naaien. Zo krabbelt ze weer op. Een half jaar later heeft zij geen hoofdpijn meer, ze heeft een groter huis met een tuin gehuurd en ze twijfelt niet *of het sel wel naar my lief syn sind [zin] weesen*. Meymerigje zal ongetwijfeld verder zijn gegaan met brieven schrijven, maar er gebeurde bij de Kaap iets, waardoor wij de brieven die ze schreef nu kunnen lezen, maar de volgende brieven niet meer!

De Vierde Engelse Oorlog

Coenraads schip voer op 24 augustus 1779 uit naar de Oost. In Batavia werd Coenraad op het Amsterdamse schip *De Dankbaarheid* geplaatst. Het schip moest naar Bengalen en van daaruit vertrok het op 20 januari 1780 goed gevuld naar Kaap de Goede Hoop. Inmiddels was de Vierde Engelse oorlog uitgebroken, een strijd tussen, voornamelijk, Engeland en Frankrijk. In de eerste drie oorlogen was Holland neutraal, maar ditmaal verklaarde Engeland ook aan Holland de oorlog. Engeland wilde onder andere de handelshaven Kaapstad in handen krijgen. Op 25 april 1781 kwam *De Dankbaarheid*, met aan boord Coenraad Buyk bij de Kaap aan. Ondertussen waren ook *De Hoogkarspel*, *De Honkoop*, *De Parel* en *De Middelburg* daar aangekomen[12]. Het Kaapse VOC-bestuur besloot om de rijk beladen schepen op een veiliger plek te laten ankeren dan in de Tafelbaai. Ze kregen opdracht om naar de iets hoger gelegen Saldanhabaai te gaan. Op 21 juli 1781 echter verschenen daar zestien Engelse schepen van eskader Johnstone, met Franse vlaggen, die daarna snel verwisseld werden voor Engelse vlaggen. De verrassing was groot. Het kostte de Engelsen niet veel moeite de schepen in te nemen. De opdracht van de VOC was om de schepen in brand te steken als het mis ging. Dat is echter alleen met *De Middelburg* gebeurd. De anderen werden onbeschadigd weggesleept. De bemanning, waaronder Coenraad, is over land gevlucht voor de Engelse overvallers en lopend in Kaapstad aangekomen, maar was alles kwijt. Ook hun pakjes brieven van thuis: de brieven die opgeborgen zijn in de Londense *National Archives* te Kew.

Door de oorlog met Engeland kreeg Coenraad geen gelegenheid om naar Holland terug te keren. Pas in februari 1783 kon hij op het schip *De Kroonprins van Pruisen*, een ingehuurde koopvaarder met een Pruisische vlag meevaren en op 3 augustus 1783 was hij na vier jaar weer thuis. Hij bleef een jaar thuis en ging daarna weer twee maal als opperstuurman de zee op, een zeeman blijft ten slotte een zeeman. Na augustus 1793 is hij niet meer uitgevaren.

Op 5 mei 1785 werd opnieuw een baby Jantje Buyck gedoopt. Vader Coenraad was ook toen niet aanwezig. Hij lag met het schip *De Afrikaan* bij de Kaap en vertrok een week later naar Batavia. Dit meisje is volwassen geworden, is getrouwd en heeft kinderen gekregen. Aardig is het nog te vermelden dat een zoon van deze Jantje Buyk, Pieter Gerritszoon de Vos, geboren in 1806, in 1841 een huwelijk aanging met Jantje de Leur, geboren in 1809, een kleindochter van Claas de Leur (broer van Maria de Leur). Zij kregen drie kinderen, één van hen was een Meijmerigje, geboren in 1847, een kleine wereld.

Conclusie

Deze brieven geven ons een kleine kijk in het dagelijks leven van 1779 en 1780. De mensen zijn blij en verdrietig om de dingen die gebeuren, ze hebben elkaar nodig en ze houden van elkaar. Ik dacht dat ze wat harder in het leven zouden staan, omdat ze zoveel met leven en dood te maken hadden, maar niets is minder waar! <<

Noten

1. Zie ook Daniëlle van den Heuvel: *Bij uijtlandigheijt van haar man, echtgenotes van VOC-lieden, aangemonsterd voor de kamer van Enkhuizen* en haar artikel: *Een zwaar bestaan, het wel en wee van zeemansvrouwen in de eerste helft van de achttiende eeuw*, in Steevast 2006.
2. Prof. dr. Marijke van der Wal: *Sailing Letters Journaal* of *Brieven als Buit*, boek III: *De voortvarende zeemansvrouw, openhartige brieven aan geliefden op zee*, uitgave van de Koninklijke Bibliotheek, pag. 139.
3. De genealogische gegevens van Enkhuizer personen komen uit het Westfries Archief in Hoorn, Doop-, Trouw- en Begraafboeken.
4. De gegevens van Pieter de Leur komen uit het Stadsarchief Rotterdam, Doop-, Trouw- en Begraafboeken.
5. Beroepen aan boord van een VOC-schip worden uitgelegd in internet op de VOC Site: *Functies en Rangen aan boord*.
6. J.R. Bruin, F.S. Gaastra en I. Schöffer met assistentie van E.S. van Eyck van Eslinga: *Dutch Asiatic Shipping in the 17th and 18th centuries*. Gegevens over VOC-schepen, hun bemanningen en vertrek- en aankomstdata komen ook uit het Nationaal Archief, van de website VOC-Opvarenden, op te zoeken in internet.
7. De afbeeldingen van de brieven en enveloppen komen van de CD-rom, gevoegd bij het boek *Sailing Letters*, boek III, genoemd in noot 2 en 11.
8. Hans Bonke en Katja Bossaers: *Heren investeren, de bewindhebbers van de West-Friese Kamers van de VOC*, blz. 135.
9. Om op te klimmen in de navigatieberoepen moest men examen doen. Zie: Karel Davids: *Sailing Letters Journal* of *Brieven als Buit*, boek V, *Buit gemaakt en teruggevonden*, hoofdstuk 2, *Twintig exempelen … tot oefeninge*.
10. Dr. E. Rijpma, herzien door J.H. Rijpma: *De ontwikkelingsgang der historie. Het tijdperk van 1500 – 1789*.
11. Regionaal Archief Alkmaar, Begraafboeken Den Helder.
12. Jaap R. Bruijn: Hoofstuk: *Twee stuurlieden in een strak gestructureerd bedrijf*, uit *Sailing Letters* of *Brieven als Buit*, boek III, van prof. dr. Marijke van der Wal.

Sluiting Verenigingscentrum rond de jaarwisseling

Dit jaar is het Verenigingscentrum (VC) gesloten vanaf vrijdag 23 december 2016 tot en met 6 januari 2017. Vanaf zaterdag 7 januari is iedereen weer van harte welkom in ons VC.

De kwartieren van mr. Arent Jacobsz van der Graeff

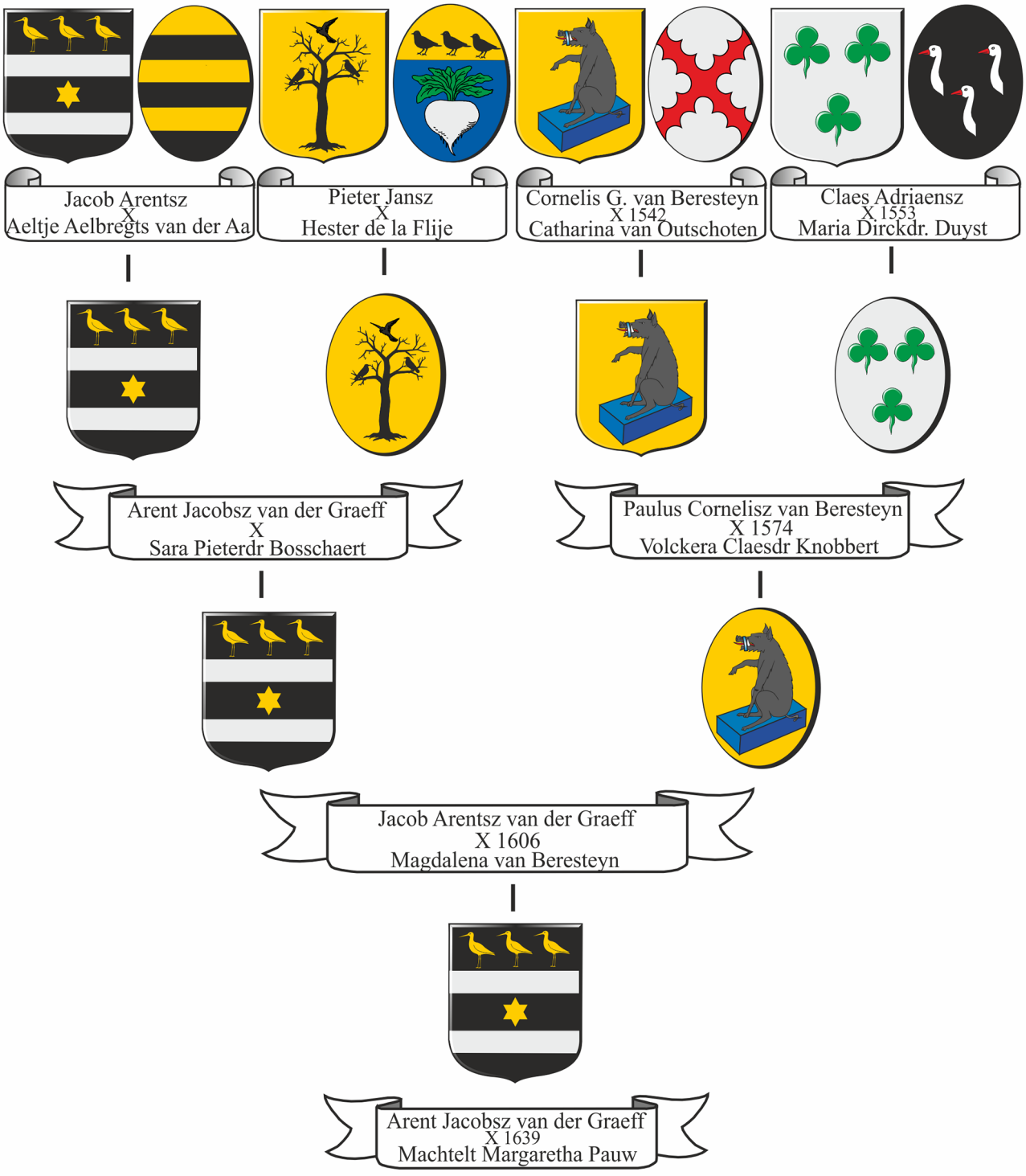

De kwartieren van mr. Arent Jacobsz van der Graeff

2. Mr. Arent Jacobsz van der Graeff (1614-1676). Collectie Museum Prinsenhof Delft in bruikleen van de Stichting Van Vredenburch. Foto: T. Haartsen.

Hier volgt weer een uitgewerkte heraldische kwartierstaat in de serie van de Delftse magistraten. De basis van deze kwartierstaat is er één uit de 'Kwartierstaten van Delftse Vroedschappen' van Willem van der Lely (1698-1772). De wapens waren gearceerd, onjuistheden zijn gecorrigeerd en de gegevens zijn nu verder uitgewerkt en van bronnen voorzien.
De vogels op de schilden van Van der Graeff komen in verschillende vormen voor, van kraai- tot reigerachtigen. Op de mooiste uitvoeringen lijken het wel grutto's. *Vogels* is waarschijnlijk de beste beschrijving. Ook de ster komt in twee vormen voor, de zes- en achtpuntig ster en dit soms bij dezelfde personen. De oorzaak van dit verschil zit bij de ondeskundige tekenaars.
De wapens van Van Beresteyn zijn overgenomen zoals Van der Lely die had getekend, namelijk zonder keten van de muilband naar de steen.

In het familiearchief van Van Vredenburch treffen we een aantal mappen met aantekeningen van het Delftse geslacht Van der Graeff, onder andere een jaarboekje dat in 1640 is opgezet door Arent Jacobsz van der Graeff (1614-1676) met daarin de geboorten en overlijden van verwanten zonder plaatsvermelding (1550-1676). Deze data van geboorten en overlijden zijn in de kwartierstaat verwerkt.[2]

3. Wapen van Van der Graeff op het certificaat vervaardigd door Jean de Launay. Foto: H.K. Nagtegaal.

Ook vinden we in dat familiearchief de stamreeks van Arent Jacobsz van der Graeff die tot 1325 teruggaat. Oudst opgevoerde is Adolff van der Graeff, heer van Corlin en Stellenbergh (Stotenberge), baron van Dramburgh (Drambourg).[3] Deze stamreeks met bijbehorend certificaat is in opdracht van Arent Jacobsz van der Graeff door Jean de Launay vervaardigd. Op basis van deze imponerende stamreeks en bijbehorend certificaat en een grote som geld is Arent Jacobsz in 1659 door de Franse Koning in de adelstand verheven. Er bestaat echter grote twijfel over de rechtmatigheid en vooral de betrouwbaarheid van die stamreeks.
In die stamreeks voeren de voorouders allemaal de naam Van der Graeff. Het Delftse geslacht Van der Graeff is vanaf ca. 1595 die naam gaan voeren. Voor die tijd komen deze heren alleen met hun patroniem voor. Vóór 1500 is de stamreeks niet controleerbaar en wie was de samensteller? Jean de Launay is door het Hof van Doornik op 16 mei 1687 ter dood veroordeeld (ophanging). Zijn misdrijf bestond uit het vervalsen en misbruiken van vorstelijke en stadszegels waarmee hij allerlei officiële documenten kon vervalsen en het afgeven van vervalste geslachtregisters en certificaten.[4]
De twijfel lijkt dus terecht.
Arent Jacobsz van der Graef was hiermee beslist geen uitzondering. Mr. Jan Jansz de Heuter (1471-1541), schout van Delft, bezocht in 1521 het Heilige land en voerde bij zijn thuiskomst ineens de titel ridder van Jeruzalem. Dirk Gerritsz Meerman (1610-1680), hoogheemraad van Delfland was ook plotseling ridder van St. Michael en zo zijn er nog een aantal te noemen. Deze (gekochte) titels waren niet erfelijk.

I

1. Mr. Arent (Arnoldus) Jacobsz van der Graeff / Graaf, ridder (1659), geboren Delft 15 april 1614, gedoopt Delft 17 april 1615 (doopgetuigen Pieter van der Graeff en Sara Pietersdr Bosschaert), ingeschreven tot lid der Duitse natie aan

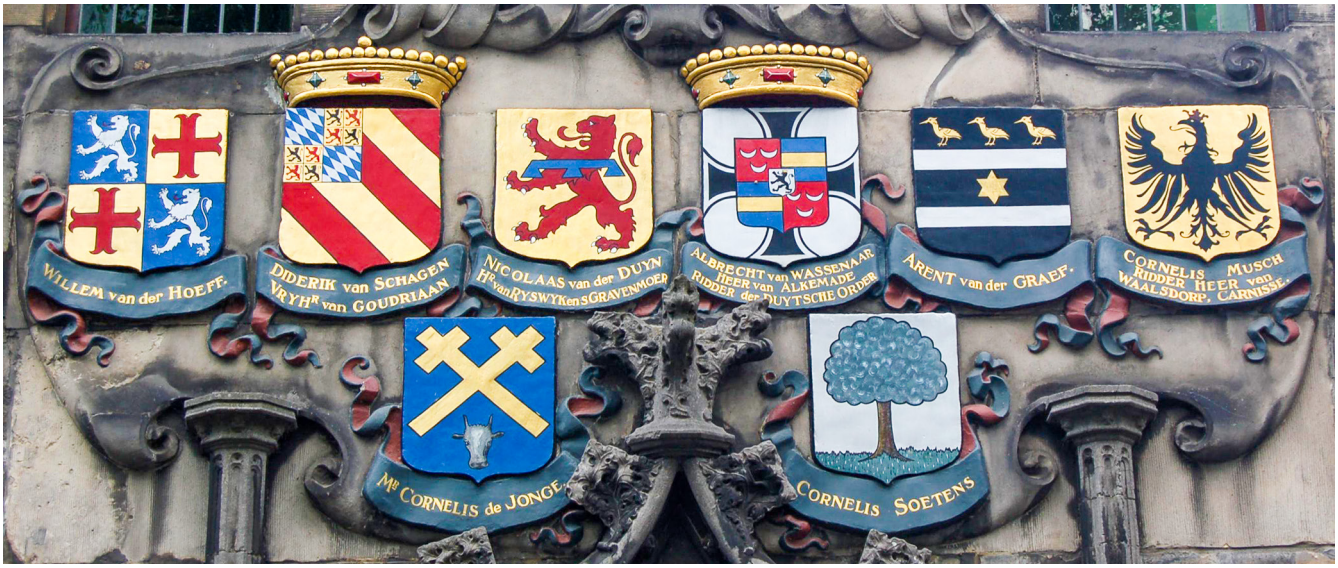

4. Het wapen van Arent Jacobsz van der Graeff staat afgebeeld op de gevel van het Hoogheemraadschap van Delfland aan het Oude Delft te Delft. Foto H.K. Nagtegaal.

de Universiteit van Orléans 28 juni 1630,[5] ingeschreven als student te Leiden 5 maart 1633,[6] promoveerde in de rechten in Orléans 28 juni 1636,[7] lidmaat van de Nederduits Gereformeerde kerk te Delft 1635,[8] wonend aan het Oude Delft te Delft 1639, commissaris van de monstering 1640, commissaris van huwelijkse zaken 1641, bewindhebber W.I.C., veertigraad van Delft 1653-1672 (afgezet), raad Admiraliteit op de Maze voor de Kamer Delft 1657-1660, 1661-1664, 1665-1668, schepen 1661, adjunct ten dagvaart 1670, 1672, bij zijne hoogheid gelicenteerd 1672, ontving een brief van de Koning van Frankrijk 26 juni 1659 en de originele akten van de Franse gezant J.A. de Thon waarbij Arent van der Graeff het collier met de orde St. Michael werd vereerd 16 september 1659,[9] overleden 29 september 1676, begraven Delft (Oude Kerk) 1 oktober 1676.[10] Hij trouwt Delft (ondertrouwt aldaar 5 november 1639) 20 november 1639 met Machtelt Margaretha Pauw, geboren 28 januari 1613[11], wonend aan de Koornmarkt 1639, overleden Delft 2 mei 1673, begraven Delft (Oude Kerk) 6 mei 1673, dochter van Engelbert Jacobsz Pauw en Maria Maertensdr van Hogenhouck.[12]

30-4-1648: Comp. de heren mr. Jacob van der Graeff, advocaat voor het Hof van Holland en mr. Arent van der Graeff commissaris van de monstering als procuratie hebbende van de heer Adriaen Pauw en van juffr. Maria Hogenhoucx wed. en boedelhoudster van de heer Engelbrecht Pauw, mitsgaders jufft. Margrieta Pauw wed. van de heer Pieter van der Graef, te samen erfgenamen ex testamento van wijlen de heer Pieter Pauw burgemeester in zijn leven der stad Alkmaar (procuratie op huiden gepasseerd voor Jan van Ophoven notaris binnen Delft) en hebben verkocht aan Everard van Bleijswijck wonende binnen de stad Delft zekere drie kampen patrimoniaal zo wei- als teelland gelegen aan de anderen in Trintveen in de polder van Akkersdijk groot volgens meting 6 morgen 260 ½ roeden.[13]

II

2. Jacob Arentsz van der Graeff, heer van Hoogeveen, geboren 8 april 1586, poorter van Delft 1 december 1607, lidmaat september 1615, brouwer in de Twee Pijlen, vermeld met zijn broer Pieter als executeur in een testament van Lijsbeth Jansdr 1615, gasthuismeester te Delft 1615-1651, toezichthouder Grote School 1620, bewaarder Fraterhuis 1620, veertigraad aldaar 1642, schepen 1637, 1638, burgemeester 1640, 1642, 1647-1650, weesmeester 1643, thesaurier 1644, 1651 van Delft, hoogheemraad van Delfland 1628, 1637-1651,[14] begraven Delft 22 februari 1651. Hij trouwt (2) Delft (ondertrouwt aldaar 28 december 1619) 12 januari 1620 met Catharina Jacobsdr van der Dussen, geboren Delft 2 februari 1586, overleden Delft 15 augustus 1651, begraven Delft 21 augustus 1651, dochter van Jacob Huygensz van der Dussen en Geertruida Willemsdr van Heemskerk.[15] Zij was weduwe van mr. Paulus Pauli Hallingh. Hij trouwt (1) 23 mei 1606:

Jacob Arentsz van der Graeff kocht de heerlijkheid Hoogeveen en werd er mee beleend.[16]

15-7-1604: Attestatie van het bestuur van de Duitse natie te Orléans omtrent het gedrag en handelingen van Jacobus Arnoldus van der Graeff van die natie.[17]

12-1-1625: Comp. de heer Jacob van der Graeff als getrouwd hebbende Catharina van der Dussen en mede-erfgenaam van de heer Jacob van der Dussen, heer van Harencarspel, hoogheemraad van Delfland en in zijn leven oud-burgemeester van Delft, vervangende de heer Johan Basius, rekenmeester van Holland, Joost Brasser, Joost van der Hoogen, mr. Anthonij de Waell en Julian van de Moere koopman tot Hamburg, alle mede-erfgenamen van de voorn. heer van der Dussen, en geeft gift ten behoeve van Willem van der Houve als mede erfgenaam van 15 morgen hofland gelegen aan 5 kampen, als eerst twee kampen weide ...[18]

5. Jacob Arentsz van der Graeff (1586-1651). Collectie Museum Prinsenhof Delf. Bruikleen van de Stichting Van Vredenburch. Foto: T. Haartsen.

6. Arent Jacobsz van der Graeff (1557-1642). Collectie Museum Prinsenhof Delft. Bruikleen van Rijksdienst Cultureel Erfgoed.

29-7-1642: Jacob van der Graeff, heer van Hogeveen en burgemeester te Delft, beleend met twee paar broedende zwanen rond de woning de Plas in het ambacht Hogeveen na overdracht door Simon van Veen.[19]
24-3-1645: Hij werd beleend met 9 morgen land te Schoonreloo en 2 morgen land te Coel.[20]
10-7-1645: Jacob van der Graeff, heer van Hogeveen, beleend met de koren- en de smaltiende, genaamd op de Hem te Overschie, ten behoeve van de stad Delft.[21]

3. Magdalena van Beresteijn, geboren Delft 15 februari 1586, gedoopt 17 februari 1586 (getuigen: Gijsbert van Beresteyn en Claesje Claesdr van Beresteyn), overleden Delft 23 juni 1615,[22] begraven Delft (Oude Kerk) 26 juni 1615.

III

4. Arent Jacobsz van der Graeff, geboren 28 december 1557,[23] veertigraad van Delft 1597, schepen aldaar 1600, 1609, burgemeester 1610-1612, 1616, 1617, 1620, 1621, 1625-1629, weesmeester 1618, 1619, thesaurier 1613, 1622, hoogheemraad van Delfland 1623-1637,[24] overleden 4 mei 1642, begraven Delft 9 mei 1642. Hij trouwt:

12-4-1598: Arent Jacobsz van de Graeff ontvangt gift van 3 ½ morgen hofland gelegen in de hoefslag van Baertoutsaet in Hof van Delft.[25] Bij verandering van eigenaar van onroerend goed, zowel bij verkoop als bij vererving, moest de 'gift', een soort belasting, betaald worden. De registratie van deze giften werd vastgelegd door een landgifter.
24-9-1598: Dirck Dircxsz van Santen, Pieter Jansz van Ruijven geven als man en voogd van Maritgen Dircxsdr en Ariaentgen Dircxsdr een gift aan Arent Jacobsz van de Graeff van 12 morgen hofland gelegen in de hoefslag van Sadt of Suijtdijck, mitsgaders een werfgen of stukgen land leggende in de hoefslag van Voor-Dijkshoorn.[26]
19-11-1598: Ten zelve dage heeft Cornelis Jansz tot Delfgauw gift gegeven Arent Jacobsz de Graeff, brouwer in 't Terweel, van 1 ½ morgen hofland leggende in Baertoutsaet, zo groot en klein hetzelve hem aangekomen is bij koop van de curatoren van de boedel van Claes Hals Claesz en Trijntgen Fransdr Overschie. En alzo Arent Jacobsz van der Graeff dit land jegens de stad van Delft vrij gekocht heeft wordt hetzelve gebracht voor memorie.[27]
20-5-1604: Arent Jacobsz van der Graeff ontvangt gift van 1 ½ morgen hofland daar huis, schuur, barg en geboomte op staat in de hoefslag van Baertoutsaet.[28]
11-4-1608: Heeft de rendant ontvangen uit handen van Arent Jacobsz van de Graeff 75 gld. van 1 ½ morgen hofland die hij gekocht heeft leggende in de hoefslag van Baertoutsaet gemeen met dezelve Arent Jacobsz van de Graeff volgens de brief die hem daarvan geleverd is d.d. 25-11-1605.[29]
21-12-1608: Heeft Maritgen Willemsdr weduwe Willem Cornelisz Vrouwelinck gift gegeven Arent Jacobsz van der Graeff van 12 morgen 2 hond 75 roeden hofland daar huis, schuur, barg en geboomte op staat leggende in de hoefslag van Voor-Dijkshoorn.[30]
10-3-1609: Het stadsbestuur verkoopt aan Arent Jacobsz van der Graeff 3 delen van 8 morgen 240 roeden hofland aan de Woudseweg zz te Hof van Delft en 4e deel van 8 morgen 240 roeden hofland aan de Woudseweg nz en oz te Hof van Delft.[31]
26-12-1609: Ontvangen uit handen van Arent Jacobsz van der Graeff 336 gld. van dat hij vrij gekocht heeft 8 morgen 2 hond 40 roeden hofland leggende in de hoefslag van Twaelfftalff weer. [32]
27-9-1611: Sijmon Lenertsz de Bie wonende te Delft heeft verkocht aan Arent Jacobsz van der Graeff burgemeester van Delft, 1/3 part van 17 ½ hond land met de buitendijkse aanwas, gemeen gelegen met Jan Dircxz van Coelen te Schiedam, gelegen in 2 parten, te weten 10 hond in 20 hond gemeen met het Gasthuis van Schiedam c.s., strekkende van de Hoge Zeedijk op tot de Nieuw Mathenessedijk. Vrij van de jaarlijkse erfpacht. De 7 ½ hond ligt gemeen met Jan Dircxz van Coelen te Schiedam. De gehele 17 ½ hond is belast met een losrente van f 18 per jaar, toekomende Mathijs Jacobsz Holierhoek, mitsgaders f 0-12-08 per jaar erfpacht, te ontvangen door de stad Schiedam. Prijs f 410 contant geld.[33]

22-2-1612: Claes Jacobsz cramer legt gift Arent Jacobsz van der Graeff, burgemeester van Delft, van omtrent 7 morgen 5 hond 1 roede hofland leggende in de hoefslag van Papsouw, welke gift Jacob Arentsz van der Graeff onder behoorlijke protestactie voor zijn vader voor zeven achtste parten ontvangen heeft.[34]
15-5-1624: Arent Jacobsz van de Graeff testeert met zijn vrouw Delft.[35]
4-5-1636: Dezelve in de voorsz. kwaliteit geven de gift van de voorsz. 2 ½ morgen onvrij hofland aan Willem van [der] Graeff ten behoeve van Arent Jacobsz van der Graeff, oud-burgemeester der voorsz. stad en hoogheemraad van Delfland.[36]
7-2-1638: Hij koopt 10 hond land met buitendijkse aanwas in twee kampen, strekkende van de Hoge Schielandsedijk zuid tot de Nieuw Mathenessedijk voor een bedrag van 2050 gulden.[37]
12-12-1649: De heer Christijaen van Groenewegen, schout te Hof van Delft, als speciale procuratie hebbende van de heer Anthoni van Vossenburch, oud-burgemeester van Gouda, (proc. onder het zegel van Gouda d.d. 6-12-1649) wint gift van 2 morgen 3 hond onvrij hofland gelegen in Baerthoutsaet staande de morgen op 10 ponden schots, die dezelve Anthoni Vossenburch aangekomen zijn bij scheiding uit de boedel van de heer Arent van der Graeff burgemeester van Delft en hoogheemraad van Delfland.[38]

5. Sara Pietersdr Bosschaert, geboren Breda 19 februari 1561, afk. uit Antwerpen, opgevoed te Delft, overleden Delft 30 september 1627, begraven Delft 4 oktober 1627.[39, 40, 41]
6. Mr. Paulus (Pouwels) Cornelisz van Beresteyn, heer van Overschie[42], geboren Haarlem 8 mei 1548, doctor in de licenten en de rechten,[43] nam te paard deel aan de mislukte poging om Haarlem te ontzetten in 1573, kocht in 1577 een huis met pakhuis aan de Burgwal 'de Rode Meebael', kocht in 1593 het huis 'Dansick' aan het Oude Delft voor een bedrag van 6.900 gulden dat Paulus de 'Gulden Meebael' ging noemen (thans nr. 139), brouwer en koopman in meekrap, wijn en specerijen te Delft, poorter van Delft 9 april 1580, nam voor 12.000 gulden deel bij de oprichting van de V.O.C., hopman van het vierde rot haakbusschutters 1590-1592, vroedschap 1596-1618, schepen 1597-1601, burgemeester van Delft 1601-1604, 1606-1608, gedeputeerde ter Staten van Holland 1602, 1606-1608, weesmeester 1609, 1610, thesaurier 1615, sterfelijk leenman Heer van Overschie 1602, thesaurier 1615, overleden Delft 23 november 1625, begraven Delft (Nieuwe Kerk) 26 november 1625, zoon van Cornelis Gijsbertsz van Beresteyn en Catharina Paulusdr van Outscho(o)ten (Oudtschooten). Hij trouwt Delft 29 januari 1574:[44, 45, 46, 47, 48]
7. Volckera (Volkje) Claesdr Knobbert, geboren Delft 23 augustus 1554, overleden Delft 27 april 1634, begraven Delft (Nieuwe Kerk) 1 mei 1634.

7. Wapen uit het Wapenboek van het hoogheemraadschap van Delfland. Het wapen heeft hier een achtpuntige ster. Foto: H.K. Nagtegaal.

8. Sara Pietersdr Bosschaert (1561-1627). Collectie Museum Prinsenhof Delft. Bruikleen van de Stichting Van Vredenburch.

IV

8. Jacob Arents (van der Graeff), geboren 1510,[49] mr. metselaar (vertaald naar onze tijd was hij aannemer), later brouwer in 't Truweel aan het Oude Delft, overl. vóór 1596, zoon van Arent Claesz, mr. metselaar (aannemer) te Delft, en Marietje Willemdr Smouten. Hij trouwt (2) Delft 3 januari 1575 met Jannigje Jansdr, overl. na 1596, weduwe van Jan Gerrits 's-Gravesande. Hij trouwt (1):

Jacob Arentsz. wordt samen met zijn moeder in de Delftse thesaurierekening van 1569 vermeld.
Jacob Arents doet in 1575 uitkoop van zijn kinderen van wijlen: Aeltje Aelbergtse: Claes 29 jaar, Machteld 20 jaar, Arent 15 jaar, Anneke 12 jaar, Helena 10 jaar, Aelbregt 9 jaar; voogden waren Claes Aelbregts en Jan Aelbregts, brouwers.[50]
Boven vermelde kinderen accordeerden in 1596 met Jannigje Jansdr weduwe van *Jacob Arents* in 't Truweel.[51]

9. Penning gemaakt ter gelegenheid van het 50 jarig huwelijk van Paulus van Beresteyn en Volckera Nicolai Knobbert. Vervaardigd door Adriaen Claesz Grebber (1624). Collectie Museum Prinsenhof Delft.

9. Aeltje Aelbregtsdr van der Aa,[52] dochter van Aelbert Tomasz van der Aa en Adriana Cornelisdr Sorg.[53]
10. Pieter Jansz (Bosschaert), overleden vóór 31 december 1575. Hij trouwt (2) met Lijnken (Cathalina) de la Flier (mogelijk de zuster van zijn eerste vrouw Hester de la Flije), wonend in de Gulde Waghen aan de Oude Langendijk te Delft 1575, overleden na 5 februari 1597. Lijnken trouwt (2) Delft 31 december 1575, als weduwe van Pieter Jansz, met Willem Adriaensz, metselaar 1575, korenkoper 1597. Hij trouwt (1):

Lijntje alias Lijnken Jacobsdr de la Flier, testeert met Willem Arentsz Delft 5 februari 1597[54], daarbij worden twee kinderen met het patroniem Pieters als erfgenaam genoemd en twee kinderen met het patroniem Pieters ontvangen legaten. Sara Pieters Bosschaert ontvangt een legaat. Dat houdt in dat Sara Pieterdr Bosschaert (nr. 5) een kind uit het eerste huwelijk is.

11. Hester de la Flije.
12. Cornelis Gijsbertsz van Beresteyn, geboren Amsterdam 14 juli 1517, hofmeester van de markies d' Altorgos in Spanje, later schepen van Haarlem 1555, weesmeester 1557-1562, 1564-1570, 1583-1586, 1590, raad in de vroedschap 1560-1566, 1572, overleden Haarlem 1 juni 1595, zoon van Gijsbert Jansz Beresteyn, koopman en schepen te Amsterdam, en Cecilia de Vries. Hij trouwt Haarlem 5 april 1542:
13. Catharina van Outschoten, geboren Haarlem 10 juli 1520, overleden Haarlem 12 december 1596, dochter van Pauwel Gerritsz van Outschoten en Ermgaert van Euyven.
14. Claes Adriaensz (Knobbert), geboren naar schatting rond 1525, brouwer in de Ham te Delft[55], overleden 17 februari 1566. Hij trouwt 9 juli 1553:
15. Maria Dirksdr Duyst, geboren naar schatting rond 1526, doopgetuige 17 januari 1578 bij Claes en 12 april 1594 bij Dirck, zonen van Paulus van Beresteyn en Volckgen Claesdr, overleden 18 februari 1606[56], begraven Delft (Nieuwe Kerk) 21 februari 1606. <<

Afkortingen

NA	Nationaal Archief Den Haag
GAD	Gemeentearchief Delft
OV	Ons Voorgeslacht

Literatuur en noten

1. GAD, archief nummer 176, Collectie W. van der Lely, inv. nr. 25, *Kwartierstaten van Delftse Vroedschappen* (18de eeuw). Later is dit handschrift in fragmenten door L.G.N. Bouricius geplaatst in De Ned. Leeuw (1914 e.v.).
2. NA, Nr. toegang 3.20.61.02, archiefbloknr. 35356, Familiearchief Van Vredenburch, persoonlijk gedeelte, bestanddeel 1172 en 1173, Jaerboeck van Arent van der Graeff aangelegd in 1640.
3. NA, Nr. toegang 3.20.61.02, archiefbloknr. 35356, Familiearchief Van Vredenburch, genealogische aantekeningen betreffende het geslacht Van der Graeff, bestanddeel 1171. De stamreeks ook vermeld door O. Schutte, *Het geslacht Marchard (von Lilienburg)*; De Ned. Leeuw 90 (1973) 135.
4. Louis Galesloot, *Pierre-Albert et Jean de Launay, Hérauts d'armes du Duché de Brabant. Histoire de leurs procès (1643-1687)*, Brussel, 1866.
5. NA, archiefinv. 3.20.61.02, Hoofdarchief familie Van Vredenburch en aanverwante geslachten; Genealogische aantekeningen betreffende het geslacht Van der Graeff; Arnoldus van der Graeff, nr. 1186.
6. W.N. du Rieu, *Album Studiosorum Academiae Lugduno-Batavae* 1575-1875, blz. 250.
7. Als noot 5, nr. 1187.
8. Als noot 5, Arnoldus van der Graeff, verklaring van predikant te Delft, nr. 1188.
9. Als noot 5, nr. 1179.
10. GAD, archief nummer 176, Collectie W. van der Lely, inv. nr. 25, *Kwartierstaten van Delftse Vroedschappen* (18de eeuw).
11. NA, Het Jaarboekje van Arent Jacobsz van der Graeff geeft als geboortedatum van zijn vrouw 18 januari 1613. In de literatuur wordt vermeld 18 februari 1613.
12. W. van der Lely, *Kwartierstaten van Delftse Vroedschappen*; in: De Ned. Leeuw (1914) 292.
13. T. van der Vorm, *Transporten etc Akkersdijk en Vrouwenrecht* 1633-1664; GAD, Ambacht Akkersdijk en Vrouwenrecht inv. 2809, blz. 19.
14. H.K. Nagtegaal. *Wapenboek van het Hoogheemraadschap van Delfland*; Wapens en biografieën van de baljuws, dijkgraven en hoogheemraden (1282-1780) (Rotterdam 2010) 38.
15. H.K. Nagtegaal, *Het Delftse geslacht Van der Dussen*, in: OV, jrg. 64 (2009) 332.
16. E.A. van Beresteyn en W.F. del Campo Hartman, *Genealogie van het geslacht Van Beresteyn*, blz. 162.
17. Als noot 2. nr. 1189.
18. T. van der Vorm, *Giftboek Hof van Delft* 1621-1646; GAD, Ambacht Hof van Delft inv. 91, f.7.
19. C. Hoek, De leenkamer van de hof te Wassenaar, nr.159 (L, fol. 31); in: OV (1978 en 1986).
20. C. Hoek, Repertorium op de grafelijke lenen te Bleiswijk, Hillegersberg, Kralingen, Overschie, Rotterdam, Schiebroek, Schoonderloo en Zevenhuizen, nr. 79B, (blz. 34 Hogenda.nl)
21. C. Hoek, De leenkamer van de hof te Wassenaar, nr.66 (L, fol. 58); in: OV (1978 en 1986).
22. E.A. van Beresteyn, *Grafmonumenten en grafzerken in de Oude Kerk te Delft*, nr. 344, blz. 153.
23. Als noot 1, De Ned. Leeuw (1914) 292. Volgens de weeskamer akte van 1575 was hij 15 jaar, dus geb. 1559.
24. H.K. Nagtegaal, *Wapenboek van het Hoogheemraadschap van Delfland*, (Rotterdam 2010) 38.
25. GAD, Oud Archief Delft 1e afd. inv. 1308, nr. 2332; T. van der Vorm, Rekeningen van de landgifter van Hof van Delft (hogenda.nl).
26. Als noot 25, nr. 2336.
27. Als noot 25, nr. 2338.
28. Als noot 25, nr. 2383.
29. Als noot 25, nr. 2398.
30. GAD, Oud Archief Delft 1e afd. inv. 1308, nr. 2405; T. van der Vorm, Rekeningen landgifter Hof van Delft.
31. GAD, Losse aanwinsten Delft, Archiefnr. 598, Inv.nr. 307, Charternr. 1221.

32. Als noot 22, nr. 2410.
33. A. van der Tuijn, *Archief van het gerecht van Nieuw-Mathenesse*, inv. 1087, Protocollen van opdrachten 1598-1776, nr. 9 fol. 9v.
34. Als noot 25, nr. 2419.
35. GAD, Not. Herman van Overgaeu Cornelis, inv.nr. 1542, fol. 32.
36. GAD, Ambacht Hof van Delft inv. 91, f. 81; T. van der Vorm, *Giftboek Hof van Delft* 1621-1646 (hogenda.nl).
37. A. van der Tuijn, *Archief van het gerecht van Nieuw-Mathenesse*, inv.nr. 1087, nr. 30 fol. 26 (7-2-1638).
38. GAD, Ambacht Hof van Delft inv. 92, f. 19; T. van der Vorm, *Gifboek Hof van Delft* 1645-1682 (hogenda.nl).
39. Als noot 4, nr. 1179; Een certificaat van Jean de Launay c.s.; in: De Ned. Leeuw (1884) 54.
40. Aantekeningen betreffende het geslacht Van der Graeff; in: De Ned. Leeuw (1884) 79.
41. *Geslachten Van der Graeff en Van der Burch*; in: De Wapenheraut (1899) 168.
42. *Van Beresteyn*; in: Genealogische en Heraldische Bladen (1915) 263.
43. H.H. Röel, *De afstammelingen van Paulus Cornelisz. van Beresteyn en Volkje Claasdr Knobbert*; in: De Wapenheraut (1904) 353.
44. *Van Beresteyn*; in: Nederland's Adelsboek (1988) 436.
45. W. van der Lely, *Kwartierstaten van Delftse Vroedschappen*; in: De Ned. Leeuw (1914) 292.
46. E.A. van Beresteyn en W.F.del Campo Hartman, *Genealogie van het geslacht Beresteyn* ('s-Gravenhage, 1954), blz. 105-118.
47. H.H. Röell, *De afstammelingen van Paulus Cornelisz. van Beresteijn en Volkje Claasdr. Knobbert;* in: De Wapenheraut, jrg. 8 (1904) 353, 449, 497.
48. H.H. Roëll, *Geboorte- en trouwboeck van Cornelis Gijsbregtsz. van Beresteyn en derselver descendenten*; in: De Navorscher, jrg. 53 (1903) 111 e.v. (vele vermeldingen).
49. GAD, archief nummer 176, Collectie W. van der Lely, inv. nr. 25, *Kwartierstaten van Delftse Vroedschappen* (18de eeuw), blz. 6.
50. GAD, Weeskamer Delft register XVI, anno 1575.
51. GAD, Weeskamer Delft, register XVII, anno 1596.
52. Als noot 49, blz. 1.
53. Als noot 49, blz. 6.
54. GAD, Nots. Jacob Dassegny, inv.nr. 1538, fol. 280v.
55. J.C. Kort, Repertorium op de lenen van de abdij Egmond, nr. 207A; in: OV (1998) 200.
56. H.H. Röel, *Geboorte- en trouwboeck van Cornelis Gijsbrecht van Beresteyn*; in: De Navorscher (1903) 116.

In memoriam Wim van de Westeringh

Maandag 10 oktober 2016 is Willem van de Westeringh overleden in de leeftijd van ruim 76 jaar. Hij heeft veel voor de Betuwse genealogie en genealogen betekend. Door zijn grote kennis van Betuwse families heeft hij veel mensen kunnen helpen bij een vastgelopen onderzoek. Zelf was hij afkomstig van de boerderij de Inschiet in Heteren waar de familie van de Westeringh honderden jaren heeft gewoond.

In de rouwadvertentie van zijn zwagers en schoonzussen stond: *Een persoon met een passie voor de bodem en de geschiedenis van Betuwse geslachten heeft ons verlaten.* Ze hadden het niet beter kunnen typeren. Hij was bijzonder enthousiast en dat bracht hij over op anderen. Een overvolle bron van kennis is niet meer.

Vanaf de oprichting in 1985 tot 1995 was Wim bestuurslid van de nieuwe afdeling Betuwe. Alle toenmalige bestuursleden bleken aan elkaar verwant te zijn. Een unicum in de geschiedenis van de NGV. Hij was altijd aanwezig op de afdelingsavonden onder het motto: je leert er altijd iets van. Aan het einde van de lezing gaf hij veelvuldig regionale informatie over het behandelde onderwerp. Iets waar veel leden hun voordeel mee gedaan hebben.

Voorts was hij een graag geziene spreker en publiceerde hij regelmatig in Gens Nostra en in de tijdschriften van locale historische verenigingen. Niet alleen over genealogische onderwerpen maar ook over boerderijgeschiedenissen. Maar altijd weer kwam genealogie om de hoek kijken.

Wim was werkzaam aan de landbouwuniversiteit in Wageningen op de afdeling bodemkunde. Zo'n zes weken per jaar moesten de studenten practicum doen in het veld en Wim was dan meestal de begeleider. Zodra er maar een kleine kans was, ging hij ook daar nog archiefonderzoek doen. En dat was niet altijd in Nederland. Zo heeft hij in Polen onderzoek gedaan naar de familie van Setten, die vanuit Heteren ooit naar Dantzig was vertrokken. De resultaten van dit onderzoek heeft hij gepubliceerd in Stukken en Brokken van de afdeling Betuwe. Hij was een grote stimulator bij de tot stand koming van die drie jubileumboeken.

Op zijn sterfbed was hij nog bezig om de genealogie van de Westeringh te completeren. Helaas heeft hij dat niet kunnen voltooien.

Zaterdag 15 oktober is Wim vanuit een overvolle kerk in Heteren te rusten gelegd in het graf van zijn grootouders. Dat hij moge rusten in vrede.

A.J. Hogendoorn, R.A.J. Dix

Wim (links) bij de oprichting van de afdeling Betuwe. De anderen zijn, van links naar rechts: A. Pouwer, C.P.H. Soetens, A.J.G. Hogendoorn en D.G.A. Temminck. Foto van Martin IJzerman.

Jacobus Johannes Prudon en Johanna Josepha Cuypers

Jacobus Johannes Prudon, zoon van Laurentius Prudon en Theodora Meussen, geboren Nijmegen 4 april 1835, schoenmakersknecht, schoenmaker, schoenenhandelaar, overleden Nijmegen in de Lange Burchtstraat op 14 augustus 1912 om 18.30 uur, trouwt Nijmegen 30 jul 1857 (in de Broerskerk op 3 augustus 1857) Johanna Josepha Cuypers, dochter van Joannes Cuypers en Maria van den Broek, geboren Maastricht 31 december 1828 om 20.00 uur, zonder beroep, overleden Nijmegen aan de Grotestraat. Johanna overleed aan 'verval van krachten' op 5 mei 1910 om 05.00 uur, begraven Nijmegen op de begraafplaats aan de Daalseweg, in grafnummer 342, op 7 mei 1910.[1]

In 1854 werd Jacobus Johannes ingeschreven voor de Nationale Militie. Bij zijn inschrijving had hij een lengte van 1,53 meter. Hij had een ovaal aangezicht, een hoog voorhoofd, donkerbruine ogen, een kleine neus, een gewone mond, een ronde kin en donkerbruine haren en wenkbrauwen. Hij was pokdalig. En hij woonde nog bij zijn moeder. Hij verzorgde zelf de inschrijving en gaf aan schoenmakersleerling te zijn. Hij werd finaal vrijgesteld van de dienst omdat twee broers van hem al gepasporteerd waren.[2]

Op 30 mei 1860 werd Jacobus Johannes ingeschreven in het register voor de Dienstdoende Schutterij in Nijmegen. Hij was toen al getrouwd en vader van twee kinderen. Zijn lengte was toen 1,735 meter. In 6 jaar tijd was hij dus nog ruim 20 centimeter gegroeid. Het gezin woonde in Striekstraat.[3]

Op 2 maart 1868 werd in het Café-Restaurant aan het Valkhof te Nijmegen door notaris Robbers overgegaan tot de veiling van een tweetal huizen. Het tweede perceel betrof een huis en erf in de Vleeschhouwerstraat in Nijmegen. Dat huis was eigen-

dom van Elisabeth Koekenberg, de weduwe en de kinderen van Johannes Bernardus Erkens. Johannes was drie keer getrouwd en had uit zijn eerste twee huwelijken kinderen die in het Rooms Katholieke Weeshuis waren opgenomen. De twee kinderen uit het eerste huwelijk werden vertegenwoordigd door Johannes Vincentius Riveaux, oud-ontvanger der gemeentebelasting van Nijmegen. De twee kinderen uit het tweede huwelijk werden vertegenwoordigd door Johannes Leeseman en Willem Leeseman, beide landbouwers, wonende te Nijmegen, de eerste als voogd en de tweede genoemde als toeziende voogd over de beide minderjarige kinderen.

De koop van het huis en erf aan de Vleeschhouwerstraat werd ingezet door Willem Leeseman op ƒ 630. Hij stelde gelijk 25 hogen, ofwel ƒ 75, zodat de totale eerste inzet ƒ 705 bedroeg.

Twee weken later kwam het in hetzelfde Café-Restaurant tot de toeslag. Vóór de afslag stelde Matthias Roos, timmerman te Nijmegen, nog tien hogen ofwel ƒ 30. Daarna werd het perceel met een hoger bedrag aangehangen, en werd er gemijnd door Johannes Teunissen, meester metselaar te Nijmegen, met de som van ƒ 20, waarmee het totaalbedrag uitkwam op ƒ 755.

Johannes Teunissen verklaarde te hebben gehandeld en afgemijnd voor Jacobus Prudon, schoenmaker, die vervolgens verklaarde de handeling van Teunissen goed te keuren en het huis en erf op de hem bekende voorwaarden in koop aan te nemen. Jacobus zou het perceel dadelijk na de toeslag kunnen aanvaarden, met de mondelinge huur ad tachtig cent per week van de bovenwoning, verhuurd aan ene Jansen. Die huur zou hij voor eigen rekening naar plaatselijk gebruik moeten opkondigen als hij die niet wenste te continueren met de toenmalige huurder.[4]

Op 1 augustus 1868 leende Jacobus ƒ 600 van de meester kleermaker Wilhelmus Gerhardus Mali, tegen 5% rente. Als onderpand verbond hij zijn huis en erf in de Vleeschhouwerstraat.[5]

In het Register der Patenten werd op 22 september 1881 genoteerd dat Jacobus voor driekwart jaar patentbelasting moest betalen, zijnde ƒ 0,67. Hij werd vermeld als winkelier in schoenen.[6]

Op 5 november 1881 vervoegde Jacobus zich bij notaris Courbois. Hij gaf hem te kennen dat hij aan de voerman Petrus Janssen, ook wonende te Nijmegen, zijn huis en erf in de Vleeschhouwerstraat had verkocht voor een koopprijs van zeker duizend vier honderd gulden. En dat verder was overeengekomen dat de betaling van die koopprijs plaats zou vinden op de eerste november en dat tegelijkertijd de koopakte voor de notaris zou worden gepasseerd. Maar de koper was in gebreke gebleven aan zijn verplichting te voldoen, waarna Jacobus genoemde Petrus Janssen bij deurwaardersexploot van de vierde november had gesommeerd om op heden voormiddag om tien uur te verschijnen in het notariskantoor voor het passeren van de koopakte en de betaling van de koopprijs. De notaris en Johannes hadden tot half elf gewacht, maar de gesommeerde voerman was niet verschenen. Daarop maakte de notaris daarvan een akte op.[7]

51 CONCURRENT 51
Lange Hezelstraat.
Ontvangen eene ruime keuze
Heeren-, Dames- en Kinderschoenwerk.
Heeren-Bottines van ƒ 4.— tot ƒ 7.—, waaronder uitmuntende qualiteit uit de hand gemaakt van ƒ 5.50 tot ƒ 6.—; bij verkiezing worden deze op maat geleverd.
Molière Schoenen van af ƒ 3.—.
Dameslaarsjes van af ƒ 2.75 tot ƒ 6.—; van af ƒ 4.— worden op maat gemaakt.
Kinderlaarsjes tegen billijke prijzen.
Reparaties worden spoedig en soliede in orde gebracht.
Aangemeten werk wordt binnen 8 dagen afgeleverd.
J. J. PRUDON.

Op 29 november 1881 verkocht Jacobus Johannes het pand in de Vleeschhouwerstraat dan toch. De koper was de schoenmaker Willem Janssen. Hij betaalde ƒ 1.800 voor het huis.[8] Jacobus en Johanna zijn daarna verhuisd naar de Lange Hezelstraat, samen met hun dochters Isabella en Petronella.

Op 27 november 1883 werd Jacobus Johannes vermeld als schoenmaker met 2 knechts. Voor een half jaar patentbelasting moest hij ƒ 0,50 betalen.

Een jaar later was hij ook weer voor een half jaar ƒ 1,25 verschuldigd. In het Register der Patenten staat de cryptische omschrijving: schoenmaker met beneden de zes knechts primitief aangegeven beneden drie knechts. Als adres van Jacobus Johannes werd Hezelstraat 51 genoteerd.[9]

Een week na het overlijden van Jacobus' zuster Theodora in 1894, kwamen in het lokaal van het Kantongerecht te Nijmegen, de naaste meerderjarige bloedverwanten of aangehuwden van de minderjarige kinderen van wijlen Arnoldus Hendrikus Theodorus Wouters en Theodora Prudon bijeen om met de kantonrechter te overleggen wie het meest geschikt zou zijn om aangesteld te worden als voogd en toeziende voogd. Daarbij waren Jacobus en zijn halfbroer Hendrik Prudon, allebei ooms van de minderjarige kinderen van moederskant, aanwezig. Eenstemmig werd besloten dat de benoeming van twee broers van Arnoldus, Petrus Hendrikus Laurentius Wouters, winkelier, en Jacobus Gerardus Wouters, koopman, beide te Nijmegen, als voogd en toeziende voogd het meest met de belangen van de minderjarigen zou samengaan.[10] Jacobus Johannes overleed aan de gevolgen van een leverziekte.

Uit dit huwelijk:

1. Maria Antonia, geboren Nijmegen 7 augustus 1858, gedoopt Nijmegen in de Broerskerk 7 aug 1858 (getuigen: Antonius Hofman en Maria van den Broek, grootmoeder van moederskant), overleden Nijmegen 24 april 1861.
2. Laurentius Theodorus, geboren Nijmegen 7 augustus 1858, gedoopt Nijmegen in de Broerskerk 7 augustus 1858 (getuigen: Laurentius Prudon en Theodora Meeuwsen, de grootouders van vaderskant), overleden Nijmegen 17 augustus 1859.
3. Theodora, geboren Nijmegen 15 december 1860, gedoopt Nijmegen in de Broerskerk op 15 december 1860 (getuigen:

Laurentius Prudon en Theodora Meeuwissen), modiste, zonder beroep (1932), overleden Breda 16 juni 1932, trouwt Nijmegen 23 januari 1884 Theodorus Hendriks, zoon van Jan Hendriks en Elisabeth Aalbers, geboren Hees 12 maart 1860, kantoorbediende, klerk, boekhouder, overleden Breda in het Pius-Gesticht op 15 januari 1940. Uit dit huwelijk nageslacht Hendriks.

4. Johannes, geboren Nijmegen 16 februari 1863, overleden Nijmegen 9 juli 1863.
5. Isabella, geboren Nijmegen 26 mei 1864, zonder beroep, overleden Nijmegen in de Houtstraat op 9 maart 1904, trouwt Nijmegen 28 januari 1891 Johannes Frederikus Jansen, zoon van Johannes Jansen en Hendrikje van Rijn, geboren Brummen 19 juni 1864, milicien korporaal bij het 3de Regiment Vesting Artillerie, banketbakkersknecht, banketbakker, broodbakker (1924), overleden Nijmegen in de Hezelstraat 44 op 11 november 1926. Uit dit huwelijk nageslacht Jansen. (Johannes Frederikus trouwt (2) Amsterdam 18 juni 1924 Geertruida Antonia de Bock, dochter van Marinus Antonius de Bock en Theodora Peters.)
6. Maria, geboren Nijmegen 12 juni 1866, dienstbode, overleden Dreumel 17 januari 1946, begraven Nijmegen op de RK begraafplaats Daalscheweg op 21 januari 1946, trouwt Nijmegen 20 mei 1897 Christianus Wilhelmus Borgers, zoon van Bernardus Borgers en Johanna Theodora Merckx, geboren Nijmegen 25 mei 1865, kleermaker, overleden Nijmegen in de Van Dulckenstraat 39 op 2 februari 1926. Uit dit huwelijk nageslacht Borgers.
7. Petronella (Nel), geboren Nijmegen 30 april 1870 (getuige: o.a. Ludovicus Delvaux, 49 jaar, kuiper), overleden Rock Springs Wyoming 11 augustus 1946, begraven Los Angeles 16 augustus 1946, trouwt Nijmegen 5 oktober 1892 (getuigen: Johannes Frederikus Jansen, 28 jaar, banketbakker, broer van de bruidegom, Marinus Hendrikus Jansen, 24 jaar, koopman, broer van de bruidegom, en Theodorus Hendriks, 32 jaar, boekhouder, zwager van de bruid) Johannes Christianus (Jo) Jansen, zoon van Johannes Jansen en Hendrikje van Rijn, geboren Brummen 22 februari 1870, schoenmaker, overleden Hollywood 21 november 1954. Uit dit huwelijk nageslacht Jansen.

Mario Prudon

Bij de portretten

De foto van Jacobus is gemaakt door Wilhelm Adam Moonen, fotograaf te Arnhem, geboren aldaar 17 februari 1868, overleden aldaar 1 september 1910. De foto van Johanna is vervaardigd door Mathias Robert Ziegler, fotograaf te Nijmegen in 1883-1884. Hij werd geboren in Keulen op 29 december 1863 en overleed in Den Haag op 12 september 1931.

Bid voor de Ziel van Zaliger

JOHANNA JOSEPHA KUIPERS,

echtgenoote van

JOHANNES JACOBUS PRUDON,

LID VAN DE CONGREGATIE DER H. FAMILIE,

geboren te Maastricht 31 December 1829 en voorzien van de Laatste H. H. Sacramenten overleden te Nijmegen 5 Mei 1910.

Een eerekroon zijn de hooge jaren, die op de wegen der gerechtigheid gevonden worden.
Prov. XVI. 31.

Zij lette op alles wat er omging in haar huis en at haar brood niet in ledigheid. Hare zonen staan op en roemen haar, haar man staat op en prijst haar.
XXXI, 20. 28.

Velen hebben schatten vergaderd, maar gij overtreft ze allen. XXXI, 29.

Zij was een teedere moeder, en de liefde, die zij hare kinderen toedroeg, sloot de liefde jegens God niet uit. S. Greg. Nanz.

Wel voorbereid en met volkomen vertrouwen op God is zij van hier gescheiden. S. Joës Chryst.

Dierbare echtgenoot en kinderen, hier op aarde zullen wij elkander niet wederzien, maar in den hemel van aanschijn tot aanschijn. S. Franc. Sal.

Denkt aan de zorgen, die ik voor u gehad heb, en legt u den plicht op voor de rust mijner ziel te bidden. S. Joës Chryst.

Zoet Hart van Maria, wees mijn heil. [300 d. afl.]

A. WOLTERS, Koster der St. Dominicuskerk.

De tekst op dit bidprentje van Johanna is niet correct. Haar naam is niet correct geschreven en ook het genoemde geboortejaar is onjuist.

Noten

1. Begraafboek Daalseweg 1909-1911.
2. Gemeente Archief Nijmegen, O.S.A.N. 1814-1946, Serie Delen, inv.nr. 9218, Inschrijvingsregister en Alfabetische Lijst van 1854.
3. Gemeente Archief Nijmegen, O.S.A.N. 1814-1946, Serie Delen, inv.nr. 9298, Inschrijvingsregister voor de Dienstdoende Schutterij in de gemeente Nijmegen, dienstjaar 1860.
4. Gemeente Archief Nijmegen, Notaris C.H. Robbers (1856-1871), bladnummer 111349, aktenummer 49 van 2 maart 1868 en aktenummer 68 van 16 maart 1868.
5. Gemeente Archief Nijmegen, Notaris C.H. Robbers (1856-1871), bladnummer 111464, aktenummer 204 van 1 augustus 1868.
6. Gemeente Archief Nijmegen, O.S.A.N. 1814-1946, Rubriek Belastingen, 3.22 Patenten, inv.nr. 013 D.
7. Gemeente Archief Nijmegen, Notaris R.A.H. Courbois (1860-1884), bladnummer 67849, aktenummer 207 van 5 november 1881.
8. Gemeente Archief Nijmegen, Notaris R.A.H. Courbois (1860-1884), bladnummer 67870, aktenummer 218 van 29 november 1881.
9. Gemeente Archief Nijmegen, O.S.A.N. 1814-1946, Rubriek Belastingen, 3.22 Patenten, inv.nr. 013 D en E.
10. Gelders Archief, Kantongerecht in Nijmegen 1838-1939, inv.nr. 982, Minuten van akten en beschikkingen, met bijlagen, 1894, aktenummer 531 van 10 oktober 1894.

Tijdschriften

Van in deze rubriek vermelde artikelen, alsook van vroeger verschenen nummers, kunnen fotokopieën worden aangevraagd bij de Dienst Bestellingen, p/a Postbus 26, 1380AA Weesp, of per e-mail via info@ngv.nl (onder vermelding van de volledige referentie). De aanmaak van fotokopieën kan aan beperkingen onderhevig zijn. Tijdschriften worden niet uitgeleend.
De hier gepresenteerde rubriek tijdschriften is verzorgd door het VC team Tijdschriften, bestaande uit: Jos Kaldenbach (Duitsland, Oostenrijk, Zwitserland, Groot-Brittannië, Noord-Amerika, Zuid-Afrika, Australië, Nieuw-Zeeland,) Bert Kamp (België, Luxemburg, Frankrijk, Italië), Han Hilders (werkvoorbereiding) en Rob Dix (Nederland, Scandinavië en coördinator).

Enkele gebruikte afkortingen:

aanv. = aanvulling(en)
afk. = afkomstig
afl. = aflevering
corr. = correctie(s)
exm. = ex matre
gen. = generatie(s)
jg. = jaargang
kwst. = kwartierstaat
kwn. = kwartieren
verv. = vervolg.

Duitsland

Blätter der Maus [Gesellschaft für Familienkunde Bremen]. Dankzij de hervatting van onze ruilabonnementen zijn de jaargangen 2002-2016 nu compleet aangevuld. Het leeuwendeel van de inhoud wordt gevormd door de 'Gräber im Bremer' [graven] van de St. Petri Domkerk, sinds 1995 verschenen, met beschrijvingen der families en wapens, soms met afbeelding, kwartierstaat, van begravenen uit de 13e-18e eeuw. De voornaamste families: uit 2002 nr. 26: Drevenstedt, v. Görne, von Hagen x von Hövel, Haselbach, Langerman, **Oelreich x** Foß, Wolpmann; **Idem** 2002-27: Berghoff, Blocks, Burmeister x Ulrichs, Diec(k)mann x Rajer /Ripers, Francke, Fre(h)se, x Sehdens, von Hasbergen, de/ von Mandelsloh x von Bredeloh, von Mansbergen, P. Meyer, x Boschen/Bartels, Renner x Brown, Von Weltzin/Patje/Hüge, Sarnighausen x von Oetken, von der Schulenburg, von Weißenfels x von Ehrenburg; **Idem** 2003-28: Boye, von Droste, Erskein/ Ersken, Hinck(e), Knuttel X Hille, Lochner x Varenius, **von Ompteda** uit Fivelgo (met genealogie) x von Bonar uit Schotland, Runge x Gösling/Schröder, Schlichthorst, x Pratje, Vieth x Wortmann, Leseberg Zierenberg x Lappenberg; **Idem** 2004-29: Bielefeld, Buchholtz, Clüver, von Engelbrechten, x Mevius, Gläsener, Lagau, Lambertz, Ludemann, x Müller, Mente x Jungen, Mölling, Rentzel, Retberg, Rieke x Mojer, von Stade x Keller/von Redern, De aartsbisschoppen: o.a von Wunstorf † 1273, Slamestorp, Rode, von Varendorp, von Galen; **Idem** 2005-30: Christiani, x Reimers/Bauers, Crusen x Riecke/König, Friese, Göeding, von Holtzviler x van Amstelva, Laurenti, Menke, Olbers x Vogt, Schweers x Kenkel, Garlinghoff, Schuhmann, Voguel; **Idem** 2006-31: Adami x Falcke, Ahnfeld x Lühmann, von Bielcke, Köncke, Meyer x Gertmann, Müller, **Osterwaldt** x Schultze, Paul x Rillen, Schön(e), Stromer x Tuitemeier, Zimmermann; **Idem** 2007-32: Barlau x von Aspern, Besser, Biegen, x Hachtmanns, Holm, Klee x Stucken, von der Kuhla, x Bremer/von Buttlaer- Elberberg, Martens, Prytz, Mandelsloh, Schellhas, Hackmann, x Reimers/Zellen, Vagt; **Idem** 2008-33: veel vicarissen: Segebade, Stedeberg, Borchardi, Wittmers, Fürsen, Holsten, von der Osten x Reichau, Rentorff, Siltmann x Pepers, von Waldow, Wördemann x Hase; **Idem** 2010-34: Rode, Kruse, Hake, von der Hoya, Leinweber, **Rotermund**, von Schulzen x von Line, Sinnig.

Idem, 2012 nr. 35: **Registerband 1995-2012**, generale index op namen en plaatsen.

Idem, 2012 nr. 36: *K. Reinecke*: St. Ansgarii Kirche Bremen. Das Doppelepitaph **von Steding/von Vasmer** [Puttemann, Clüver; proces in 1560 tegen **von Büren**, Kreye, von Borken.

Idem, 2013 nr. 37: *H. Scholz*: Haus der Ewigkeit. Der jüdische Friedhof in Schwanewede [met talloze foto's; Straus, Isaak, Löwenherz, Goldberg, Hartoch, Meyer, **Hahn**, Gottschalk, Wollf, **Kayser**, Rosenberg, Herz x Schwabe, Goldschmidt, Weiler, Frankenberg, **Ries**, Goldmann, Breslauer, Vielrichter, Levy, Tannenbaum, **Leeser**, Loewenthal, Greitzer, Mayer x Isak, **Herz**, Neitzel, Schlachter, Gottschalck].

Idem, 2014 nr. 38: feestnummer 90 Jahre: *D. von Horn*: Alte Hochzeitsbräuche [Treck, Schürzengeld, Wegezoll] *idem:* Dem Verfall gelassen; Das Herrenhaus Gut Lebensborn-Heim Friesland [Lahusen, Bachschneider, Langer; eigen BS]; *P. Christoffersen*: Einwohnermeldekartei und Stolpersteine [BR; Van der Veen uit Nieuwolda x Hermann, Silberberg, Alexander, Plessner, Schachtel, Kelmann]; *E. Schütze*: Garnisonsprediger am Zuchthaus zu Bremen [Rump, Schwehusen x Snellen/ Schnelle]; *P. Ulrich*: Holzhändlerfamilie **Meyer** vom Panzenberg [1848; Röntgenologe; **Barth**, Chiyo]; *C. Leyen*: Eine Scheidung 1820 [Fink x Götjen]; *E.M. Wagner-Kienzler*: Eine Traueranzeige 1907 [Schwinck x v. Dieskau, ovl. in Königsberg, gecremeerd in Gotha, ruim 1000 km ver]; *M.G. Schultz*: Von Bremen nach Mexico- City [Carstensen x Gehle; vragen Dannemann x Rothe/Navarro/Rothstein/ Pratz; Flato x Thielen, Welhausen]; *R. Hagedorn*: Die unbekannte Cousine [Cordes]; *M. Kaiser*: Eine deutsch-russische Suche [oorlogsgraf **Puscharenka**, uit Rostow am Don/Oekraïne; Drewes, Ahrimenko].

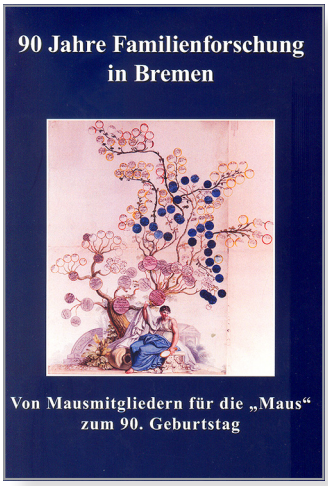

Idem, 2015 nr. 39: St. Ansgarii Kirche Bremen [Eisch, Rosentreter x Meyer (uit Bergen (N.)), Böse, Hermann, Duckwitz, Lemondt, Rulfes-Preen, Ronneberg, Welpmann, Schmitt, Woermann, Ordemann].

Idem, Sonderheft 39a+b: Straßen, Häuser und Familien der Altstadt Bremen im 16. Jahrhundert [met afbeeldingen en Ergänzungen; naamlijst Alers-Zsemel; uniek].

Nederland

Alkmadders, jg. 34, 2016 nr. 134. *F. van Rijn*: Juffrouw van Dijk 43 jaar voor de eerste klas van de St.-Ignatiusschool; *J. Biemond*: De Pastorie op de Kaag; *N. Koek*: Met een stropdas op de 1e rij; *A. Bakker*: Lansier Hendrik **van Klink** 1808-1831 [vader vraagt gratificatie aan wegens sneuvelen zoon in Tiendaagse Veldtocht; achtergronden]; *S. van der Geest*: '50 jaar Gebroeders van der Poel' in Oud Ade [3 gen.; bedrijfsgeschiedenis].

Amstel Mare, jg. 26, 2015 nr. 99. *W. Groeneweg*: Een bloederig verhaal bij het Nesser tolhek [in 1767 werd Jan Crelis alias Jan de Bolle doodgestoken].

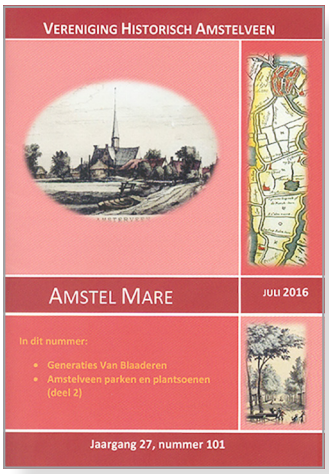

Idem, jg. 27, 2016 nr. 100. *M. de Bruijn*: De komst van een spoorlijn in Amstelveen 01-05-1915; *W. Groeneweg*: Brand in de Hand [1916; **Hermanns**].

Idem, 2016 nr. 101. *P. van Schaik*: Generaties **Van Blaaderen**. Twee broers en een artiest [Hendrik (1840-1918), Cornelis (1844-1916) en Gerrit Willem (1873-1935)]; *H. Koningen*: Amstelveen en haar parken en plantsoenen. Van boerendorp tot stad in het groen.

Amstelodamum, jg. 103, 2016-2. *G. Eijkelboom, G. Vermeer*: Effectenhandel in de Warmoesstraat; *A. von Graevenitz*: Zilvergeworden vlees en plooien [kwabornament in het werk 17e-eeuwse zilversmeden Adam **van Vianen** en Janus **Luitma**]; *R. Schillemans*: Gerard de **Lairesse** (1640-1711) en de gereformeerde kerk in Amsterdam.

Idem, 2016-3. *D. Mulder*: Een zaak van lange adem: controversiële bouwplannen op de Weteringschans; *D. Oorthuys*: De bouwbeelden van het Rode Blok aan de Harmoniehof; *G. Eijkelboom, G. Vermeer*: De Parkzaal in de Plantage: musiceren in de natuur.

Aold Hoksebarge, jg. 49, 2016-2. *E. IJspeerd*: Bank Jordaan in beeld (6); *F. de Lugt*: Alphons Ariëns was inspirator van Haaksbergenaar Toon Middelhuis; *E. Ooink*: De Haaksbergse roots van textielfabrikant Gerrit Jan van Heek. Het erve Lankheet als voorvaderlijk erf van een textielfabrikantenfamilie (2); *H. Slotman*: De Blankenburg nrs. 141 en 142 op de Kaart van 1830, nu 10, 10A en 8 (8).

Archievenblad, jg. 120, 2016-5. *T. Thomassen*: Na 125 jaar ten dode opgeschreven? Richard en Daniel Susskind en het einde van de professies; *R. Spork*: Capitulatiedocument Rotterdam na 75 jaar teruggevonden en verkocht; Digitale duurzaamheid ook bij provincies op de kaart; *L. Lucassen*: Een voorwerp een archiefstuk?; *N. van Zeeland*: Van de kaart.

Idem, 2016-6. *L. de Brouwer, C. van der Ven*: Digitale dienstverlening geknipt voor samenwerking: BHIC en RAT samen aan de chat; *G. Beentjes*: Ontzuren ... of niet?; *C. Jeurgens*: Waardering en selectie in de praktijk. Eerste ervaringen met de hotspotmonitor; *E. Kraai*: De Algemene verordening gegevensbescherming [implementatie EU-richtlijn]; *R. Bisscheroux*: Beheer van digitaal archief: van zorgdrager naar archiefinstelling. Goede, geordende en toegankelijke staat in de praktijk (3).

Idem, 2016-7. *E. van der Doe*: 'Per 't schip de Dijamant, over de West-Indien'. Gekaapt archief slavenforten teruggevonden in The National Archives; *B. Ypma*: De onderwijsuitdaging van het lectoraat Cultureel Erfgoed 'We hebben als samenleving een geheugen nodig'; *T. Free*: Netwerk Oorlogsbronnen nieuwe stijl van start [WO2-collecties op het web 3.0]; *F. Smeets*: 'De taken en de positie van de archivaris zullen ingrijpend veranderen' [interview met Herman Ronner].

De Aschpotter, jg. 20, 2016 nr. 38. *A. van der Geest*: Teylingen van het begin tot aan de brand van 1676; *N. Roelandse*: Johannes Cornelis Roelandse (1888-1978) [kunstschilder]; *A. Scholten, F. van der Wiel*: Sassenheim Toen en Nu (19) De Rijksstraatweg; *P. Langeveld*: Het raadsel van de Vergulde Valck [herberg; **van Poelgeest**, van der Wiel, Nederveld]; *M. Tibboel*: Sassenheimers over vroeger tijden [Schrama, **Charbon**].

De Bewaarsman [Hoogland], jg. 22, 2016-2. Belevenissen van een Gennepse evacué (1944-1945) [dagboek van Hendrik Thijssen (1)]; *R. Hopster*: Wie zal dat betalen? [de verharding van de Coelhorsterweg]; *G. Traa*: De nadagen van de oorlog [verv. Herinneringen van Hannes Traa (4)]; *G. Hilhorst, G. Raven*: Sieraden aan de Coelhorsterweg [nog 5 oude boerderijen in Hoogland-West].

Blesewic, 2016 nr.74. *N. Heitman*: De Negotiatie Land Is Zekere Bezitting (3); LIZB nr. 8 en kavels 75 en 76; LIZB nr. 7 en kavel 77; LIZB nr. 5 en kavels 80 en 81; LIZB nr. 1 en kavels 86 t/m 90; De 4e Negotiatie veiling van 2 juni 1920; Genealogie en onderlinge samenhang der boerenfamilies [**van Kralingen**, Chardon, Biemond, Treurniet, Stehouwer, **Koole**, van der Spek].

Bussums Historisch Tijdschrift, jg. 32, 2016-1. *A. Medema*: Het oudste stuk uit de archieven van het stadsbestuur van Naar-

den [1355]; *A. Blüm*: De tol in Muiden belaagd op 9 september 1928; *A. Medema*: in het teken van de vis [begraafplaats]; *A. Blüm*: Moord in Muiden. Kogels door de raadzaal [1933]; *A. Medema*: De Matthäuspassion in Naarden, de geboorte van een traditie [Schoonderbeek]; *A. Blüm*: Kruitfabriek De Krijgsman, een explosief bedrijf.

Caert Thresoor, jg. 35, 2016-2. *H. Spikmans*: Zeldzame kaart van de Bourgondische Nederlanden uit ca. 1558 ontdekt; *W. Renkema*: De oudste kaarten van Punda (Willemstad) op Curaçao; *J. Debets*: F.W. Michels en zijn kaart Rotterdam 1958 Europoort; *G. Moorman*: Blaeus Theatrum civitatum et admirandorum Italiae. Methode van verzamelen van materiaal voor de stedenatlassen van Italië; *A. Hendriksen*: Kaartencollecties in Nederland: Archief Delft.

Dwars Op [Voorhout], jg. 18, 2016 nr. 57. *J. Warmenhoven*: Eerbetoon Herenstraat [beschrijving oude panden, met eigenaren en bewoners]; *M. van Buul*: Muziek ... voor jong en oud: Gamut 1979-1987; *K. den Elzen*: Een vroeg wapen van Voorhout [alliantiewapen van Maria **Duijst van Voorhout** (1662-1754)]; *M. van Buul, T. Oostdam*: Hein en Betje **Oostdam**-Ruigrok van der Werve [boerderij Oostdam]; Familie **Heerings**, 200 jaar thuis in Voorhout [met kwst. Heerings-van Velzen; Parlevliet, **Waasdorp**, Mooijekind, Bellekom]; *M. van Buul*: Van Gidsen tot het Katholiek Meisjesgilde.

Eigen Perk [Hilversum], jg. 36, 2016-2. *W. Dral*, Bram als eindredacteur van Eigen Perk Bourgondische vergaderingen [n.a.v. overlijden eindredacteur Bram **van der Schuyt**]; *I. de Ronde*: De totstandkoming van 'De 's-Gravelandseweg en zijn bewoners'; *H. Hoogenboom*: 'Onvaderlandschlievenden' bij de NSF [= Ned. Seintoestellen Fabriek].

Idem, 2016-3. *J. de Ley*: Ikat-weefsels en gebatikt celluloid [kunstnijverheidsatelier **Bogtman** in Hilversum (1917-1935); *H. Hoogeboom*: Het Duitse geheim van de ENCF [**Honig**].

Het Feyne Kwartier, jg. 21, 2016-2. *J. Bosloper*: Genealogie **Bosloper** (2) [gen. VIII-XI]; Parenteel van Abraham **Kalle** [3 gen.; van Dijk, Nieuwlander]; Het vergaan van de Ocean Home [1856]; *M. Hansen-Koese*: Uit de archieven (2) Rouwbrief van Johannis Zaaijer.

Geestgronden, jg. 23, 2016-2/3. *A. Baltus*: Van schuilkerk tot postkantoor; *idem*: Daadkracht aan de duinrand [oprichting woningbouwvereniging]; *M. Mulder*: Blauwselmolens in Egmond; *R. Leijen, C. Prins*: The battle of Egmond-aan-Zee [1799; Engelsen en Russen].

GEM, jg. 24, 2016-2. *D. Kranen*: Kleine geschiedenis van het sparen in Nederland; *M. Reinders*: Spionage tijdens de 1e Wereldoorlog [von Woringen, **Fabius**, Dierks]; *J.W. Koten*: Aardbeving in software land: Family Tree Maker overgenomen door MacKiev [auteur gaat in op verschillende gevolgen van de overname, overstap/upgrade naar RootsMagic, wat gebeurt er met DNA bestanden, wordt Ancestry.com mogelijk verder opgesplitst etc.]; *M. Roefs*: Stamboomonderzoek en lichaamslengte [grote schommelingen tussen Romeinse tijd en heden, socio-economische omstandigheden]; Wapenregister [14 nieuwe wapens]; *H.M. Lups*: Beroepen van vroeger [Vijlenkapper].

Idem, 2016-3. *J.-W Koten*: Kermis niet alleen volksvermaak; *P. Fasol*: Vier ideeën voor storytellling in je stamboom [nuttige tips voor het schrijven van een familieverhaal]; *E. Klijn*: Automatisch herkennen van handschriften weer dichterbij: een verslag; *H.M. Lups*: Beroepen van vroeger [vijzelaar-vingerhoedmaker]; *M. Roefs*: 'Met hant halm ende mondt' [rechtsterm voor type grondoverdracht]; *D. Kranen*: 'Ordonnanties op de dienstboden'; Wapenregister [17 nieuwe wapens]; *C.N. van der Ziel*: De beeldenstorm 450 jaar geleden.

Gen., jg. 22, 2016-2. *L. de Bruijn*: Verzeild geraakt op de Faeröer [schipbreuk in 1742]; *H. van der Velde*: Stamboom op tablet en smartphone [nieuwe ontwikkelingen in computergenealogie]; *V. Laurentius*: Drie keer Donker. Pioniers in kunst en literatuur; *V. Weterings, H. Jansen*: Famillement Utrecht 2016; *L. Schoemaker*: Utrechters onder elkaar. De aannemer Johannes de Leur, geschilderd door Christiaan Kramm; *C. Pelser*: Waar woonde de vrou van Renswou? Huizenonderzoek aan het Janskerkhof in Utrecht; *L. Brouwer*: Hoe de Kromme Rijn door *Utrechs* aderen stroomt [Utrechtse familienamen]; *C. Gietman*: De parentelenbouwers [interview met Marten Jan Bok, Marcel Kemp en Denis Verhoef]; *J. Pennings*: Met Vele Handen: de bevolkingsregisters van de stad Utrecht geïndexeerd; *R. van Drie*: Pijler 4 Bouw een solide bewijsvoering op; *L. Rugebregt*: Terug naar Banda [5 gen. perkeniersfamilie De Vries]; *E. Hennekam*: Duitse bronnen op internet; *D. Groffen*: Archief Eemland klaar voor de toekomst.

Idem, 2016-3. *R. Straatman*: In memoriam Lau Trompenaars [grote collectie bidprentjes is naar CBG gegaan]; *S. Reinders*: Het verleden gaat ook over ons [Nelleke Noordervliet over haar omgang met geschiedenis]; *V. Weterings*: Het CBG heeft een nieuwe huisstijl; *H. Van der Velde*: Een nieuwe website voor het CBG; *E. Bleeker*: Nazaten van een armoedige tweeling [**van Sliedregt**]; *R. van Weeren, A. Boele*: Het West-Europese huwelijkspatroon. Beter laat en soms wel nooit?; *L. Wessels*: Verbroken trouwbeloften in 18e-eeuws Gelderland; *C. Scholten*: Openingsscene van een huwelijk [Louise Henriëtte van Oranje en de Grote Keurvorst]; *D. de Clerq*: Doperse rijkdom in de Gouden Eeuw [de huwelijksring van Michiel Block en Aeltje Anslo]; *H. Snel*: De Amsterdamse huwelijkskra-

keelregisters [uitleg bron]; *M. Doormont*: Huwelijken tussen zwart en wit in de vroege 19e eeuw; *K-J. de Jager, F. van Lieburg*: Wie waren de 'kleine luyden'? Het volkspetitionnement van 1878; *G. van Breugel*: Een eeuwig bloeiende roos [heraldiek; van Limburg Stirum]; *R. van Drie*: De zeven pijlers van genealogisch onderzoek, Pijler 5: Respecteer privacy en de persoonlijke levenssfeer; *M. van Bourgondiën*: Verklaringen op mannenwaarheid [mondelinge overlevering en genealogische bewijsvoering; wapen Van Lichtenberg; **Duiker**]; *E. Hennekam*: Internet Archive: een ontdekkingsreis door bronnen; *P. van Rooden*: Koekkramers in de familie [speuren naar oorsprong familieberoep]; *D. Groffen*: Nieuw Land Erfgoedcentrum: een jonge collectie in Flevoland.

Gens Germana, jg. 41, 2015-4. Von Ranzow en de VOC (2); *K. Takkenberg*: Die Niederlassung von Flamen und Wallonen in Hamburg (1567-1605).

Idem, jg. 42, 2016-1. *M.J. Sluijter*: Kwartierstaat van Christoffel Frederiks **Sluijter** [Schlitter, Helbig, **Tomler**/Tümmler, Spindler, Hötzel, **Kisten**]; *T. van Reeken*: Mijn genealogische zoektocht naar de doop van de achttiende-eeuwse Hendrik Jansen **van Reken** [Walter, Brökers]; *J. Kaldenbach*: Ein Mannheimer Soldat und Musquettier in Holland [Hubrecht Willemsen **Heudrigh** die in 1633 werd gepasporteerd (met paspoort uit militaire dienst ontslagen)].

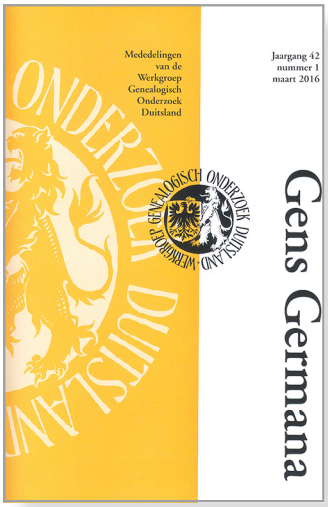

Idem, 2016-2. *A.P. Inteveld*: De militaire erebegraafplaats Peutjoet in Atjeh – militairen afkomstig uit Duitsland [overzicht; alf. lijst van 101 militairen en 4 burgers]; *J. Kaldenbach*: Oud Schrift: Zeeuwse bedelares in Bentheim, Lingen en Nederland.

's-Gravendeel door de eeuwen heen, jg. 22, 2016-2. De familie **Benders**, 115 jaar in 's-Gravendeel; *H. Groenewoud*: Opa Groenewoud [**Hooghart**, Koster]; *W. van Velsen*: Delpher, een bron van informatie; *A. Mol*: Dopen bij de buren [dominee tegen socialisme]; Klaas Veerman vertelt over de bevrijding en de periode daarna; *W. van Velsen, J. Visser*: Dat arme gezin **Bomgaars** [5 gen., 1799-1954; van der Linden, de Man, Tuk]; *A. den Boer*: Boerderij in de trekdam; *D.W. Gravendeel*: Vroege vogels de eerste dertig jaar (3) [**van der Wulp**, Vries, Neve, Remmels]; *P.W. De Zeeuw*: Volksgeneeskunst in de 20e eeuw (2).

Idem, 2016-3. *D.W. Gravendeel*: Vroege vogels – De eerste 30 jaar (4) [gerechtsbode, buurmeesters; **van der Wulp**, van IJsselmonde, Clootwijck]; De familie **Benders** 115 jaar in 's-Gravendeel [verv.; bakkers, 5 gen., 1871-2010]; *H. Groenewoud*: Kees Groenewoud; *A. Karbaat*: De oefening der 's-Gravendeelse schutterij 1785; *A. den Boer*: Polderleed; *B. Tak*: Razzia in de Biesbosch; *A. Draak-Liefaard*: Tweede Wereldoorlog geeft ook goede herinneringen; *J. Visser*: Werkgroep Genealogie [gen. Pieter Stooker, 2 gen. 1885-1953, Willem **Schilperoort**, 6 gen., ca. 1485-1751].

Gruoninga, jg. 56, 2011. *H. Stuut*: De halve leeuwen (3) [onderzoek naar een 16e eeuws portret; Emsinge, Bouman, Placius, Dijken, tho Osingeweer (14e eeuw)]; *P.J.C. Elema*: Stamreeks **Meijer** (Groningen) [7 gen., 1732-2006]; *A. van der Laan*: De vijf echtgenoten van Daije **Dieters** [tussen voor 1784 en 1713, echtgenoten onder patronym, overzicht vele kinderen en stiefkinderen per huwelijk]; *P.J.C. Elema*: **Nederhoed** (Groningen) [7 gen., 1615-1836; **Dreghs**, Hazelhof, Ploeghmans, van der Werf]; *R. Paping, G. Schansker*: Verval van een eigenerfd Zuurdijks geslacht (**Scheltens**) [Koninck, Vrese, Hovinge, **Brungersma**]; *T.H. Alma*: Landeigenaren langs de weg bij Hinkemahorn (ca. 1577) [naamlijst met aantal roeden]; *P.C.J. Elema*: **De Roos** (Groningen) [5 gen., 1666-1841]; *R.H. Alma*: Een tweede schatregister van Midwolda (1578/ca. 1630?ca. 1675 [naamlijst per perceel en periode]; *O.J. Nienhuis*: Lijsten van inwoners en landgebruikers van Eenum, 't Zandt en Zeerijp (1696-1734); *R.H. Alma*: De grenzen van het Eester- en Zandtsterrecht [met naamlijsten per perceel 1718 en 1734]; *J.P.A. Wortelboer*: **Nieting**/Nieten [6 gen., 1745-1998; Stolte, Timmer, Smit, **Potting**]; *P.J.C. Elema*: **Bierling** (Uithuizermeeden) [5 gen., 1721-1892; Dobbema, Bolt]. Met index.

Heemkunde Hattem, 2016 nr. 147. *E. de Jonge*: Hattem in de 17e eeuw. Indrukken uit bijzondere archiefstukken (5) [militairen in de stad tussen 1572-1648]; *T. Eghuizen*: Herinneringen van de familie **Van den Belt** aan hun Hattemer jaren (4); *D. Jonker, R. Seegers*: Het vertrek van de boeren uit de binnenstad van Hattem naar de Hoenwaard [na WOII]; *E. Andeweg*: Het Rode Kruis Afdeling Hattem-Wapenveld.

De Historie [Ankeveen e.o.], jg. 32, 2016-1. *W. Kozijn*: Levenslijn, in gesprek met Co de Kloet; *J. Immerzeel*: Een wandeling door Kortenhoef anno 1830 [verv.; van Nassau la Lecq, **Bijl de Vroe**, Spaan, Mooij, van de Broeck].

Idem, 2016-2. *J. Hendriks*: De Drie Dorpen Cannenburgerweg Ankeveen; *idem*: Het Lombok; *G. van Rijn-Luijer*: Van huizen gesproken. Stichtse End (61 en 63), voorheen de Dorpsweg.

Idem, 2016-3. *J. Hendriks*: Het geheim van de smid [van Putten, **Sollman**]; *J. Veenman*: Caerte van de Hollandse Polder tot Anckeveen; *G. van Rijn*: Van Huizen gesproken [Noordereinde 143 te 's-Graveland].

Historische Kring Eemnes, jg. 38, 2016-2. *J. Delfgou*: Interview met Coraline **Bäcker** [beeldend kunstenares]; *H. van Hees*: Oost-Nederlandse families in Eemnes (1) [Alfrink, Hassink, **Brundel**, Beking, Boog]; *idem*: Eemnesser Merklappen; *M.J. van der Molen*: Jhr. Louis Rutgers van Rozenburg Burgervader

van Eemnes 1907-1936; *H. Boerma*: Burgemeester Rutgers van Rozenburg Held van de Zuiderzeevloed 1916 in Eemnes.

Historische Kring Laren, jg. 35, 2016 nr. 137. *H. Schaapherder, G. Meulenkamp*: Bijtijds aangetekend [**Elders**, van Leeuwen]; J. Groeneveld: De Brink: 250 jaar tussen vernieuwing en behoud (2): Invloedrijke vrouwen aan de Brink [Grootveld, Holzem, **van der Schaal**]; *H. de Valk*: Tropical Sound Group 1980-2005; *P.C.L. Van der Ploeg*: Nico van Harpen en De Larenseche Kunsthandel (1905-1921); *B.G.L. de Boer*: De wijnhandel van Huijstee 'In den bloeiende Wijngaerdt'; *J. Groeneveld*: Hoe verhalen en mythes de Larense geschiedschrijving bepalen [Versteeg, Hamdorff]; *M. van der Schaal*: Kunstschilderes Jacoba Johanna Ritsema 1876-1961; *A. Kos*: Erfgooiers en hun gemene gronden.

Holland, jg. 48, 2016-2. *M. Eekhout*: Leidse en andere vaderlandse oudheden in Holland, 1566 – 1850 [van Assendelft, Schaeck, Berkhey]; *J. Pelsdonk*: Verzamelgeschiedenis met valkuilen [Teylersmuseum, penningen]; *F. de Jong, H. Sanders*: Internationale allure en de gewone Hollander. De collectie van het Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis; *C. Gaemers*: Tijdingen. Het belang van kleine verzamelingen [Beeckestijn, Merkelbach].

It Beaken, jg. 77, 2015-3/4. *J.W. Koopmans*: Maria Louise in het Nederlandse nieuws (1709-1765) [over M.L. van Hessen-Kassel, e.v. Johan Willem Friso van Nassau die in 1711 overleed, waarna zij als voogdes politieke macht uitoefende].

Jaarboek LGOG, 2015. *T. Panhuysen*: De archeologie rond het Maastrichtse Vrijthof in de historie; *J. Ligthart*: De verpanding van Valkenburg door Jan IV. Nieuw of staand beleid van Brabantse hertogen? [pandheren Frederik van Meurs, Jan van Schoonvorst]; *G.H.A. Venner*: Het officialaat, de kerkelijke rechtbank van het eerste bisdom Roermond 1569-1797 [met lijst van 20 officialen]; *J. Roosen*: Tussen winstmaximalisatie en continuïteit. De relatie van de abdij van Hocht met haar voornaamste hoevepachters in de 18e eeuw [pachttermijn in de 17e eeuw 9 jaar, in de 18e eeuw verkort tot 6 jaar; pachtboeken en -contracten; lijst van rentmeesters; **Spits**, Meers, Hardij]; *T. Bovens*: 'Een enigszins eigenaardige provincie' [Habetslezing over 200 jaar Limburgse gouverneurs]; *J.A. Mol*: Een paar kanttekeningen bij het eerste deel van de middeleeuwse geschiedenis van Limburg.

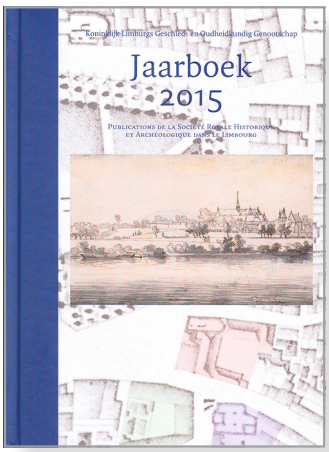

De Kleine Meijerij, jg. 67, 2016-2. *F. Goris*: Het Moergestelse kasteel van Audevoorde. Een zoektocht in oude archieven naar het 'Chateau Avec Le Fort D'Audevoorde en Gestele' (1) [**van Brecht**, van Gestel, van der Leck, **van der Poorten**]; *A. van Dorp*: Beelden uit de mobilisatiejaren 1914-1918 (10): Oisterwijk; *S. Uijens*: Het cartularium van de tafel van de Heilige Geest van Oisterwijk [boekwetenschappelijk onderzoek 16e-eeuws archiefstuk].

De Kostersteen, 2016 nr. 137. *K. Heitink*: Begraven en begraafgewoonten in Bennekom na 1900; *A. Nooij*: Van kerkhof tot dorpshof, de Bennekomse begraafplaats; *W. Hol*: 18e eeuwse begraafboeken van Bennekom; *J.R.F. Heine*: Icoon en symbool: dominee Florentius Franco **de Bruin** [1734-1800; gezin en familiegraf]; *K. Heitink*: Bouke Nicolaas Benedictus Bouthoorn (1889-1965); *W. Baljet*: De feminisering van de engel.

Kringblad [Bemmel], jg. 26, 2016-2. *R. en C. Derksen*: De Familie **Derksen** uit de Molenwei (1) [10 gen., 1640-1955]; *R. Hagens*: Geschiedenis van de Boerenleenbank; *P. Oostervink*: Het gouden huwelijk van Mr. Louis Napoleon, graaf Van Randwijck en Claire Julie Helene Philippine jonkvrouw Van Vredenburgh (2) [verv.]; *H. Stoffels*: 25 jaar Zwitserse Week in vogelvlucht; *H. Borgers*: Voetbal in Bemmel Van TAVENU tot Sportclub Bemmel 100 jaar voetbal in Bemmel; *A. Stuart*: Van Huus Uut (8) [verv.].

Krommenieër Kroniek, 2016 nr. 81. *J. van der Weide*: Een herberg bij de Buschersluis [van Zeijl, Bloem, Bos, Hos, Grimm]; *H. Pot-Luiken, A. Rijks*: Vrouwen van nu [Ned. Bond van Plattelandsvrouwen].

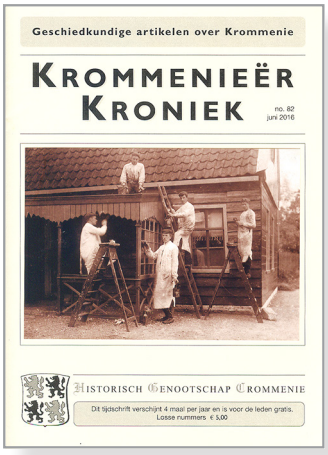

Idem, 2016 nr. 82. *H. Baartse*: Het Krommeniedijker tolhuis (1); *J. de Jong*: School B en het eerste verzet van ouders; *W. Esman*: Zangkoor Zanglust; *T. van den Berge*: Van Mad vier naar Mad veertig [oude woonbuurt]; *J. van der Weide*: Verordening [betreft de wedden van personeel in dienst der gemeente].

Idem, 2016 nr. 83. *J. van der Weide*: Een oud huisje tussen nieuwbouw Heiligeweg nr. 7, Krommenie [vermeld sinds 1630; **Gavis**, Wen, Grootewaal, van Assum]; *W. Huisman*: **Huisman**nen in olie en ICT; *H. Baartse*: Het Krommeniedijker tolhuis (2); *W. Esman*: Rock & Roll in Krommenie: The Melody Strings.

Kroniek [Amersfoort], jg. 18, 2016-2. Themanummer: Cold Cases. Oude skeletten, nieuwe ontdekkingen; *T. D'Hollosy*: Botten onder ons [skeletmateriaal begraafplaatsen]; *E. van Ginkel*: Naamloze graven van eenzaam gestorvenen; *M. D'Hollosy*: Het meisje met het oorijzer [gezichtsreconstructie]; *I. Vos*: Een

wandeling langs oude begraafplaatsen; *T. D'Hollosy*: Waar vandaan? Herkomstbepaling met isotopen.

Idem, 2016-3. *H. Zijlstra*: Louis van der Swaelmen en Amersfoort. 'Den langharigen artist'; *H. van der Hooft*: Belgen gezocht / Metselen voor vrede; *L. Breedveld*: Een winkel als een parel [renovatie Langestraat 76]; *G. Raven*: 500 jaar protestantisme en Amersfoort. Een keerpunt in de geschiedenis?; *E. Slijkerman*: Op weg naar een e-depot. Het einde van het papieren archief?; *J.C. Van Dijk*: Amersfoort stond er al vroeg gekleurd op [druktechnieken, oude ansichten].

Kroniek [Graft-De Rijp en Schermer], jg. 33, 2016-2. *E. Berkhout*: De Kogerpoler(vlot)brug; *J. Leegwater*: Spijkerboor in 1916; Dorpsfiguren: Martinus Jozef Weel (1910-1990); *E. Berkhout*: Schermerhorn in oorlogstijd; *L. den Engelse*: Leven van de wind ... Houtzaagmolen De Pauw.

Idem, 2016-3. *D. Aten*: De eilandspolder en de polderdorpen tijdens de watersnood van 1916; *C. Ney-Bouw*: De Driehuizer school, 100 jaar geleden.

Kroniek van Oudorp, 2016 nr. 11. *J. Smit*: Oudorp en Omstreken tijdens het verzet 1940-1945; *H. de Visser*: Een verdwenen maar teruggebouwde stolp; *D. Veel*: Handbalclub VBO (1950-1961) *M. van Hooff*: De school en het onderwijs in Oudorp (2); *J. Kaldenbach*: Van Oudorp via West-Friesland naar Oudorp. Een stamreeks **Klaver** in 11 generaties; *D. Veel*: Een bord met een verhaal [gastvrije ontvangst evacuatie mei 1940].

Lek en Huibert Kroniek, jg. 18, 2016-1. *Z. van der Schagt*: Het winkeltje van Nico Cats; *M. Wittebol*: De grienden (1) Van 1880-1950 belangrijke werkgelegenheid voor Lexmond; *C. Stravers*: Het kooikershuisje op Achthoven.

Idem, 2016-2. *T. Bikker*: De Bikkerhof op Kortenhoeven [historie boerderij, overzicht fam. **Bikker**, 5 gen. 1778-heden]; *P. de Pater*: Een Lakervelds verhaal [**Baelde**, van Genderen]; *C. Stravers*: Het kooikershuisje op Achthoven (2).

Idem, 2016-3. *W. van Zijderveld*: Kom Lekdijk 1 [geschiedenis pand uit 1603; **Momberg**, Stravers, den Besten, Bubberman; eigenaren en bewoners staan achterin als Bijlage 1, 2 en 3]; *M. Wittebol*: Poesiealbum of vriendenboek; *A. de Bruin*: Zomaar een foto [huwelijk van Rooijen x Zijderveld 17-11-1932; gezin].

Limburgs Tijdschrift voor Genealogie, jg. 44, 2016-2. *R. de la Haye*: Voorouders van vondelingen gevonden [vele voorbeelden, registratie, o.a. **Lutter**, Gudarre (=Gerardu), Larik, Bockx, Vaandel, Arbeel, Zinnig]; *P. Schoenmakers*: Jan Pieter **Arbeel** (1821-1868). Een zoektocht naar de lotgevallen van een vondeling; *H.J. van Laer*: Uitreiking Edmond Delhougne Penning aan Funs Patelski op 21 maart 2016.

De Maasgouw, jg. 135, 2016-2. *M.F.A. Dickhaut*: Limburgse kunstenaars en de Kultuurkamer; *G.H.A. Venner*: Het Roermondse carillon van Rochus Groignart, een verhaal in mineur; *L. Wolters*: Veldeke: 90 jaar op de bres voor de streektaal; *M. Dolmans, W. Luys*: Op zoek naar de Romeinse weg tussen Aken en Xanten (Via Traiana).

Mars et Historia, jg. 50, 2016-2. *E. Muilwijk*: Artillerist achter de Grebbeberg [Koos Duivesteijn]; *R. Damen*: De verburgerlijking van officieren in de tweede helft van de 19e eeuw; *C. Prince*: De Britse luchtaanval op Haamstede, 5 jan. 1945; *L. Brama*: Schieten over het IJsselmeer; A.C. Tjepkema: De veelbelovende omslag voor de defensie van Nederlands-Indië in het jaar 1916 (1).

Met gansen trou, jg. 66, 2016-5. *P.C. de Jongh*: Harmonie Concordia van Vlijmen; *C. van der Meijden*: De witte Giersberg.

Idem, 2016-6. *F. Klerks*: Het bollen-veldje te Doeveren [**Boll**]; *P.C. de Jongh*: De teelt van amateur tabak gedurende de distributieperiode 1940-1950 [**van Liempt**]; *B. Meijs*: De dienstbode.

Idem, 2016-7/8. *A. van der Lee, Br. Lambertus Moonen OSB*: Prominente mensen uit Hedikhuizen: De familie **Boelaars** [19e-20e eeuw, veel religieuzen, met achtergronden van kloosters en kloosterorden].

Misjpoge, jg. 29, 2016-3. *M. Pach*: Het spoor dat Mozes **Pach** naliet [19e-20e eeuw]; *H. Snel*: Onwettige kerkelijke huwelijken van Asjkenazische Joden [beschrijving problemen en formele regeling rond 1814]; *M. Maas*: Max **Busch** (1879-1942). Humorist, conferencier en moppentapper [pseudoniem van Meijer **Kuijt**; Kroet, Boelen]; Zeév Bar over Walter **Bartfeld**: Een goede naam gaat boven grote rijkdom; *B. van der Veen*: 'Tot spoedig weerziens' [reconstructie familie aan de hand van brieven 1940/42; **van der Veen**].

Het Nederlands Landschap [voorheen Historisch-geografisch Tijdschrift], jg. 34, 2016-1. *M. Paulissen*: Met pakpaarden over de heuvels Kinkenwegen in Limburg; *G. van Oosterom*: Deftig wonen aan de Oude Rijn De rol van kleiwinning op de ontwikkeling van een vergeten buitenplaatslandschap; *K.A.H.W. Leenders*: De metamorfose van grote Meijerijse hoeven 1662-2016. Een bijdrage tot Brabantse gehuchtvorming; *I-J. Stokroos*: Verzuild begraven. Vorm en inrichting van begraafplaatsen in het interbellum; *W. Spanjer*: Toen en nu. De watersnoodramp van 1916; *R Jaspers*: Schop in de grond. Waalbocht Nijmegen – ruimte voor de Waal; *G.J. de Langen e.a.*: Het terpenlandschap als actueel onderzoeksthema; *E. Stoop*: Markant in het land: Molenbelt.

De Nederlandsche Leeuw, jg. 133, 2016-2. *S.A.C. Dudok van Heel*: Het embleem van de schilder Maerten **van Heemskerck** (1498-1574) en de heraldiek van Van Veen en Van der Heck; *B. den Hertog*: Op zoek naar de vader van Willem de Cuser [volgens Dek bastaardzoon van Jan II van Avesnes, argumenten tegen bastaard status, mogelijk zoon van bisschop Guy van Avesnes?]; *E.V. van der Spek* (†): De familie **Van Solt** uit het graafschap Loon [herkomst, wapen; 8 gen. ca. 1460-1689; **Noetstock**, van Mewen dit de Keverberg, van den Keyart, van Gendt, van Geel alias **van Civiliën**]; *L.M. van der Hoeven*: Genealogie van het Hoogeloonse geslacht **Verhees** [7 gen. 1632-1830; Beecx/Beckx, Koppens, **Vervest**, van den Heuvel, van de Huijgevoort]; *C.P. Briët*: Geertruijda Elisabeth **Tulle** (1822-1882). De erkende dochter van mr. Jacob van Lennep (1802-1868).

NHA – Uitgelicht, 2016-6. *W. de Wagt*: Een boek dat niet ontsloten is, bestaat niet; *A. de Bruin*: Het verhaal achter de tekeningen van Pieter Saenredam [kunstschilder]; *J. van der Male*: Evacuatie per trein [evacuatie psychiatrische patiënten van Provinciaal Ziekenhuis Meer en Berg in Bloemendaal, winter 1943]; *R. Plasschaert*: Haarlem bestaat niet of een stad vol mythen; Aanwinsten.

Nieuwsblad Vereniging Oud Lisse, jg. 15, 2016-3. *R.J. Pex*: Uit de politierapporten van Lisse (16) [diefstal 1847]; *L. Bemelman*: **Beijsens**, bakker en kapper in Lisse [4 gen., afk. uit Vessem; met kwst. 15 kwn.; Vugts, Louwers, van der Donk, **Paro**, Krijnen]; *A. de Koning*: De Conscriptie [Lotelingen; uitleg met voorbeeld van der Son]; *L. Bemelman*: Plankjes op Dubbelhoven [Beugelsdijk, Schrama, Vergunst]; *D. Floorijp*: De waert en zijn gasten [1589; **Heemskerck**, Duycker, Duyndam].

Nijmeegs Katern Numaga, jg. 30, 2016-1. *R. van Hoften*: Nijmeegse landverhuizers naar Amerika: Dis-Abdera, de heilstaat van advocaat Christiaan Verwaijen [Auwerda, Derksen, Mumm, van Gent].

Idem, 2016-2. *J. Brauer*: Zwarte bladzijden uit Bottendaal: Mein Kampf – Mijn Kamp, gedrukt in Nijmegen!; *J. van der Weide*: Zeppelins boven Nijmegen.

Idem, 2016-3. *R van Hoften*: De Bossche Bende berooft herberg Batavia [1765]; *R. Wolf*: Het drama van de Belgische vluchtelingenkinderen [naamlijst overleden kinderen met bijzonderheden].

De Omroeper [Naarden], jg. 29, 2016-3. *H. Schaftenaar*: Een terugblik op de Gereformeerde Kerk van Naarden; *H. Schaftenaar, C. Mulder*: Het zilvertransport van 1804. Alias 'Willem van Zutphen' steelt Spaanse matten van de Hamburger Postwagen [**Gosseling**]; *H. Schaftenaar*: De verkoping van de inventaris van de stalhouderij van het logement 't Vliegend Hert; *A. Verweij*: De Gooische Stoomwasscherij in beeld; *A. Verweij*: De rooms-katholieke onderwijzersfamilie Jägers in Naarden; Gerrit Karssemeijer vertelt [terugblik op beurtvaartbedrijf].

't Onderschoer, jg. 38, 2016-2. *W. Groothuis*: Villa **Splinters** in Denekamp; *B. Busscher*: Het Pickemaet Backhuijs in Lattrop (2) [verv.]; *F. Broekhuis*: Trekker met zelfbinder primeur voor De Lutte [**Benneker**]; *S. Wynia*: De oude dokter **Dierick** [uit Koewacht, ovl. 1917]; *J. Knippers*: Twee eeuwen geleden geboorte van de gemeente Denekamp [voorheen met Tubbergen verenigd in het landgericht Ootmarsum]; *G. Tijscholte*: Teruggave der kerken in de Franse tijd; *D. Wargers*: **Van Landschoot** aan de grens [bedrijf]; *G. Tijscholte*: Verkoop van domeingoederen in het Gericht Ootmarsum [tussen 1799-1840].

Ons Charlois, jg. 23, 2016-1. *H. de Koning*: Herinneringen aan T.O.G.R.; *G.H. van de Graaf*: Charloisse portrettengalerij: Cornelis **Westduel**, een echte Charloisse heer en boer [(1708-1741), exm. Verschoor, schout en secretaris; wapen]; *E.G. Verschoor, J. Blok*: Het oude Cathendrecht tot en met het ontstaan van Charlois (1199-1462) [verv.].

Idem, 2016-2. *G.H. van de Graaf*: Charloisse portrettengalerij Charlois onder het 'Huis den Hertigh' [o.a. wapens Verschoor en **den Hertigh**; Schalcken]; *W. Moll*: Zuigelingsterfte in de 2e helft van de 19e eeuw in Charlois en Katendrecht; *A. Schuiling*: Zoete herinneringen aan mijn Charlois van toen (2); *E.G. Verschoor, J. Blok*: Het oude Cathendrecht tot en met het ontstaan van Charlois (1199-1462) (3).

Idem, 2016-3. *F. Huizer*: Uit de geschiedenis van de RTM (1); *G.H. van de Graaf*: Charloisse portrettengalerij (1): Van ambachtsheer tot burgemeester [**de Man**]; *E.G. Verschoor, Jan Blok*: Het oude Cathendrecht tot en met het ontstaan van Charlois (1199-1462) (4).

Ons Voorgeslacht, jg. 71, 2016 nr. 687. *A.M. Ligteringen-Kat*: De (van) **Almonde**s van Voorne [6 gen., ca. 1540-1784; **Parvé**, Hocke, van der Lip, van der Hout, Pasquier, van Immerseel, Quack, **Duraeus**, Buijs, van der Poel, van der Goes, Teding van Berkhout, **Slicher**, Quarles]; *K.J. Slijkerman*: Schouten, stedehouders, schepenen, heemraden en secretarissen van Meerdervoort voor 1700 [naamlijsten met dienstjaren].

Idem, 2016 nr. 688. *J.F. Wendte*: Een Haags geslacht **Hessing** en zijn wortels te Utrecht [9 gen.; 1580-ca. 1811; Verburch, Bouchard; **van der Sturck**, Noorduynen]; *H.M. Kuypers*: Een uitzonderlijk huwelijk [valkuil: echtgenote met patronym afgeleid van haar mans voornaam; **Snoeck**]; *K.J. Slijkerman*: Borger Claesz en Burger Cornelisz Van (der) Putten te Oud-Beijerland en hun kinderschaar [kinderen uit 3 'bedden']; *B. van Dooren*: **Streeff** over een hartverzakking en een kwartje.

Idem, 2016 nr. 689. *J.F. Lots (†), P. van der Hoeven*: **Van Dorp**.

Een schets van een oorspronkelijk Westlands geslacht [2e deel genealogie en parenteel; 9 gen., 15e eeuw-1658; van **Egmond-IJsselstein**, van der Block, Wijntgens, van der Bosch, **van Bronckhorst**, Heerman, van Dijck, van Hodenpijl, van Vliet, Touw van der Made]; *H.M. Kuypers*: De Goudse familie Bennis [kritiek op de oudste generatie in zowel boek als boekbespreking]; *S. Buit*: Valkuilen bij het bespreken van boeken [reactie op de kritiek op artikel 'Bennis' hiervoor].

Oostgelders Tijdschrift voor Genealogie en Boerderijonderzoek, jg. 33, 2016-2. *W. Ruiterkamp*: Bewonersgeschiedenis van de boerderij Ruiterkamp/Corporaal Olde Diek 3 Laren [verschillende families hebben de naam van de boerderij aangenomen; Roeterkamp, **Molleman**, Roeleving, Meuleman]; *D. Blom*: Kwartierstaat van Frederik Willem Johan (Erik) Lieber (of Erik Riemenschneider?) [verv.]; *A. Garritsen*: Boerderij Steenweert in Bronkhorst [bewoners 1750-1832]; *W.F. Jansen*: Kwartierstaat van Wim Jansen [verv.]; *E. Claassen*: Het geslacht **Baerken** en de marken van Hengelo en Zelhem [deel 2, slot]; *J. Bakker-ten Have*: Kwartierstaat Janna Meijerink [deel 3, slot; **Morgenstern**, Weggelhorst, op 't Have (ca. 1540)]; *A. Garritsen*: Een roer in Vorden als roerganger van mijn leven [**Enserink**, Veltmaat]; *G. Luiting*: Boedelscheiding op erve de Voortwijs in Henxel in 1793.

Idem, 2016-3. *B. Lenselink*: Voorwoord bij kwartierstaat van Alberta Aleida **Heesen** door H. Keuper [199 kwn.; ter Harmsel, Lubbers, Vleeming, Kelderman]; *G.J. Goorman*: Hendrik Teunissen Stegeman en Aaltjen **Klomps**: een onmogelijk paar [fouten in oudste BS huwelijksakten leveren onoverkomelijke problemen op; mogelijke oplossing]; *D.H. Keuper*: Genealogie van Derk **Giebink**, deel 1 [5 gen., ca. 1580-1872; ten Oostendorp, **Gelkinck**, te Grootenhuis, Brussen, ten Ormel]; *A. Garritsen*: Vier eeuwen herberg Den Bremer in Toldijk [Bremer, **Gordinou de Gouberville**, Kirspensis, Soerink]; *W.F. Jansen*: Kwartierstaat van Wim Jansen (slot) [verv. kwn. 664-21280 met hiaten; **Boland**, van Zadelhoff, Groot Ilsink, **van Zeijst**, Duitshof]; H.G. Luiting: Overval op het erve Rhestap onder Dinxperlo.

Oud-Dordrecht, jg. 34, 2016-1. *H. Blok*: Eet smakelijk! De 'grote teering' van het Kramers- of Comansgilde in 1749;
N. van Driel: Mr. Drs. J.J. **Beyerman** (1901-1982) een kleurrijk archivaris; *E. Rovers*: Varend op parlementair kompas. De Scheepvaartenquête in relatie tot maritiem Dordrecht (1850-1873) (III); *J.M.A. van Wageningen*: De laatste reis van de Maria Jacoba (2); *J. de Heus*: De geschiedenis van de straatnamen op

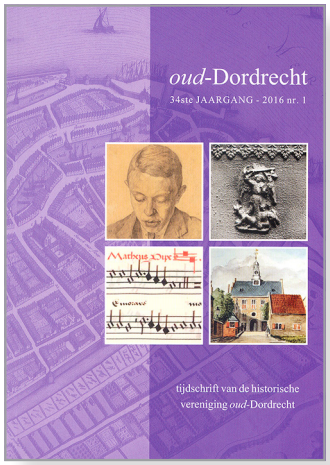

het Eiland van Dordrecht (7); *G. van Engelen*: De Dordtse Kring. Een uiterst geheim gezelschap dat ook lang geheim bleef; *K. Sigmond*: Schetsen uit Dordtse akten (21); *J. van Tour*: De organisten van de Grote Kerk van Dordrecht [**van Grippe**, Speuy, Ringewas, Broeders]; *S.C.E. Huizinga*: Het Volksbadhuis aan de Bankastraat te Dordrecht; *K. van der Knijff*: De eerste bewoners van polder De Biesbosch [**den Hoed**, den Engelsen].

Oud Leiden Nieuws, jg. 4, 2016-1. *A. Siebelt*: Het raadsel van de voedselvoorziening in de Hongerwinter; De Leidse helden van 1831 [terugkeer Leidsche Jagers uit de Tiendaagse Veldtocht].

Idem, 2016-2. Morsdistrict, een gebied vol veranderingen; René van Itersons jeugdherinneringen aan de Korevaarstraat; Sleutels tot Schuyt [400ste sterfdag van Cornelis **Schuyt**, componist, organist]; *A. Siebelt*: Een portret van Jan Verhoef [1910-1978; oprichter vleesconservenfabriek]; *M. Hooymans*: Chaertbouc van Straten binnen desen stadt Leyden 1585 – 1876 - 2015.

Oud Meppel, jg. 38, 2016-2. *L. van der Voort van der Kleij*: Zoekplaatjes [zoeken in digitaal fotoarchief]; M. Naber: De familie **Kremer**. Honderd jaar wevers in Meppel [8 gen. verhalend weergegeven]; *L. de Harder*: Belevenissen tijdens de turfvaart naar Meppel en omstreken (1) [verhalen van een turfschipper]; *S. de Leeuw-Geerdes*: De geschiedenis van de familie **Geerdes** en de bijzondere rol van tante Gezina [uit Lehe bij Aschendorf (D); 5 gen., 1775-heden, verhalend]; Jeugdherinneringen aan Meppel (8) [door Dirk van Straaten (1881-1969)].

Oud Nijkerk, jg. 34, 2015-4. *E. de Jonge*: Nijkerk onder de ambtsjonkers (2): Ruzie met een weduwe [van Rijs, van Steenler, van Thielen].

Idem, jg. 35, 2016-1. *A. Jansen*: Groot Appel. Wat oude kaarten vertellen over eng en walburg [van der Capellen, **van Goltstein**].

Idem, 2016-2. *H. Timmer*: Een wandeling over het Singel in het Interbellum; *T. Slijkerman*: 1916 De evacuatie van Smidspol [**van den Pol**]; *F. Witzel*: Politie in Nijkerkerveen (1).

Oud-Scherpenzeel, jg. 28, 2016-2. *H. van Woudenberg, W. van den Berg*: Scherpenzeelse boerderijen en hun bewoners [de Glindhorst en 3 boerderijen aan de Kolfschoterdijk; **van de Vliert**, van Maanen, van Ginkel]; *W. van den Berg*: Het erf Geijtenbeek (1) [charters van 1419 en 1717; **van Scadewijc**, Geijtenbeeck]; *idem*: Jeugdherinneringen van tante Zus Vink; *P. Valkenburg*: Legendes en bijgeloof De versteende monsterhond.

De Proosdijkoerier, jg. 32, 2016-2. *F. de Wit, W. Bos*: 5.000 jaar bewoners in De Ronde Venen; *P. van Buul*: Een dienstmeisje werd zakenvrouw [Jacoba Cornelia **van der Maat** 1896-1993]; *P. van Golen*: Vinkeveen na 1945 (1); *J. Frankenhuizen*: Over bestuurders, klokkenluiders en doodgravers. Een kijkje in Mijdrechts verleden; *S. Veerhuis*: Heilige grond [tweestrijd rond kerklocatie, 17e eeuw]; *C. Woerden*: Europaflats en Thamen aan de Dijk.

Scyedam, jg. 42, 2016-2. *M. Ames*: Kunstenaar Diet **Wiegman** over toeval en schaduwkunst. Elke opdracht is een cadeautje; *D. van Wassenaar*: Uitgeven was beroep en roeping van bijzondere man H.A.M. Roelants; *A. Broeren-Rip*: Vier eeuwen onderwijs in Kethel. Van Schepphuis tot St. Jacobusschool [van der Meer, **van der Cau**, Gelliers, Bouckholt, Baldee]; *W. Snikkers*: Hartog van Emden, boekhouder te Schiedam – distillateur in Amerika.

n Sliepsteen, jg. 32, 2016 nr. 126. *P. Bonzet*: Hotel Atlanta en de bond van geheelonthouders; *W. Bulter*: De **Lippinkhof**: de centrale boerderij van de Esmarrke; *G. Bekkering*: Zoutmonument; Herinneringen van veldwachter Bongers (13); *J. Benink*: Tekenleraar Van der Zee.

De Sneuper [Dokkum], jg. 29, 2016 nr. 122. *P. de Haan*: Drama in Dokkum (2) [verv.]; *J. Roep, H. Zijlstra*: Gebrandschilderde ramen uit Hollum ontdekt [**Galies**, Gerlofs]; *J. Rozemeyer*: De Bordne bij Dokkum [de moord op Bonifatius]; *A. Dijkstra, A. Romar*: Domineesfamilie **Romar** uit Nes [3 gen., 1796-1867]; *H. Bouta*: Tegen de grens aan in Walcheren-Zeeland [Fries gelegerd in Zeeland 1915-1918; **Bouta**]; *R.J. Broersma*: Wapen en vlag van Oostdongeradeel; *S. Meindersma*: Bakkerijen Meindersma (2) [verv.]; *R. Tolsma*: Vier nieuwe indexen (2) [Grondpachten weeshuis (bewoningsgeschiedenis 1585-1819); digitaal raadpleegbaar; Stadsgrondpachten 1630].

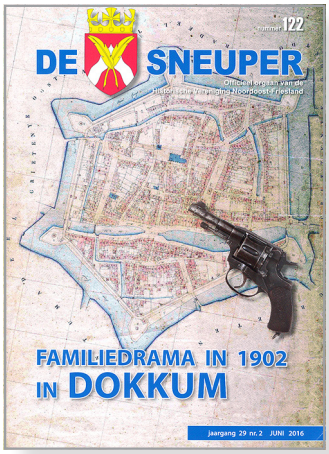

Speuren en Ontdekken, jg. 32, 2016 nr. 114. *R.P. Siekerman*: Een Winterlandschap van Ouderkerk: een ontdekking [analyse dorpsgezicht]; *P. van Schaik*: Burgemeester **Boelens**, 1946-1959; *W. van der Velden, P. de Nooij*: Ik werk mee aan wat er in Duivendrecht leeft [Riek Pos-**Grimme** stamt af van een echte onderwijzersfamilie]; *R.P. Siekerman*: De eerste steen van Kloosterstraat nr. 21 te Duivendrecht [**Adelsbergen**, Blog]; *W. van der Velden, P. de Nooij*: Louis en Estella **Vega**-Prins: midden in de samenleving van Ouderkerk; *W. Welling*: Schuld en boete, een vonnis uit 1658 [Simon Jansz, 17 j.].

De Spuije [de Bevelanden], 2016 nr. 98. *H. de Vos*: Het voormalige Goese r.-k. Kerkhof en de begraven zuil (2, slot) [veel namen]; *G.J. Lepoeter*: Meestoof De Nijverheid te Kapelle [historie meekrapfabriek; Nijssen, Slager, de Jager]; *H. van Rees*: 800 jaar Geerteskerk in Kloetinge [oorkonde]; *P.C. Van Voorst Vader*: Drie schilderijen met afbeeldingen van Sorgwijck, 1818-1953 buitenplaats van de familie Vader bij Wissenkerke; *A. Haaij*: Het is verboden bij avond of in het duister zich met enig schietgeweeer in de weymoer te begeven ... [wild jagen in 1736]; *C. van den Bovenkamp*: Oorlogsslachtoffers uit Kamperland [lijst met namen en bijzonderheden].

Stad & Ambt Almelo, jg. 24, 2016-3. *H. Holtmann*: Een hemel op aarde aan de Almelose Aa [Knoops Hofte, Reigers Hofte; Doopsgezinde families]; *M. Westenberg*: Varend verleden [scheepvaarthistorie]; *H. Krol*: Schilderij 'Gezicht op Almelo' blijft behouden voor de stad; *O. Mulder*: De Schouw en de kerken in de binnenstad; *L. van den Biggelaar*: Historie van de Almelose apotheken [Boom, Backer, Lamberts, van Goinga].

Stad en Lande [Schouwen-Duiveland], jg. 53, 2016 nr. 146. *R. van Langeraad*: De Gouden Koets kwam ooit naar Zierikzee; *P. Karman*: Oosterschelde open!; *J. de Jonge*: Van doktersfonds van den gemeentegeneesheer naar een algemeen ziekenfonds; *J. Padmos*: Uut de pepieren. De aanbod beperkende maatregelen van 18e-eeuwse Oosterlandse winkeliers; *M. Verweij*: Leuvense studenten uit Schouwen-Duiveland, (4): Zierikzee 1485-1527.

De Stamboom, jg. 18, 2016-2. Vrouwen van Sliedrecht [eerste vrouwelijke ambtenaar Fijghjen **Scheper**, *1695, ovl. >1754; Slagboom, Sterrenburg, van Hofwegen, de Groot]; Tieme Cornelis **Vet** (1925-1948) [met fragm.-kwst.; Visscher, Nieuwpoort, van der Aa]; Vervolg kwartierstaat Arie van Tilborg [gen. V en VI].

Idem, 2016-3. *B. van Hemmen*: Vrouwen van Sliedrecht [lezing]; Kwartierstaat van Arie van Tilborg [verv.; gen. VII-VIII; Hollander, van Wingerden, **Bochanen**, Overhijde, van den Blink, Venis].

Streekarchief Eiland IJsselmonde, jg. 31, 2016-2. *M. Verhoef*: Bekend in IJsselmonde: Willy **Batenburg** [(1927-2000), met kwst. 31 kwn.; Jambroers, **Gotjé**, Baarens].

Idem, 2016-3. *M. Verhoef*: Leen **Valkenier** uit Vreewijk [scriptschrijver, auteur Fabeltjeskrant; met kwst. 32 kwn.; Schouten, de Ridder, van 't Wout, den Hertog, Lourier, Moes, Nijenhuis]; *H. Aardoom*: Schapen en klassejustitie [1736; Millenaer, Bouquet]; *M. Verhoef*: Dirk **van Weelden**, gemeentelijk veldwachter in IJsselmonde [1866-1923, uit Deest, exm. Tap, benoemd 1902].

Terra Westerwolda, jg. 5, 2016-1. *J.S.A. Huizing*: De Slag bij Jipsinghuizen [1665]; *H. Scholte*: De Rhederbrug (1) [jeugdherinneringen]; *H. ter Heijden*: Wedergeboorte in Westerwolde [Roel van Duijn (oud-wethouder van Amsterdam) over zijn jaren als biologische boer in Veele]; *T. van Dijk*: Het testament van Prins-Bisschop von Galen. De andere kant van Bommen Be-

rend; *J.S.A. Huizing*: Uit de geschiedenis van Westerwolde (8): 'De heerlijckheijdt van Wedde ende Westerwolde'.

Tussen Vecht en Eem, jg. 34, 2016-2. *J. Groeneveld*: De kaart van Lucas Jansz Sinck uit 1619 [verbluffend nauwkeurig]; *F. Booy*: Zo vader, zo dochter [onderwijspionier en schrijver Cor Bruijn en dochter Margreet]; *C. Pfeiffer*: Bintjes uit Bolsward. Het 'Comite tot leniging van de noden der bevolking Weesp' [1940-45]; *K. Oosterom*: Het verzetsblaadje Kristalletje.

Tussen de Voorn en Loevestein, jg. 52, 2016 nr. 157. *R. Nooten*: De bleekvelden in Zaltbommel; *M. van Iersel*: De zouaaf Jan van Alem uit Hedel; *R. Dingemans*: Fluwelen relaties in Bruchem [Huis Groenhoven; **Brouwers**, Lasonder, de Geus]; *B. van Helvoort*: Lansier Gerrit van Geffen uit Hurne [ingedeeld bij de keizerlijke garde van Napoleon; tocht naar Rusland].

Idem, 2016 nr. 158. *T. Blom*: Het verhaal van Maria **Torck** (ca. 1620-1665), een kasteelmonoloog [met genealogische toelichting]; *G. & R. Dubbeld-Boelen*: Hotel-restaurant Den Boogerd en de moord op eigenaar Louis **Boelen** [vermoord door de Duitsers]; *D. van Gameren*: Een onderduikkind in Zaltbommel [**van Mourik**].

Tweestromenland, 2016 nr. 168. *P. van de Geer*: De zeeheld **van Ghent** komt uit Winssen [(1626-1672), zn. van Claes van Ghent van Winssen x 1622 Johanna van Ghent tot Oyen, kwn. van zijn vader: van Ghent, van Stepraedt, van Arnhem, van Speulde]; *H.J. Van Capelleveen, C. van den Heuvel*: Een landschap vol kerken. Het kerkenlandschap tussen Maas en Waal (3); *K.A. Reuvers*: Een geslacht **Hoes**(t) uit Wijchen [afk. uit Berghem; 5 gen., ca. 1630-1786; **Mons**, Bus, van Dort]; *J. Hamaker*: Twee interessante pagina's uit het kerkeboek van Altforst en Appeltern; *M. Bergevoet*: John Webster [gesneuvelde Engelse militair]; Kwartierstaat Willems-Gerritzen [31 kwn., van Barneveld, van Beers, **Vaubel**, van Osch, Treffers]; *J. Kolen*: By-land of hoe de heren van Batenburg bezit namen van nieuw land in de Maas.

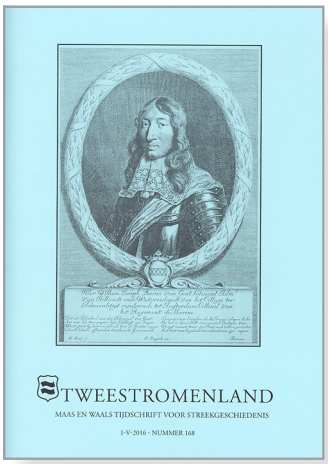

Idem, 2016 nr. 169. *A. Maters*: De laatste geëxecuteerde in Nijmegen kwam uit Winssen [Josephus **Baudoin**, 1843]; *idem*: Nog meer misdadigers [Hoenselaar, Janssen, Schraven]; *M. Bergevoet*: 'Het land van Maas en Waal', Boudewijn de Groot en Jeroen Bosch; *A. Maters*: Pater Sebaldus **Linders** [1907-1944, gefusilleerd]; *W. Eikhout, N. van den Oever*: Het geheim van kasteel Bouvigne en de ontknoping na 75 jaar [twee meisjes van de Bolderhof in Druten stierven daar en werden begraven in de kasteeltuin te Breda; DNA-match voor bewijsvoering]; *A. Swartjes*: Swartjes, gerechtelijk gezi(e)n [met kwst. **Swartjes**-Litjes, 32 kwn.; Melsen, van Thiel, de Haart].

Urker Volksleven, jg. 42, 2015-6. *A. Scheffer*: De slagerij van Riekelt Bos; *J. Visser*: Pieter Kramer & Anna Loosman.

Idem, jg. 43, 2016-1. *A. Scheffer*: Rondom Slagerij Bos; *idem*: De groentewinkel van Nanning Brouwer.

Idem, 2016-2. *A. Scheffer*: Het winkeltje van de eeskelder [fam. **Snoek**]; Herinneringen van Lubbertjen Kramer; Per auto van Volendam naar Urk; *B. de Jager-Ruiten*: Dokter Andriessen; *D. Koffeman*: Eie nog skellen.

Idem, 2016-3. Slagerij Blom; Herinneringen van Lubbertjen Kramer (1877-1937); Fokke van Pieting 1901-1970 [eigenlijke naam: Molenaar]; *J.R. de Wit*: Urk in Bijbelse tijden [met kaarten].

Van 't Erf van Ermel, 2016 nr. 79. *G. Hofsink*: 40 jaar Biljartvereniging De Baanveger; *N. Overkamp*: De Klepperman een nieuw museumstuk [historie nachtwachten]; *G. Hofsink*: Paradetrommen eindelijk terug in Ermelo (2); *H. Vlijm*: Bakker van Bentum; Hendrikus van Spiek bij Nely Termaat [interview]; *W. Buitenhuis*: Gasfabriek in Ermelo?; *G. Jansen*: 'Achteromkijken, terugblikken'. Kruidenier Beerschoten.

Van Zoys tot Soest, jg. 37, 2016-1. *J.G.M. Hilhorst*: Bakkers van Soest in de 15e en 16e eeuw [van Cleve, de Haze]; *J. de Mos*: Opvang Belgische vluchtelingen; *T. Hartman*: Het portret van de familie **Kok**; *D. Top*: Artsen in Soesterberg [aanv.; Jacob Jongbloed (1895-1974); A.J.W. Hagedoorn]; *T. Hartman*: Soester Verzetsmensen (7): Dirk Mara Rijk Hendrik **Kroon** (1909-1945); *J. Veldhuizen*: De wijk 't Hart in de jaren tussen 1930 en 1955 (1); *H. Groenesteijn, T. Hartman*: Bouwlust in Laag Hees aan de Turfweg 5: Einde van het verval? [de Wilde, **Insinger**, Schimmel, Groenesteijn].

Vechtkroniek, 2016 nr. 45. *J. Jonker-Duynstee, W. Mooij*: Huis de Ruiter. Een gesloopt huis in Vreeland [**Voombergh**]; *M. Kennis*: Kolonisten in Vreeland. West-Friese invasie 600 jaar na Floris V; *P. Bakker*: Jan van Ekris vertelt ... ; *W. Mooij, W. van Schaik*: Opkomst en verval van de Spaarbank te Loenen aan de Vecht; *J. den Besten*: De Loenderveense sluis.

Veluwse Geslachten, jg. 41, 2016-3. *G. Klopman*: Genealogie **Van de Kerk** (2 families) [te Elburg en Doornspijk, 5 gen. 1745-1958; van Loo, Vos, **Hooghordel**, Windhouwer; te Oosterwolde, 5 gen. 1765-1981; Docter, Broek, **van den Hul**, Visch, Verhoef]; *J. Dolleman*: Tweemaal overleden!? [Anna Berends **Koekoek**]; *P.J.R. Vermaat*: De weduwe Eekelenburg gevonden [Jacomina Jacobs van den Born (Termaet)]; *A. van Ooik*: Geslacht '**Van Engelvoort**' uit Barneveld [5 gen. 1682-1822; Seijs, van de Broek, Cijbers]; *P. Bauw*: Een 15e eeuws huwelijk in Nijkerk – start van een transcriptiereeks? [akten uit het Archief Huis Laar; **Meeus**]; *E. de Jonge*: Hoe zoek je in het rechterlijk archief Veluwe en Veluwezoom?; *R. van Drie*: De 7 pijlers van het genealogisch onderzoek (3).

Vittepraetje, jg. 20, 2016-2. *P. Yska*: Duitse troepen in Harderwijk op 14 en 15 mei 1940; *N. de Jong*: Bernardus Theodorus Gerritsen. Pastoor in Harderwijk van 1927 tot 1933; *R. Uittien-Jacobs*: Harderwiekers en/of Hierders (64) [met kwst. **Karssen-van den Nagel**, huw. 1954, 63 kwn.; van Beekhuizen, de Weerd, van de Hoorn, Zuurveld, de Zwaan].

Idem, 2016-3. *S. Wassing*: Harderwijk, de Beeldenstorm en Alva's Raad van Beroerten; *N. de Jong*: Jan Hendrik Frederik **Gangel**, schoolopziener te Harderwijk; *H.E.J. van Essen*: Hoe stamvader Ariën in de goot raakte.

Vosholkroniek, jg. 33, 2016-1. Familie Kroon [Hoogwerff als voornaam!]; Een nieuwe website [met beeldbank]; Ambachtsheer van Ter Aar [Poutiau].

Idem, 2016-2. *P.J. van Rijn*: Zomaar een foto. Over een bedevaart naar Kevelaer; *R. Biegel*: Driekoningen, een R.K. Meisjesinternaat aan de Papelaan in Wassenaar.

Waardeel, jg. 36, 2016-2. *H. van Westing*: Vestingen, schansen en redoutes. De verdediging van Drenthe in de vroegmoderne tijd; *D. Spiekhout*: Kasteel Coevorden in de Volle en Late Middeleeuwen; *B. Wever*: Foreestrecht in Drenthe; *M. van Klinken*: Middeleeuwse boerderijen en ontginningen in Drenthe en Salland: combinatie van een interdisciplinaire en retrospectieve aanpak; *I. den Hollander*: Stemmen uit het verleden.

Werinon, jg. 25, 2016 nr. 90. *G. Baar*: Mobilisatieperikelen ten tijde van WOI; *C. Baar-de Weerd*: Nederhorst den Berg en de voedselvoorziening gedurende de 1e Wereldoorlog; *A.R. Fontein*: Zandwinning 40 jaar geleden. Terugblik op een hectische episode; *G. Baar*: Dirk van den Broek: boer in hart en nieren; *E.N.G. van Damme*: Alfer IV van der Horst met Maria van Hodenpijl op kasteel Ter Horst [ca. 1378-na 1434; **te Blote**, van Heemstede, van der Meer].

Westfriese families, jg. 57, 2016-2. 'Van wie ben jij er ientje' [kwst. oud-redacteur Klaas **Roos**, 7 gen.; Coevert, Koeman, van Dort, Koomen, de Ruijter, **All**, Kruisbrink]; *J. Bijl*: Genealogie van Gerrit Jacobsz **Bankert** [6 gen., 1742-1979; Kooijman, Balk, Bakker, Spek, Vis, **Mol**, Bruin, Kort].

De Zandloper, jg. 44, 2016-2. *J. Kijlstra*: De Huzaren van Zuid-Ginkel; *S. van de Pol*: Metamorfosen [autobiografie van Marcel Hertz (*1921), van onderduiker naar 'gewoon burger' tijdens WOII]; *G. van Bruggen*: Pak maar een doos (5); *T. van 't Veld*: Eerwaarde Heren in Ede (2) [verv., over functioneren en gewaardeerd worden van twee Edese godsdienstonderwijzers]; *T. Boessenkool*: Melkwinkeltje in Gelders Veenendaal.

Idem, 2016-3. *M. Hijink*: Evacués in Otterlo – herfst 1944 tot mei 1945 [opvanglocaties, voedselschaarste]; *K. van Lohuizen*: De Indische Buurt [in Ede]; *J. Kijlstra*: Emanuel **de Metz**, alias Van Thijn, en zijn Radio-Krant [onderduiker, uitgever illegale krant 1940-'45; afk. uit Friesland, exm. Veldman].

Zeeuwse Familiepraet, jg. 31, 2016-1. *M. Neuteboom-Dieleman*: Olmenstein, een nieuwe vondst en een correctie; *A. Hubregtse, K. de Bree*: Nogmaals 'De eerste generaties van een familie **Sauvage** in West-Zeeuws Vlaanderen' [aanv. en corr.]; Dagboek van Leendert Rottier; *W.B.P.M. Lases*: Bewoners van de verdronken Polder van Namen [met naamlijsten vanaf 1715; Verdonck, Mahieu, **Seghers/Seijer**, van Puijvelde, Crombeen].

Zicht op Haringcarspel, jg. 25, 2016 nr. 50. *K. Bestebreurtje*: Onderduiken in Stroet en Krabbendam; *W. Kok*: Nou vraag je me wat [**Hoogeboom**]; *T. Koenis*: De geschiedenis herhaalt zich [over de gebeurtenissen in 1799 bij Callantsoog: landing Britten en Russen, strijd tegen Fransen en Nederlanders]; Brieven aan Cornelis Mosch (5); Leven aan de grens van Montana [Pronk, **Mosch**].

Zijper Historie Bladen, jg. 34, 2016-2. *J. Boots*: Openbare lagere scbool Sint Maartensbrug; *J. Prij*: Sint Maartensvlotbrug [verv. huizen en bewoners]; *P. Ravestijn*: Het verhaal van Anna Alida Mosk – Kapitein.

Familiebladen

Afmanuscript, 2016 nr. 32. *M. Afman*: De politieke carriere van Johan Hendrik Afman; Van schoenendoos tot familiearchief.

Aldfaers Erf [Schotanus], jg. 59, 2015 nr. 208. Schotanussen in de pers; Schotanussen in de 2e Wereldoorlog.

Idem, jg. 60, 2016 nr. 109. *O. Rosier, J. Hengstmengel*: Het familiewapen; *O. Rosier*: Schotanussen in WOII.

Idem, 2016 nr. 210. *G. Conkling*: Schotanussen in Amerika; *O. Rosier*: Schotanus in den vreemde [rondreis Maleisië-Singapore]; *J. Hengstmengel*: 7000 Schotanussen; W.A. *Schotanus:* Herinneringen aan Wilhelminaoord.

Idem, 2016 nr. 211. Themanummer 'Schotanussen in de Tweede Wereldoorlog'. Aan het begin van vier donkere maanden ... ; Belevenissen van Jelly Schotanus [1919-1998; exm. Hoogland, x W.H. Koopman; dagboeken]; e.a.

Alweer een Vermeer, jg. 19, 2015 nr. 38. Genealogisch overzicht van de Haarlemse Vermeer's uit Gastel [parenteel 8 gen., ca. 1585-heden; **van Clam**, Hulsthout, Trouw, Heestermans, Keijzer]; Galerij Vermeer [het Melkmeisje en Dame met twee Heren]; *M. Vermeer*: Rechtspraak in de Middeleeuwen en vroegmoderne tijd; *R. Vermeer*: Van Vermeer naar Merckx naar

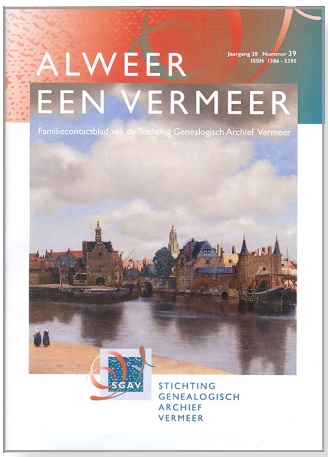

Vermeer [met schema]; Genealogisch overzicht van de Tilburgse Vermeer's (3).

Idem, jg. 20, 2016 nr. 39. Update genealogisch overzicht van de Heterense Vermeer's. [5 fragmenten 15e-16e eeuw; met overzichtsschema]; Galerij Vermeer: Gezicht op Delft; *M. Vermeer*: Notariële archieven; Henk Vermeer neemt alles in eigen hand; Bizarre klus voor brandweergezin Benno en Linda Vermeer [oproep om eigen woning te blussen; Tilburgse Vermeer's (groep 7) [4 gen., 20e eeuw]; Ad Vermeer: Gitaarreparateur en muzikant.

Andringa Staach Nijs, 2015 nr. 62: Gerrit Andringa, kruidenier en boer; *M. Hettinga-Andringa*: De Fleurmakkers; Ontmoetingen met Andringa's (27); 2016 nr. 63: Website werkgroep Andringa Online; Reilen en zeilen Andringa Stichting 2012-2016.

De Booij Bode, jg. 11, 2015 nr. 43: Parenteel Pieter Pietersz (Booij Polsbroek) [slot]; Booij in Rusland (2); *A. Booij*: 35 jaar in dienst van de Helderse Courant; *J. Booij*: Zondagsschool en boeken; Booij-Twello BV, internationale koel- en vriestransporten.

Idem, jg. 12, 2016 nr. 44: *J. Booij*: Booij in Rusland (3).

Idem, 2016 nr. 45. Ieke Booij [zangeres]; Jacob Booy was kampbeheerder van het kamp Lauwerpolder achter Uithuizen; Fietstocht Nederland-Turkije (2).

De Dobbel-beker, jg. 45, 2015-3. Nog ongenummerde tak Landegem-Nevele [afstammend van Judocus Dobbelaere x 1757 Joanna Claes; 8 gen.]; *M. Van Stappen*: Verdere stamouders te Kester voor tak 66 [Egidius de Dobbeleer x 1680 Catharina Carbonier]; *idem*: Feiten en vragen bij het ontstaan van de Axelse tak 42 [de ongehuwde Catrina **van der Weele** *1715 baart in 1733 een zoon Jan, wiens vader een Dobbelaer was, maar waar kwam die vader vandaan?]; Merkwaardige familierelaties [huwde Maria Joanna De Dobbeleer * Gooik 17 jan. 1831 vier keer? Nee, foutje in de Burgerlijke Stand, twee huwelijken hebben betrekking op haar zuster Elisabeth].

Idem, 2015-4. *M. Van Stappen*: De Dobbelaere-takken in Assenede [nieuwe stamouders voor tak 65: Cornelius Dobbelaere x 1672 Anna **Reyniers**; een 'nieuwe' uitgestorven tak Mollem; genealogie beginnend met Joannes De Dobbeler x 1692 Anna Rooms, 6 gen.]; Stambomen uit Kester (tak 54) [Jacobus de Dobbeleer †1777 tak 66 blijkt met zijn tweede vrouw Maria **Paduwat** stamvader van tak 54, met genealogie 8 gen.].

Idem, jg. 46, 2016-1. Jeanne Dedobbeleer 100 jaar [met fragm.gen. 5 gen. 1856-2011]; *F. Dobbelaer*: Gedeelte van Tak 44/46/50/52 [9 gen., 1775-2005]; *M. Van Stappen*: Bartholomeus De Dobbeleer, een nieuwe ontdekking [17e eeuwse akte

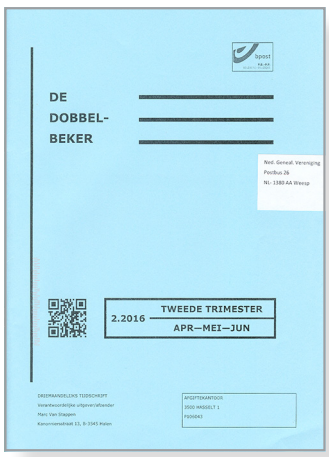

onthult nieuwe stamouders tak 22]; *F. Dobbelaer*: 60.154 namen telt onze database; Over het zwerversbestaan van Marinus Dobbelaere en zijn familie; Moerkerke en zijn families Dobbelaere (tak 4/8/28).

Idem, 2016-2. *F. Dobbelaer*: Uitgestorven tak (?) Dobbelaere in Bellem [7 gen., 1640-1902; van Pamel, Bultinck, **de Wispelaere**, Hautekeete]; *M. Van Stappen*: Kester in het Pajottenland, een belangrijke plaats voor De Dobbeleers [17e-18e eeuw; de Haen, **Peterbroeck**, Musch].

Idem, 2016-3. *F. Dobbelaer*: Stamboom nr. 72: Tak Beveren-Leie-Kanegem-Ruiselede-Ghent (V.S.) [10 gen., 1657-2002; **van Meenen**, de Bruyne, Lybaert, Landuyt, **Vandevoorde**, Cluyse].

Door 'n Roosje, jg. 27, 2016 nr. 54. Monsterrol van walvisvaarder 'De Lourens' van 5-4-1747 [A. Roosijs, bootsman].

De Drudenvoet [Klapwijk], jg. 25, 2016-1. Jubileumnummer 25 jaar. *J. Huber*: Vijfentwintig jaar familiegeschiedenis; Vier eeuwen Klapwijk [verv.; 16e eeuw].

Idem, 2016-2. *G. Beijer*: Het begin van het geslacht 'Klapwijk' [verv.; 16e eeuw]; Marianne Klapwijk [*1962; interview].

De Eendenkooi, jg. 43, 2016 nr. 151. *E. van der Ham-van der Kooij*: De eeuw van mijn vader Piet; Casper van der Kooij promoveerde op 27-11-2015 aan de RU Groningen op het proefschrift The coloration toolkit of flowers.

Idem, 2016 nr. 152. Fotocollectie; Wie is Jaap van der Kooij?; Aloude kooijkers weer actief?; Berkoper eendenkooi op kaart 'herontdekt' [in Oldeberkoop, 1684, in 1840 vervallen].

Idem, 2016 nr. 153. Wie is Christiaan Willem van der Kooij?; Een missionaris als naamgenoot [Johannes Leonardus van der Kooij pater en missionaris in Merauke]; Via Facebook kwamen wij in contact met David Hugh McDonald echtgenoot van Jeannette Willy van der Kooij.

De Engelenbrug, jg. 18, 2016 nr. 37. Een toevalsvondst: het legaat van Sija van Engelenburg [(1916-2002), exm. Swart]; Het ongeval van Jacobus van Engelenburg [zweefvlieger, 1947]; Huizen Engelenburg (20): een plantage op Curaçao.

Idem, 2016 nr. 38. Huizen Engelenburg (21): Een tapperij in Goes; De misstap van Johannes van Engelenburg [door de Krijgsraad in 's-Hertogenbosch veroordeeld wegens diefstal, 1890]; De handwerken van Elsje van Engelenburg; Benauwde momenten voor Jan van Engelenburg in 1787.

Faber! Magazine, jg. 36, 2016. 100-jarige Fabers [verv.]; *A. Faber-van Doezum*: Ate Faber, een nette, lieve, sociale en gelovige

man [Leegkerk 1895–Dachau 1945]; *J.J. Faber*: Francois Faber (1887-1915): De reus uit Colombes [wielrenner]; *A. van Zantvoort*: Mijn speurtocht naar de dochter van Jitske Faber; *H. Faber*: De trans-Atlantische zeiltocht van het vlot de 'Sterke Yerke III' (1979) [verv.]; *idem*: Frederik Wilhelmus Faber (Delft 1797-Nijmegen 1848) Fuselier in de slag bij Waterloo; *idem*: Faber Agracentrum, Sint Jacobiparochie [familiebedrijf, 100 jaar, 5 gen.; met kwst. 16 kwn.]; *idem*: Fragmentgenealogie van Japie Faber uit stad Vollenhove (*1941).

Familiebulletin de Heus, jg. 29, 2015-1. De Oude Kerk in Amsterdam; De 'wat-kost-het' man, een portret van een De Heus; Uit het archief: de Sint-Paschalisvereniging.

Familiegemeenschap Ter Laeck, jaarboek 2016. Familiekroniek; Archief en archivalia; Fotopagina.

Familiekrant Stam Joosten, jg. 26, 2015 nr. 103. Familieberichten; Familiegeschiedenis Jan Willem Joosten uit Alkmaar [1937-2015, exm. **Kleijmeer**, 20 jaar lang hoofdredacteur van 'Westfriese families', met genealogische gegevens over vier generaties Joosten in Alkmaar].

Idem, jg. 27, 2016 nr. 104. Familieberichten, veelal met enkele genealogische gegevens.

Idem, 2016 nr. 105. Stamreeksen van Frans Joosten (1815-1880), x Weert 1847 Sibilla E.A.C. Janssens (1819-1886) [nageslacht 3 gen., voorgeslacht 12 gen.].

Idem, 2016 nr. 106.

Idem, 2016 nr. 107. Egidius Joosten (1921-1993), directeur van bouwmaatschappij Vascomij N.V. en later General Investment Building Company, begraven met militaire eer te Margraten; Familieverhaal Joosten-Kessels.

Familiestichting Moret, 2016 nr. 45. *J. Hardeman*: Alphons Moret (88) 'Mijn collectie gaat de komende jaren zijn waarde bewijzen' [bracht in 2002 100 dozen bij Archief Eemland]; *R. Moret*: Het vergeten bombardement in Rotterdam [1940]; Website [vernieuwd en nieuwe webmaster].

Graafwerk, jg. 17, 2016-1. *P. de Graaff*: 'Een echte De Graaf(f)' [verschillen in uiterlijk kan anders doen vermoeden]; Jeannet de Graaf in Oekraïne, een intensieve ervaring; Levensloop Jan de Graaff [1941-2015]; *T. van den Brink*: Meester De Graaff [98 j.; schoolhoofd in Huinen]; *P. Schaddelee*: Een immigratieprobleem is van alle tijden.

Idem, 2016-2. Nostalgie; De genealogie van de Stichting Jan Ariensz Bastiaensz de Graeff; Conducteur op de stoomtrein Goes-Borsele.

Festina Lente, 2016 nr. 55. Cornelia Boonstra-van der Bijl uit Arnhem 105 jaar [krijgt eigen allee in Vreedenhoff]; Notariële akte en info [Dirck Cornelisz van der Bijl, stadstimmerman te Delft, 1642/43]; De burgerlijke stand en het naamrecht.

Haselhoff Bulletin, jg. 26, 2015-2. In Memoriam Ellen Haselhoff Lich Kasteleijn; *A. Hazelhoff, R. Hazelhoff*: Een familie Haselhoff uit Schwerte in het land van der Marck; *R. Hazelhoff*: Een Hazelhoff op Schokland; *E. Rekers-Hazelhoff*: Nazaten van Nantko Hazelhoff op Schokland.

Idem, jg. 27, 2016-1. *A. Hazelhoff*: Derck Haselhoff Lich, een militair teruggevonden; *S. Hazelhoff*: Suzan en Else Hazelhoff; *A. en R. Hazelhoff*: Van weertshuis tot borggraafhuis.

Hoekema Nijs, jg. 65, 2016 nr. 51. Geschiedenis van de Batavia in het kort (VOC-schip); Dominee Petrus Hoekema (1747-1820) in de media.

Huisorgaan van de familie Kikkert, jg. 63, 2015-2. Afscheid Arend Everts en Heleen Nieman-Kikkert.

Idem, jg. 64, 2016-3. Daan Kikkert 53 jaar postbode; Interview van Sylvia Kikkert met Piet Kikkert; Testament van Pieter Kikkert.

Idema, jg. 47, 2015 nr. 52. *I. Schout-de Waal*: Genealogisch onderzoek [Fraaij, Hobeen, Oldenburg, Bunck]; *L.&B. Idema*: Dat krijg je als je afstamt van twee Idema's; Trientje Buring-Idema: levensverhaal van een bakkersdochter.

De Ielstekker, 2015-november. Gedicht op het afsterven van mejuffer Elgersma (1781); Franciscus Elgersma (1627-1712) [predikant]; Markward Jan Elgersma; Zestig jaar getrouwd, zeventig jaar een paar [Willem en Martje Elgersma].

In hetzelfde Schu-y-i-ij-tje, jg. 31, 2016 nr. 117. De truc van Jeltje Blaauwevlag [verbinding tussen fragmenten]; Schu-y-i-ijtje varen theetje drinken met Vera Schuit [zeldzame vondst in 17e-eeuws vrachtschip]; Het leven van Dirk van Frankenhuijsen; DNA onderzoek.

Idem, 2016 nr. 118. Een stapje verder bij code BE en doorbraak bij de code EG [nieuwe vondsten uit DTB's Heemskerk, Beverwijk, Bergen en aansluiting op Koedijk]; Het leven van Cornelia Schuijt; Van het een komt het ander (2): Buschuijt.

Idem, 2016 nr. 119. Jeugdherinneringen van een 70-jarige [Arie Mors]; Soldaten van Napoleon: Klaas Schuijt, Jacob Schuit, Andries Schuijt, Jan Schuit, Hindrik Jans Schuit, Pieter Schuijt, Joseph Schuit; Nathan Schuijt (ZO) 12 jaar loopt de vierdaagse; Nog meer aanvullingen op code AA!! / Code EG sluit inderdaad aan op code AA.

Koeckoek, Kroniek van een geslacht, 2015 nr. 61. Terugblik: Hoe het begon, kroniek nr. 1; Het 60-jarig Huwelijksfeest van Annie en Antoon Koekkoek-Hemmelder; Een schrijversdebuut; *W. Koekkoek*: Kamp Vught in mijn herinnering.

Het Le(e)ver orgaan, jg. 34, 2016-1. *B. Lever*: Hindrik Lever, de Olaf Kyrre en de eerste buitenlandse tournee van het Concertgebouworkest; *H. Leever*: Le(e)vers en muziek; Maak kennis met Maarten Lever.

Loo-kroniek, 2016 nr. 62. *R. van de Loo*: De Loowaard, een monument met een verhaal [van den Loe, van Isendoorn].

Mededelingenblad van de Studiegroep Geslachten Drost, 2015-4: Inhoudsopgave Mededelingenblad 1992-2015 op de website.

Idem, jg. 25, 2016-1. *J. van Zessen*: Wat doen we met social media accounts van een overledene?; *J. Dijkstra-Drost*: Zijn de nazaten van de tak Mastenbroek echte Drosten?; De burgerlijke stand en het naamrecht.

Idem, 2016-2. Jan Drost uit Hazerswoude [1837-1922]; In 10 stappen uw familiefoto's geordend; *C. Staal-Drost*: Het gezin van Cornelis Drost [1878-1923]; Gedrost (10).

Idem, 2016-3. Het gezin van Cornelis Drost (2); GeDROST (11).

Millenaers Koerier, jg. 25, 2016 nr. 60. *P. Millenaar*: Millenaar met passie voor voetbal; *A. Kruithof-Damming, I. van der Swaluw-van Gessel*: Uitgelicht ... De Huwelijksdag 1924 [Millenaar x van de Peppel]; *P. Millenaar*: Lucy's Inn Eesergroen ...

Nieuwsbrief Familiestichting Overmars(ch), jg 20, najaar 2015, jg. 20, 2016 nr. 38.

Nieuwsbrief Hettinga Stichting, 2016 nr. 30. Grutte Pier 'de Famylje' [ca. 1480-1520; stammen Hettinga's van hem af?]; Teroele ... daar woonden onze voorouders!; Wapen Hettinga; *G. Ellerbroek*: Scheepsbouwende zonen van Wytske van Hettinga en Hylke Michiels Tromp en de familie Van Hettinga Tromp (2).

De Nijdamstra Tynge, jg. 61, 2015-1. 'De Passage' [uit: Drie eeuwen Horeca Paterswolde/Eelde; met parenteel van Hendrik Geerts Nijdam (1873-1963)]; *C.Blondeau-Danne, H. Nijdam*: Harro Nijdam: via omwegen de wijnbouw in; Jean Nijdam, een bijzondere loot van de familie Nijdam.

De Schildknaap, jg. 21, 2015-3. Jacob van der Knaap (1879-1976). De oudste journalist van Nederland (1); Het Amersfoort van Jacques van der Knaap; Aad van der Knaap uit Poeldijk.

Idem, jg. 22, 2016-1. Nic van der Knaap presenteert levenswerk [boek]; Jacob van der Knaap (1879-1976), de oudste journalist van Nederland (2); 'Zonder doordouwe word je niks': kwekerij Jan van der Knaap.

Stichting Jacobus Lautenbach, 2015 nr 55. E. Lautenbach (1921-1995); S. Lautenbach (1919-1945); T. Lautenbach in Lautenbach; J. Lautenbach (1895-1985); *C.P. Lautenbach*: Mijn grootvader Jan: pake Veenklooster en de koets van Wilhelmina (1); *J. Lautenbach*: Lautenbach in de Leeuwarder Courant van 07-12-1782.

Idem, 2016 nr. 56. Krantenbericht uit 1754 [Oprechte Haerlemsche Courant van 12-12-1754; Johan Philip Carel van Fechenbach is onder meer Heer van Lautenbach in de Landkreis Miltenberg]; Herman Lautenbach [1849-1931; Indië-ganger 1882]; Jan Lautenbach (1895-1985) [verv.].

Tijdschrift van de familievereniging Van den Bempt, jg. 31, 2015-4. *P. Vanden Bempt*: Verspreiding van onze familienaam (en varianten) in ons land [van 1166 in 1998 naar 1153 in 2008]; *G. Vandenbempt*: De oudste gekende naamgenoot rond de stad Leuven: Geert Vanden Beemde [in acte uit 1323].

Idem, jg. 32, 2016-1. Het Franse leger te Hoegaarden anno 1747: Oorlogsleed voor de familie Vanden Bempt-Du Mont te Sint-Katharina-Hautem.

Idem, 2016-2. Het Franse leger te Hoegaarden anno 1748: opnieuw oorlogsleed voor de familie Vanden Bempt – Du Mont, maar ook een ontluikende liefde ...

Idem, 2016-3. Interview met ridder Hendrik van Bierbeek, alias Bart Vandenbempt [zwaardvechter].

Uit Welke Beker [Kroes], jg. 17, 2016 nr. 47. *R. Vollmar*: Hoog bezoek aan vluchtelingen van watersnoodramp 1916; Moeder wordt veroordeeld [1876, wegens niet aangeven zoon voor Nationale Militie; stamreeks 5 gen. 1708-1878]; Fotodatering (1); De uurwerken van Kroese [verv.; Kruse uit Hiddinghausen, 4 gen., 1620-1811].

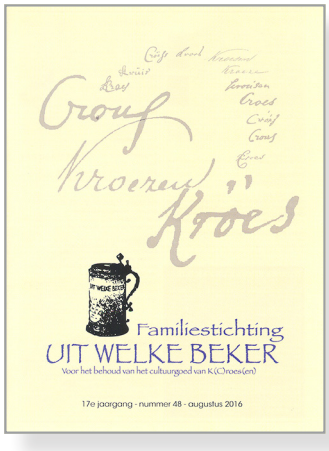

Idem, 2016 nr. 48. *W. Croese*: Barger-Compascuüm laat mij niet los; Lidmaten van de kerk van Hoogeveen in 1682;

Echtpaar Stoter 65 jaar geleden in huwelijksboot; Geschiedenis van de fotografie; 100-jarigen; Slachter Stinus Kroeze Beesd 1915.

De Veerkamp Krant, jg. 22, 2016 nr. 82. *R. Veerkamp*: Herinneringen van Ria van Raan-Veerkamp; *W. van Zon*: De verkoopacte Veerkamp Boerderij 1692 [transcriptie oorkonde]; DNA-reisverslag van Fred Veerkamp.

Idem, 2016 nr. 83. Oudste Veerkamp document (2) [met stamreek 12 gen., naamsovergang 2x in vrouwelijke lijn]; Drukkerij Veerkamp.

Idem, 2016 nr. 84. Docente Margot Veerkamp gaat met pensioen; De onderhandse overeenkomst met Harmannus Jurrien Veerkamp [Hoogezand 1876]; Spoorwegvergunning voor Anton Henri Veerkamp [Bandoeng 1900, consulair agent voor Italië 1897; deze familietak is inmiddels uitgestorven]; Afscheidsfeest Nicolet Veerkamp.

Vreugdeschakel, jg 33, 2015 nr. 85. Ondernemende Vreugdehillen: Jan Vreugdenhil van Vreugdenhil Dairy Foods.

Idem, jg. 34, 2016 nr. 86. Dagbesteding op een goede plek; Bijzonder verslag uit Thailand [verv.].

Idem, 2016 nr. 87. Familienieuws.

De Wagenschouw, jg. 31, 2016 nr. 60. *H. Boink-Wagenvoort*: Hoe Wagenvoort op Erve Voet in Lattrop is gekomen; Beschrijving behorende bij een stamboom Wagenvoort; Maurits Karel Herman Wagenvoort (3); De stamboom.

Wiarda Mededelingen, 2016 nr. 28. *E. Wiarda*: Herinneringen aan een levensfase – Bucho Wiarda (1928-2011); *idem*: Remmo Wiarda. Genealoog van de familievereniging; *W. van Vliet*: Een aangepast wereldbeeld.

Verder ontvingen wij:

Angstelkroniek, jg. 17, 2016 nr. 45. *W. Timmer*: Abcoude en Baambrugge. Samen door één deur?; *idem*: Met Ons Beiden Aangepakt – MOBA – 50 jaar zuivelbereiding in Baambrugge.

Arent thoe Boecop, 2016 nr. 103. Verleden naar het Heden [fotokijkboek].

De Asperensche Courant, jg. 37, 2016-1 (137). Waterberging kasteel Waddestein te Asperen; Reconstructie kasteelterrein Waddenstein [**van Arkel**]; De legenden van den Engelenburg [**van Waddenstein**].

Bulletin Streekmuseum Hoeksche Waard, 2016 nr. 130. Genealogie & Streekhistorie: aanwinsten ORA Puttershoek, Klaaswaal, Piershil, Heinenoord en Oud-Beijerland.

Idem, 2016 nr. 131. *W. van Wijk*: De Hoeksche Waard in oude tijden [samenvatting lezing in juni 2016 over de reuzenkaart].

Heemsproak [Ootmarsum], jg. 21, 2016-1. *A. Semmekrot*: Restauratie Molenhuisje van start.

Idem, 2016-2. Beeldbank Ootmarsum [15.000 foto's, online in te zien bij HCO in Zwolle, project MijnStadMijnDorp].

Heemtijdinghen [Woerden], jg. 52, 2016-1. *N. Teunissen*: Onderzoek naar het juiste onderduikadres aan de Rijn in Woerden.

Idem, 2016-2. *N. Stoppelenburg*: De korenmolens van Oudewater [**van Hovesteyn**, de Groot, van Larum, Soos, e.a.]; *G. Middelkoop*: Familie **Middelkoop** en het pand Kerkstraat 5-7 in Woerden.

Heerlijck Ni-js, 2016 nr. 60. *E. Smit*: De eigen weg van Wehl naar Nederland; *J. Giesen*: Wehl in onrustige tijden in de jaren 1756 -1816; *D. Lueb*: 1816 – Een makkelijke overgang?

Historische Kring Loosdrecht, jg. 43, 2016 nr. 192. *J. & A. de Kloet*: Tom Amesz en Frans Bekker [jeugdherinneringen]; *C. Lam*: Turfwinning [historie]; *J. Mol*: Loosdrechtse prentbriefkaarten vertellen (12).

Historische Kring Tussen Rijn en Lek, jubileumkrant 1966-2016. Uit het Tussen Rijn en Lek Archief; Historisch Onderzoek en Genealogie; Landschapswandeling Kromme Rijn; Museum van Schalkwijk en Tull en 't Waal.

Johanniternieuws, jg. 66, 2015-259. *E. Verselewel de Witt Hamer-Zwaan*: Vraaggesprek met Dolph **Boddaert**, Johanniter sinds 1963 en zijn echtgenote Paula; *H. Stoop*: Wapenbord familie Stoop.

Idem, jg. 67, 2016 nr. 260. *E. Verselewel de Witt Hamer-Zwaan*: Jhr. Mr. Peter van Meeuwen. Voorzitter van de Orde van Malta, Associatie Nederland; *C. van Dongen*: Wat mij geestelijk en theologisch beweegt.

Het Kromme Rijngebied, 2016-3. Themanummer iconen en symbolen [Open monementendag; verhalen over de opengestelde monumenten].

Kroniek Arent thoe Boecop, 2016 nr. 157.

Kroniek [Roterodamum], 2016-9. *S. van der Velden*: Een gesprek met de hoogleraar Geschiedenis van Rotterdam Paul van de Laar.

Idem, 2016 nr. 10. *F. Blok*: De terugkeer van molen De Noord; *S. van der Velden*: Herbouw Linieschip de Delft.

Idem, 2016 nr. 11. *C. Faber*: Reis naar de Spaanse Burgeroorlog. Een historisch verhaal waarin Rotterdammers ongewild in een hachelijk avontuur terecht komen.

Lutje Feith, 2016-2. *S. Vos*: Workshop pandenonderzoek geeft geheimen prijs.

De Miedbringer, jg. 55, 2016 nr. 195 en 196.

Molens, jg. 32, 2016 nr. 121. *B. Hoofs*: De Schouwsmolen in Ittervoort]; *K. Kleijwegt*: Jaap Dekker presenteert Kroniek van een verdekkerde familie [over molenmaker en uitvinder Adriaan Dekker].

Idem, 2016 nr. 122. *C. Pfeiffer*: Monsterrestauratie: Molen A in Sint Pancras; *K. Kleijwegt*: Jan **Ottevanger** ontvangt molendiploma [7 gen. molenaars]; *R. Wassens*: Ervaren molenaarsduo wekelijks op De Warkense Molen [Aloys Melenhorst en Jan Simon]; *M. ten Broeke*: Organisatie molenevenementen onder de loep.

Idem, 2016 nr. 123. *R. Wassens*: Hellouwse molens ingrijpend gerestaureerd; *B. Hoofs*: Kansen voor Kinderdijk; *C. Pfeiffer*: Trend: landschappen zijn de nieuwe molenstichtingen; *E. Stoop*: Het grote gezin van molenaar Teunis **van den Wijngaard** [26 kinderen groeiden op in de Klein Houdijkermolen te Kamerik].

Nieuwe Drentse Volksalmanak, Jaarboek 2015. *F. Sieders*: Het faillissement van de nalatenschap van Johan Struuck, rentmeester van Dikninge; *G. Kleis*: Frederik Roelofs Dekker (1825-1883) [Drentse Wonderdokter alias Het Zuidwoldiger Boertje].
Nieuwsbrief Noitdorpsche Historiën, jg. 15, 2016-1. *M. van Tilburg-Thoms*: Hendrik Thoms; *B. Seelemeijer*: Osterhaern (I); Buitenplaats Berbice [Begeer].

Idem, 2016-2. *B. Selemeijer*: Arnoldus Nicolai **Osterhaern**, predikant in Nootdorp-Wilsveen 1596-1619 (II).

Idem, 2016-3. Piet Verweij, schilder [1928-1982]; Oosterhaern (III).
Old Ni-js, 2016 nr. 94. *A. Berentsen*: De Liemers aber wo liegt es?; *E. Smit*: De grenswijzigingen van 1816-1817 en hun gevolgen voor 's-Heerenberg; *O. Smits*: Project Stamboom Stokkum. Een tussenstand.
Oos Gebrook, jg. 8, 2015-3. *M. Mertens*: Steph **Nevelstein**, van pastoor tot deken; *B. Grothues*: Coloratuursopraan Lucy **Tilly** de nachtegaal van Hoensbroek; *P. Sikora*: Hoensbroekse sportcoryfeeën (6): Jos Kuipers.

Oos Gebrook, jg. 9, 2016-1. *M. Mertens*: FC Hoensbroek 70 jaar jong (1): 1946-1970; De Aldenhof; *H. Bisschops*: Wilhelmus Petrus **Leijten**. Het eerste in Hoensbroek geboren militaire slachtoffer tijdens de Tweede Wereldoorlog.

Idem, 2016-2. *M. de Jonge*: Oude verhalen, legenden en sagen over Hoensbroeks verleden (1); *M. Mertens*: FC Hoensbroek 70 jaren jong (2); Joodse onderduikers in Hoensbroek [**Haringman**].
Oud Bathmen, jg. 36, 2016-1. *G. Brilman, E. van de Weg*: De groei en de groeistuipen van Bathmen.

Idem, 2016-2. *G. Brilman*: Bebouwing langs de Weg naar Veer [Braakman, Schutte, Wibbelink].

Idem, 2016-3. *H. ten Katen*: Bathmense Kermis en alles daaromheen.
Oud Wageningen, jg. 44, 2016-3. *R. Siemens*: Kleurgebruik in de Amsterdamse School in Wageningen; *B. Kernkamp*: Wageningse timmerlieden en architecten, ca. 1850-1920 (2) [Wessels, Goossen, Popping, Hartger].
Oud Woudenberg, 2016-1. *J. de Kruijff*: Stichting Oud Woudenberg 60 jaar in oktober 2015.

Idem, 2016-2. *P.B. Koekkoek*: Oproer op de Schans van Woudenberg in 1590.
Oudheidkundige Vereniging Het Schermereiland, 2016. Jubileumboek 50 jaar Camping Tuinderij Welgelegen [ontwikkeling tuinderij in de Eilandspolder 1940-2016; **Eggers**, Taamen, Stoop, Brandhof, Deckwitz, Twint, Verdonck].
Rondom Schokland, jg. 56, 2016-1. *G. van Hezel*: De Stormvloed van 1916 en zijn gevolgen.

Idem, 2016-2. *A. Pol*: Knipmeijers Onderduikersparadijs.

Idem, 2016-3. *W. van Halem*: Echte Schokkers komen van de Skok [herinneringen; Schokbeton].
ScoronLo, 2015 nr. 39. *T. de Vries*: De Verbrande Hofstee in Schoorl [1893; Peijs, Nuijens, Streeker, Jelgersma]; Vondsten op zolder [boerendagboek 1896-1901; **Dapper**].
Seijst, jg. 46, 2016-1. *P. Veraart, K. Kort*: Landlust op de Lustwarande (3); *R. Smink*: Hoe het muziekonderwijs naar Zeist kwam.

Idem, 2016-2. *M. van Lieshout*: De Zeister jaren van Dick Bruna; *P.J. van der Werff*: Ned. Herv. School voor L.O.; *P. de Wit*: De neogotische kerk van architect Nicolaas J. Kamperdijk.

Idem, 2016-3. Open Monumentendag 2016 Iconen en Symbolen.
De Stelling, jg. 35, 2016 nr. 137. *J. Roorda*: De maatschappij van weldadigheid van grote betekenis voor Steggerda 1821-1960; *H. Deems*: De nationale militie; *A. Duijf*: Wiewaswie. Iedereen heeft een geschiedenis.
Terebinth, jg. 30, 2016-1. *L. Vermeulen*: Twee 'vergeten' begraafplaatsen. Honderd jaar Dudok in Hilversum; *R. Brouwer*: De Katholieke kerk en het funeraire erfgoed; *R. Lureman*: Aalten koestert funerair erfgoed.

Idem, 2016-2. NB: vereniging wordt stichting. *L. Vermeulen*: Fort bij Nigtevecht wordt een Gedenkplaats; *B. Pierik*: Pioniers: Wim Vlaanderen; Thema's: Het verborgen bestaan van funeraire natuur, Arcadische wandelingen door verborgen tuinen, Bloeiende tuinen op begraafplaatsen, De natuurbegraafplaats als verborgen tuin.
Vlag!, 2016- (18). Erasmus en zijn Adagia; Nederlandse Vereniging voor Vlaggenkunde 50 jaar; *J. Poels*: Speciale vlaggen, wimpels en geuzen als dankjewel voor Zaandam [1814]; *M. van Westerhoven*: Springende haas: de vlag van de nieuwe gemeente De Fryske Marren; *W. Schuurman*: Rozenvlaggen in Engeland.
De Vonder, jg. 22, 2016-2. *C. Verhagen*: De molens van Someren, in het bijzonder de beltmolen De Victor; *J. Jöris*: Maten en gewichten.

Idem, 2016-3. *C. Verhagen*: Jan Hilverda de forte tenor uit Someren; *J. van der Velden*: Den Drank [grenspaal die ooit de grens markeerde tussen Asten en Vlierden]; *R. Lammers*: De Abdij Notre-Dame de Saint-Remy in Rochefort.

Aanvullingen en verbeteringen

Gens Nostra jg. 71 (2016) nr. 3, blz. 105: in de samenvatting van De Kleine Meijerij is de nummering fout weergegeven. Voor 'jg. 66, 2015-1' lees 'jg. 65, 2014-4' en voor '2015-2' lees 'jg. 66, 2015-1'.
Gens Nostra jg. 71 (2016) nr. 11, blz. 471: het emailadres van Ruud van der Roest moet zijn ruco2@hetnet.nl.

Colofon Gens Nostra

Gens Nostra is een uitgave van de Nederlandse Genealogische Vereniging. Het adres van de vereniging is: Papelaan 6, 1382 RM Weesp, Postbus 26, 1380 AA Weesp
info@ngv.nl • www.ngv.nl

Losse exemplaren
Losse exemplaren kosten € 3,85 en dubbelnummers € 7,70, aanvragen bij de Dienst Bestellingen. Na betaling van de toegezonden factuur worden de tijdschriften toegezonden.

Overdrukken
Op de website www.ngv.nl is onder Actueel/Websteks Diensten/Gens Nostra de inhoudsopgave van alle jaargangen vanaf 2005 te vinden. Wij streven er naar de huidige jaargang in PDF beschikbaar te maken voor downloaden en afdrukken.

Redactie
Rob Dix, Frits van Oostvoorn (hoofdredacteur) en Maja Westhoff.
Redactiemedewerkers: Hans van Felius, Ton van Hulzen,
Bert Kamp, Leny van Lieshout, Mirjam Neuteboom-Dieleman en Harmen Snel.

Aan dit nummer werkten mee
Ron van Arkel, Poldermolenlaan 17, 3404 DG IJsselstein, ronvanarkel@gmail.com
Hans Nagtegaal, Sibeliuslaan 4, 2625 ZC Delft, h.k.nagtegaal@gmail.com
Mario Prudon, Brederodelaan 36, 7412 NH Deventer, m.prudon@home.nl
Emmy Reijngoud-Posthuma, Kasteellaan 15, 1829 BD Oudorp/Alkmaar, reijngoud@zonnet.nl

Redactiesecretariaat
Postbus 26, 1380 AA Weesp
GNredactie@ngv.nl

Richtlijnen voor de auteurs
kunt u vinden op de webstek van Gens Nostra: www.ngv.nl onder Actueel/Websteks Diensten/Gens Nostra

Vormgeving en opmaak
Stip.nl - Driebergen
Gebruikte lettertype: Apex New

Druk en afwerking
Grafiservices, Utrecht

Oplage
Gens Nostra wordt gedrukt in een oplage van 7800 exemplaren.

De redactie is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de ondertekende stukken. Voor het overnemen van artikelen of delen daarvan, is toestemming nodig van de redactie.

ISSN 0016-6936, © NGV, Weesp

Lidmaatschap van de Nederlandse Genealogische Vereniging
Adreswijzigingen, bericht van overlijden en andere mutaties uitsluitend melden via het emailadres ledenadministratie@ngv.nl of per post aan nevenstaand adres.

Contributie: Gewoon en buitengewoon lidmaatschap: € 46 (korting op het lidmaatschap bij automatische afschrijving € 1) per jaar inclusief de inschrijving bij één afdeling. Gezinslid: € 11 per jaar. Voor in het buitenland wonende leden is de contributie € 49. De extra € 3 is voor toezending van het afdelingsblad. Gens Nostra ontvangen zij digitaal of met een toeslag van € 40 bij toezending per post.
Bijkomende inschrijving bij een extra afdeling: € 11 per jaar; bijkomende toezending van het Heraldisch Tijdschrift € 20 per jaar.
Contributiebetaling: vóór 1 maart van het lopende kalenderjaar (bij voorkeur door een machtiging tot automatisch afschrijven) franco aan de NGV.
Opzegging lidmaatschap: schriftelijk aan nevenstaand adres of via het emailadres ledenadministratie@ngv.nl vóór 30 november van het lopende kalenderjaar.
Betalingen: svp op de volgende rekeningen:
Contributie: NL02INGB-0000547064.
Dienst Bestellingen: NL42INGB-0003639286, alleen betalen na ontvangst factuur.
Betalingen van buiten Europa uitsluitend via PayPal op info@ngv.nl; cheques worden vanwege de hoge kosten niet geaccepteerd. Alle rekeningen lopen bij de ING en staan op naam van de NGV. BIC van de ING bank is: INGBNL2A.

Verenigingscentrum Weesp
In het Verenigingscentrum zijn gevestigd:
Bibliotheken, Biografische Documentatiedienst, Knipseldienst, Heraldisch archief en Dienst Microfiches.
Openingstijden: donderdag en zaterdag van 10-16 uur (behalve op feestdagen). Vrije toegang voor leden; voor niet-leden € 5.- per keer.
Telefoon: 0294-413301, tijdens de openingstijden.

Adressen van andere diensten en afdelingen
Dienst Bestellingen, Contactdienst, Dienst Public Relations, Dienst ComputerGenealogie: Postbus 26, 1380 AA Weesp.

Doelstelling Vereniging
De vereniging heeft ten doel het bevorderen van de beoefening van de genealogie en heraldiek, de verbreding en verbreiding van de kennis daarvan en van al hetgeen daar aan verwant is. De vereniging beoogt daarmee zonder winstoogmerk het algemeen nut te dienen.
ANBI: De Nederlandse Genealogische Vereniging is aangemerkt als een Algemeen Nut Beogende Instelling. Dit houdt in dat de NGV geen erf- of schenkbelasting hoeft te betalen over ontvangen erfenissen en schenkingen.
Degene die de NGV een schenking doet, kan zijn gift van de inkomsten- of vennootschapsbelasting aftrekken (binnen de daarvoor geldende regels).

Algemeen Nut Beogende Instelling
ANBI

GensDataPro, het stamboomprogramma van de NGV, is hét programma bij uitstek voor de genealoog die meer wil dan alleen een opsomming van namen en jaartallen. In GensDataPro plaatst u al uw familiemateriaal zoals foto's, scans en bronteksten, eenvoudig bij de juiste gegevens waardoor ze makkelijk zijn terug te vinden.

Ook het rechtstreeks importeren van aktegegevens van de WieWasWie bronnen, met aanmaak van de bron en vermelde personen en relaties, zorgt voor een perfecte registratie van uw gegevens. De uitvoer van GensDataPro is een speerpunt van het programma.

Uitvoer naar Microsoft Word (bijv. voor het samenstellen van een boekwerk) bevat onder meer:

- Een automatische index op persoonsnamen en/of adressen
- Overzicht met bronvermelding inclusief foto/scan van de bron.
- Foto's op de juiste plaats bij de betreffende persoon en naar wens geschaald.
- Pasfoto's van gezinsleden na elk gezin.
- Getuigen als daadwerkelijke personen in de database, die aldus ook met bladzijdeverwijzing in de index komen te staan.
- Tekstuele uitvoer met kant en klare pagina-instellingen en bijgeschaalde foto's, waardoor het maken van een boek sterk wordt vereenvoudigd.

Voor publicatie naar het web zijn meerdere mogelijkheden, waaronder een eenvoudige website met naamindex, een php uitvoer (dynamische stamboom) en een directe uitvoer naar Genealogie Online van Bob Coret.
Met GensDataPro scant of kopiëert u foto's eenvoudig naar de dossiers van personen, bronnen of adressen. De dossiers kunnen ongelimiteerd foto's bevatten en foto's kunnen in meerdere dossiers worden geplaatst (handig bij groepsfoto's), met aanduiding van waar de persoon op de foto staat.
En zo zijn er nog tal van unieke mogelijkheden, alles wat een serieus genealoog nodig heeft. En bovendien: een buitengewoon toegewijde en kundige helpdesk van de NGV Dienst Computergenealogie. Lees er alles over op www.gensdatapro.nl, of probeer de demoversie die u daar kunt downloaden. GensDataPro is te bestellen in de webwinkel van de NGV: www.ngv.nl